

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

ЗВІТ РЕКТОРА
Мелітопольського державного
педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького
Солоненка Анатолія Миколайовича
за 2020 рік

МЕЛІТОПОЛЬ - 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	5
1.ОСВІТНЯ ТА МЕТОДИЧНА РОБОТА УНІВЕРСИТЕТУ	8
1.1. Ліцензування та акредитація.....	8
1.2. Контингент, прийом на навчання, поновлення та відрахування здобувачів вищої освіти	10
1.3. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.....	18
1.3.1. Освітні програми підготовки фахівців.....	23
1.3.2. Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти.....	29
1.3.3. Практична підготовка здобувачів вищої освіти	31
1.3.4. Оцінювання та організація контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.....	35
1.3.5. Політика забезпечення академічної добросердісті в Університеті	50
1.3.6. Освітнє середовище Університету.....	54
1.3.6.1. Навчально-методичне забезпечення.....	54
1.3.6.2. Центри та освітньо-наукові лабораторії	57
1.3.6.3. Центр освітніх дистанційних технологій	59
1.3.6.4. Центр ІТ та комп`ютерного дизайну	65
1.3.7. Участь стейкхолдерів (роботодавців, студентів, випускників) у забезпеченні якості вищої освіти.....	73
1.4. Центр неперервного професійного розвитку освітян.....	78
1.4.1. Нова українська школа та Університет:	
взаємодія у партнерстві	89
1.4.2. Сертифікаційні програми	81
1.5. Підвищення кваліфікації	82

2. УЗАГАЛЬНЕНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО НАУКОВОЇ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ	85
2.1. Наукова дільність кафедр Університету	85
2.2. Інформація щодо виконання науково-дослідних робіт, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету	91
2.3. Конкурс проектів НДР	97
2.4. Перелік журналів вільного доступу Університету.....	99
2.5. Публікації співробітників Університету у виданнях, що індексуються світовими наукометричними базами (Scopus, Web of Science)	100
2.6. Репозиторій Університету.....	111
2.7. Університет у міжнародних та всеукраїнських рейтингах	113
2.8. Конференції, семінари	116
2.9. Представництво науково-педагогічних, наукових працівників Університету у складі секцій за фаховими напрямами Наукової ради МОН України	120
2.10. Центр трансферу технологій.....	122
2.11. Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів.....	133
2.12. Атестація наукових та науково-педагогічних кадрів	138
2.13. Діяльність Ради молодих вчених та Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Університету.....	141
2.14. Участь здобувачів вищої освіти у Всеукраїнській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, міжнародних наукових та мистецьких конкурсах	146
3. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УНІВЕРСИТЕТУ	152
3.1. Співпраця з закордонними партнерами	152
3.2. Участь у міжнародних освітніх проектах і програмах.....	155
3.3. Організація закордонних відряджень	159
3.4. Міжнародні установи та організації, з якими співпрацює Університет.....	162

3.5. Прийом зарубіжних викладачів, науковців.....	164
3.6. Академічна мобільність, виконання угод про подвійне дипломування	164
4. КАДРОВА ПОЛІТИКА УНІВЕРСИТЕТУ	170
5. ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА УНІВЕРСИТЕТУ.....	177
6. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ВИХОВНА РОБОТА УНІВЕРСИТЕТУ	181
7. СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УНІВЕРСИТЕТІ.....	187
8. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА Й ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ	192
9. СТАН РОБОТИ УНІВЕРСИТЕТУ З ВИКОНАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....	202
10. СПІВПРАЦЯ УНІВЕРСИТЕТУ З ОРГАНAMI МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ГРОМАДОЮ	207
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	211

ВСТУП

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького (далі – Університет) є закладом, який, спираючись на традиції майже 100-ої роботи, активно впроваджує найсучасніші освітні інновації, створені колективом, а також світовою освітньо-науковою спільнотою. Підготовка здобувачів вищої освіти в Університеті здійснюється відповідно до потреб національної економіки та її перспективного зростання на рівні кращих світових стандартів.

На сьогодні одне із основних завдань діяльності Університету – стати центром підготовки фахівців, конкурентоспроможних на ринку праці. Для реалізації цього завдання Університет створив інноваційне освітньо-наукове середовище, яке підтримується високою кваліфікацією науково-педагогічних працівників, постійним покращенням матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу і наукової діяльності. Університет розширює взаємодію із різними підприємствами і установами як на території України, так і за кордоном, є відкритим для всього нового і прогресивного. Університет активно співпрацює з органами місцевого самоврядування та громадою. Результатом цієї співпраці є реалізація різноманітних соціальних та культурних регіональних проектів сталого розвитку й становлення громадянського суспільства в Україні.

Університет є центром, в якому професійні компетентності майбутніх фахівців формуються шляхом включення у відповідну практичну діяльність, загальну атмосферу освітнього середовища, де науково-практична діяльність посідає одне з визначальних місць. Реформаторська просвітницька місія Університету сьогодні вже набула ознак чітко окресленої й водночас відкритої системи, яка поєднує формальну, неформальну і інформальну освіту. Це ліцензовані і акредитовані освітньо-професійні і освітньо-наукові програми, сертифікаційні програми, програми по підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників, сесії Методичної

майстерні педагога Нової української школи, відкритий освітній форум, науково-практичні конференції різних рівнів.

Окрему увагу приділено виконанню науково-дослідних робіт, наукових проектів, інших наукових послуг, що виконуються за рахунок держбюджетного фінансування, за міжнародними проектами та грантами, за рахунок коштів замовників. Так, науково-педагогічні працівники є учасниками проекту за підтримки ЮНЕСКО «Охорона нематеріальної культурної спадщини народів Приазов'я»; міжнародної програми Європейського офісу ООН з навколошнього середовища Project SSFA; проекту USAID «Економічна підтримка східної України», що реалізується компанією «DAI Global» (Бетесда, Меріленд, США); проекту Міністерства закордонних справ Республіки Болгарія «Болгарська допомога для розвитку»; Програми вдосконалення викладання у вищій освіті України (Ukraine Higher Education Teaching Excellence Programme), проекту «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність» Ради міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) за підтримки Посольства Сполучених Штатів Америки та Посольства Великої Британії в Україні; проекту «Впровадження та застосування культурного різноманіття на міжнародному рівні» ICC Competence Development area: Introducing and Engaging Diversity Globally (IEDG) та ін.

На XI Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти-2020» за підтримки Міністерства освіти і науки України, Національної академії педагогічних наук України вперше заслуги колективу Університету було відзначено ГРАН-ПРІ-2020 у номінації «Лідер міжнародної діяльності». Представники Університету були нагороджені Золотою медаллю у номінації «Упровадження інформаційно-цифрових систем і технологій у навчальній, дослідницькій та інноваційній діяльності закладів освіти», Дипломом «За активну участь у презентації досягнень із модернізації національної освіти», Сертифікатом якості наукових публікацій за показниками міжнародної наукометричної бази даних Scopus.

Науково-педагогічні працівники Університету були нагороджені орденом «За заслуги» II ступеня, почесним званням «Заслужений працівник освіти», Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, нагрудним знаком «Відмінник освіти України», Подякою Міністерства освіти і науки України.

1. ОСВІТНЯ ТА МЕТОДИЧНА РОБОТА УНІВЕРСИТЕТУ

1.1. Ліцензування та акредитація

Проблема якості освіти та її адекватності вимогам часу і суспільного розвитку є центральною у світовому освітньому дискурсі. Система ліцензування та акредитації, насамперед, виконує функцію одного з головних інструментів державного управління галуззю і виступає базовою технологією стимулювання підвищення якості вищої освіти.

Ліцензування – це державне визнання спроможності закладу вищої освіти розпочати діяльність, пов’язану із наданням освітніх послуг з певної спеціальності за певним рівнем вищої освіти, відповідно до вимог стандартів вищої освіти, а також до державних вимог щодо кадрового, науково-методичного та матеріально-технічного забезпечення.

Акредитація освітньої програми – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою на предмет:

- відповідності стандарту вищої освіти, що включає, крім вимог стандарту за відповідною спеціальністю, дотримання ліцензійних умов;
- спроможності закладу освіти виконати вимоги стандарту та забезпечити досягнення здобувачами освіти передбачених в освітній програмі результатів навчання, у тому числі завдяки функціонуванню внутрішньої системи забезпечення якості;
- досягнення заявлених у програмі результатів навчання (відповідність визначеного кредитного виміру освітніх компонент, обраних методів викладання та оцінювання тощо).

В Університеті здійснюються освітні послуги з підготовки фахівців за трьома рівнями вищої освіти:

першим (бакалаврським)	– за 37 спеціальностями;
другим (магістерським)	– за 30 спеціальністю;
третім (освітньо-науковим)	– за 10 спеціальностями.

Через активну співпрацю зі стейхолдерами на основі досліджень ринку праці та перспективного прогнозу економіки у 2020 році в Університеті були запропоновані та проведені первинні акредитації освітніх програм за спеціальностями:

за освітнім рівнем «**Бакалавр**»:

1.053 Психологія

ОПП «Психологія. Психологічне консультування»

ОПП «Психологія. Клінічна психологія»

1.054 Соціологія

ОПП «Соціологія»

1. 231 Соціальна робота

ОПП «Соціальна робота. Соціальна педагогіка»

1.081 Право

ОПП «Право».

за освітнім рівнем «**Магістр**»:

1. 014 Середня освіта (Математика)

ОПП «Середня освіта. Математика. Фізика»

1. 013 Початкова освіта

ОПП «Початкова освіта. Інклюзивна освіта»

У 2020-2021 навчальному році в Університеті планується отримати ліцензію на провадження освітньої діяльності з підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників за спеціальностями:

1. 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини);

2. 014 Середня освіта (Хімія);

3. 014 Середня освіта (Математика);

4. 014 Середня освіта (Фізична культура).

В поточному навчальному році планується первинна акредитація освітніх програм за спеціальностями:

Перший (бакалаврський) рівень

1. 014 Середня освіта ОП «Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша – англійська»
2. 035 Філологія ОП «Філологія. Германську мови та література (переклад включно), перша – англійська»
3. 075 Маркетинг ОП «Маркетинг товарів та послуг і рекламний бізнес»
4. 014 Середня освіта ОП «Середня освіта. Фізична культура»
5. 013 Початкова освіта ОП «Початкова освіта. Інклюзивна освіта»

Другий (магістерський рівень)

1. 015 Професійна освіта ОП «Професійна освіта. Цифрові технології»

Третій (освітньо-науковий) рівень

1. 101 Екологія ОП «Екологія»

2. 011 Освітні, педагогічні науки ОП «Освітні, педагогічні науки»

3. 091 Біологія ОП «Біологія»

Університет плідно співпрацює з Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти. Науково-педагогічні працівники Університету у якості експертів Національного агентства беруть участь у акредитації освітніх програм, працюють у складі Галузевих експертних рад.

1.2. Контингент, прийом на навчання, поновлення та відрахування здобувачів вищої освіти

Формування контингенту здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до нормативних документів МОН України, Правил прийому до Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького у 2020 році, положень Університету, які регламентують процедури прийому, поновлення, відрахування здобувачів, визнання результатів навчання, здобутих в інших закладах вищої освіти, отриманих у неформальній освіті. Відповідні правила та процедури ґрунтуються на принципах прозорості, доступності, відкритості, студентоцентрованості,

несприйнятності будь-яким проявам нетolerантності чи дискримінації щодо учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітніх програм.

Контингент здобувачів вищої освіти в Університеті на 1 жовтня 2020 року становить 3696 осіб (очна форма – 2307 студентів, заочна форма – 1389 студентів).

На очній формі станом на 01 жовтня 2020 року навчається 2307 здобувачів вищої освіти. За кошти державного бюджету здобувають вищу освіту за освітніми ступенями бакалавра і магістра 1273 студенти, а за кошти фізичних та юридичних осіб – 1034 студенти (таблиця 1.1.).

Таблиця 1.1.

**Контингенту здобувачів вищої освіти очної форми навчання
(за підрозділами)**

Інститут/ Факультети	на 01.10.2020 р.
Хіміко-біологічний	341
Філологічний	338
Інформатики, математики та економіки	453
Природничо-географічний	500
Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької освіти	675

Контингент здобувачів вищої освіти заочної форми навчання на 1 жовтня 2020 року складав 1389 осіб. Оскільки вступна компанія в Університеті відповідно до Правил прийому на 2020 рік продовжувалася до 30 листопада 2020 року, на 1 грудня 2020 року контингент здобувачів вищої освіти заочної форми навчання склав 1473 особи. Загальний контингент здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавра складає 738 осіб, за освітнім ступенем магістра – 735 особи.

Загальна кількість здобувачів вищої освіти, які навчаються на контрактній формі навчання, перевищує кількість здобувачів, що навчаються за рахунок державного бюджету (табл.1.2., рис. 1.1., 1.2.).

Таблиця 1.2.

**Контингент здобувачів вищої освіти
заочної форми навчання (за формами фінансування)**

	2020-2021н.р.	
	Бакалавр	Магістр
За кошти державного бюджету	182	128
За кошти фізичних та юридичних осіб	556	607
ВСЬОГО:	1473	

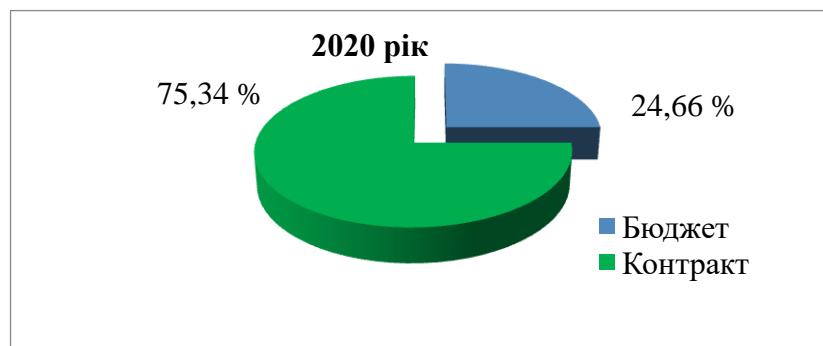

Рис. 1.1. Контингент здобувачів вищої освіти заочної форми навчання (за формами фінансування) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

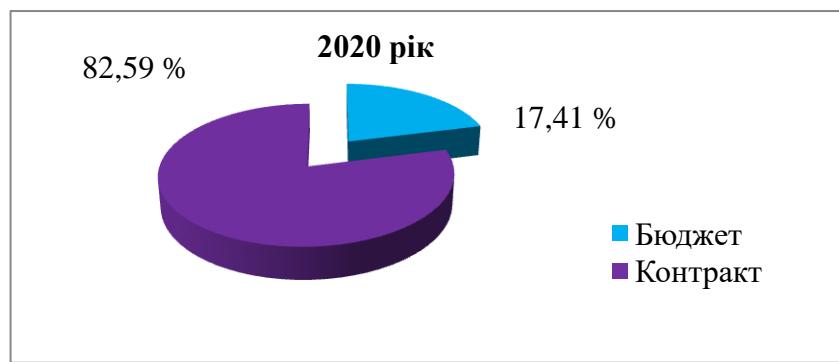

Рис. 1.2. Контингент здобувачів вищої освіти заочної форми навчання (за формами фінансування) другого (магістерського) рівня вищої освіти

Прийом на навчання до Університету

Упродовж року приймальна комісія працювала над формуванням якісного контингенту здобувачів вищої освіти Університету і чітко організувала роботу всіх структурних підрозділів під час вступної кампанії. При приймальній комісії працював консультаційний центр для надання допомоги вступникам під час подання заяв в електронній формі. Вступники могли звернутися до консультаційного центру з метою створення електронного кабінету, внесення заяв в електронній формі, завантаження додатка до документа про освіту тощо.

Університетом визначено правила прийому, у тому числі у розрізіожної освітньої програми, які є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень і оприлюднені на офіційному сайті закладу. Зокрема, визначено відповідні предмети, сертифікати ЗНО, з яких приймають для вступу на програму, а також коефіценти для обрахунку конкурсного балу. Форми та зміст вступних випробувань відповідають рівню початкових (вхідних) компетентностей, потрібних для того, щоб розпочати навчання на відповідній програмі.

До Університету у 2020 році було подано **4565 заяв** (на перший курс – **1652 заяви**). Усі заяви подавалися тільки в електронній формі через систему «Електронний вступ», окрім тих осіб, які користувалися квотами при зарахуванні на навчання на місця за державним замовленням. Із загальної кількості поданих заяв з:

I пріоритетом – подано 294 заяв;

II пріоритетом – подано 213 заяв;

III пріоритетом – подано 152 заяв.

Заяви подано з 11 регіонів України, але основний контингент складають Запорізька, Херсонська, Дніпропетровська та Донецька області.

Найбільш популярні спеціальності:

- Філологія;
- Дошкільна освіта;

- Початкова освіта;
- Середня освіта (Фізична культура);
- Середня освіта (Українська мова і література);
- Середня освіта (Біологія та здоров'я людини);
- Професійна освіта (Комп'ютерні технології).

Загальний обсяг державного замовлення у 2020 році становив **555 місць**: на денну форму навчання – **440**, на заочну – **115**.

Вступна кампанія 2020 року характеризується такими показниками: зараховано на очну та заочну форми навчання **1356 здобувачів вищої освіти**: за освітнім ступенем бакалавра – **644**, за освітнім ступенем магістра – **712**.

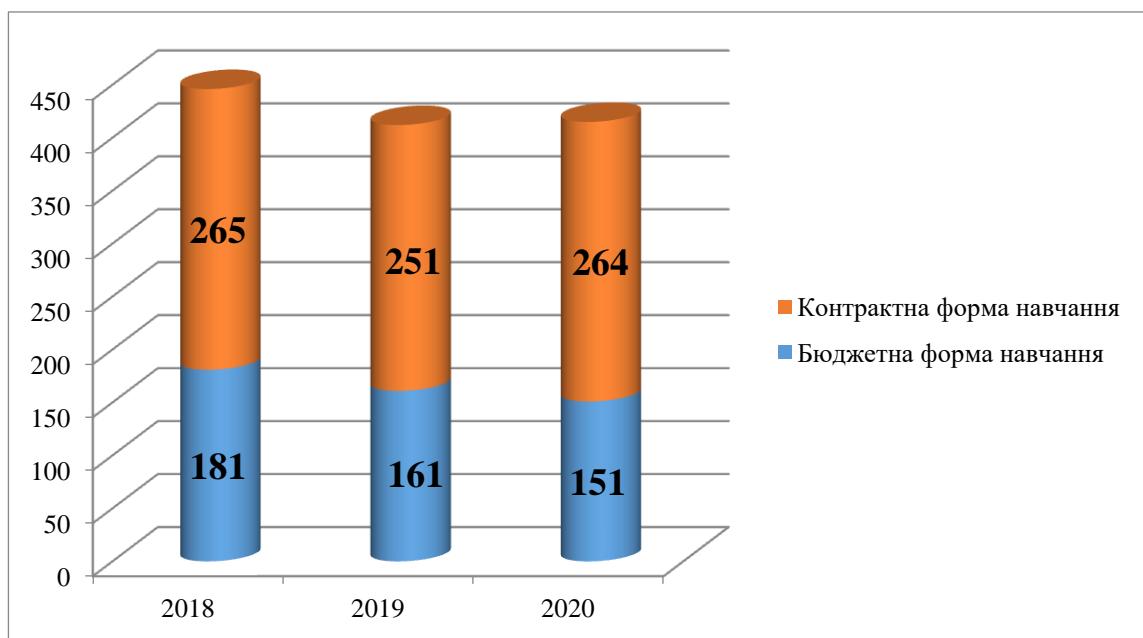

Рис. 1.3. Загальні показники прийому на 1 курс за джерелами фінансування

У 2020 році на основі молодшого спеціаліста зараховано на старші курси Університету як за державним замовленням, так і на умовах контракту **196 осіб**: випускники Запорізького музичного училища імені Платона Майбороди, Нікопольського, Запорізького, Бериславського, Дніпропетровського педагогічних коледжів, Запорізького, Дніпропетровського, Мелітопольського училищ культур, Мелітопольського, Генічеського та Бердянського медичних коледжів.

За зверненням Університету до Міністерства освіти і науки України з проханням про виділення додаткових місць державного замовлення для дітей-сиріт, інвалідів, учасників проведення антитерористичної операції, дітей, батьки яких є учасниками АТО, що не пройшли за конкурсом на бюджетні місця і були рекомендовані на навчання на умовах контракту, прохання було задоволене, і 47 осіб зараховано на додаткові місця державного замовлення.

Слід зазначити, що завдяки формуванню нової стратегії проведення підготовки до вступної кампанії, запровадженню ефектних форм профорієнтаційної роботи, проведенню широкої агітації у засобах інформації, постійному оновленню інформації на офіційному сайті Університету, роботі приймальної комісії та проведенню соціологічних опитувань потенційних абітурієнтів досягнуто поліпшення якісного складу вступників, залучення з інших регіонів вступників, які здобули ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) вищої освіти за іншою спеціальністю (напрямом підготовки).

Випуск, поновлення на навчання, переведення, відрахування студентів

Кількість випускників Університету очної форми навчання 2020 році склала 847 студентів. За ступенем вищої освіти «Бакалавр» – 404 особи, а за ступенем вищої освіти «Магістр» – 443 особи. У порівнянні з попереднім роком кількість здобувачів вищої освіти, які закінчили Університет, зменшилася на 253 особи (табл. 1.3., рис. 1.4.).

Таблиця 1.3.

Випуск здобувачів вищої освіти за останні три роки (очна форма навчання)

	2018	2019	2020
Бакалавр	489	493	404
Магістр	714	457	443
Всього	1203	950	847

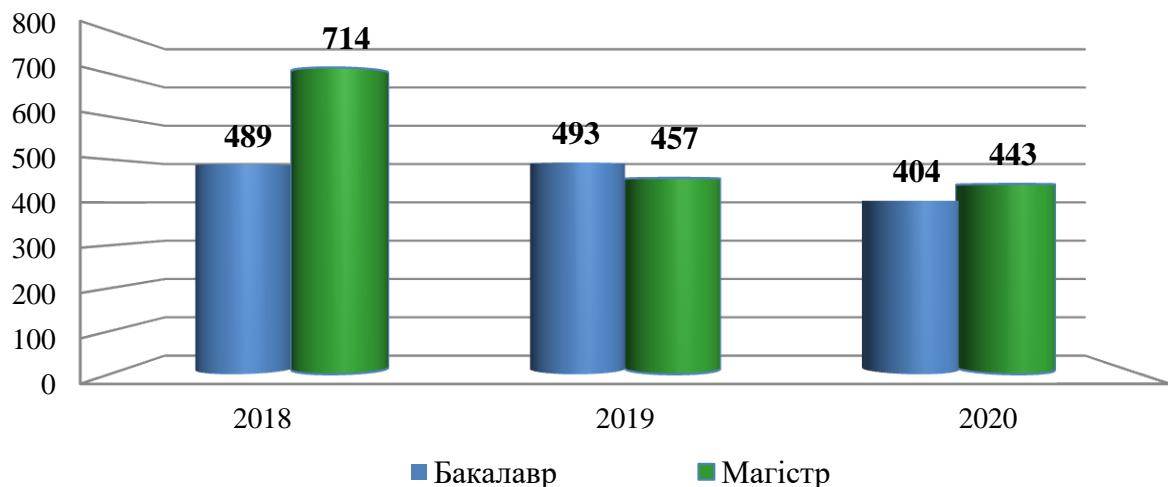

Рис. 1.4. Випуск здобувачів вищої освіти очної форми навчання

Випуск здобувачів вищої освіти заочної форми у 2020 році порівняно з минулим роком за освітньою програмою бакалавра збільшився на 1 особу, а магістра – зменшився на 91 особу. Загальна кількість випускників зменшилася на 90 осіб (табл. 1.4.).

Таблиця 1.4.

Випуск здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

	2018-2019 н.р		2019-2020 н.р	
	Бакалавр	Магістр	Бакалавр	Магістр
Загальний випуск	256	407	257	316
За кошти державного бюджету	88	94	58	76
За кошти фізичних та юридичних осіб	168	313	199	240
ВСЬОГО:	663		573	

За 2020 рік з Університету було відраховано 63 студенти очної форми навчання.

Основними причинами відрахування студентів очної форми навчання є:

- невиконання навчального плану – 34 особи;
- власне бажання – 27 осіб;
- не повернулись з академічної відпустки – 2 особи.

Також слід зазначити, що в Університеті впродовж звітного періоду

було поновлено на навчання на очну форму навчання 23 студенти, серед них: студенти, яких поновлено на навчання з інших навчальних закладів – 6 осіб; студенти, яких раніше були відраховано з Університету – 17 осіб.

Рух контингенту здобувачів вищої освіти на заочній формі навчання за два роки відображене в таблицях 1.5., 1.6. Основними причинами відрахування студентів було невиконання навчального плану та невиконання умов контракту, власне бажання тощо.

Таблиця 1.5.

Поновлення здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

	2019 р.		2020 р.	
	Бакалавр	Магістр	Бакалавр	Магістр
ВСЬОГО:	7	3	33	3
За кошти державного бюджету	0	0	0	0
За кошти фізичних та юридичних осіб	7	3	33	3

Таблиця 1.6.

Відрахування здобувачів вищої освіти на заочної форми навчання

	2019 р.		2020 р.	
	Бакалавр	Магістр	Бакалавр	Магістр
ВСЬОГО:	53	23	56	13
За кошти державного бюджету	10	2	5	2
За кошти фізичних та юридичних осіб	43	21	51	11

Заповнення вакантних місць державного замовлення на очній і заочній формах навчання здійснювалося на конкурсній основі згідно з Положенням про переведення здобувачів вищої освіти з контрактної форми навчання на вакантні місця державного замовлення в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

Отже, основними зовнішніми і внутрішніми чинниками, що впливали на формування контингенту здобувачів вищої освіти Університету у звітному періоді, стали: державне замовлення, економічна, політична та епідемічна ситуація в країні, конкурентоспроможність Університету, профорієнтаційна

робота інституту/факультетів та Університету в цілому, взаємозв'язок із роботодавцями та представниками роботодавців, моніторинг спеціальностей, які мають попит на ринку праці, розширення спектру освітніх програм підготовки фахівців відповідних спеціальностей; відрахування та поновлення студентів, переведення з інших закладів освіти, оновлення та розширення спектру освітніх програм.

1.3. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Університету регламентує здійснення процедур забезпечення якості освіти у відповідності з визначеними принципами.

Функціонування системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти базується на засадах Закону України «Про вищу освіту» та відповідає основним цілям і завданням, зазначеним у Стратегії розвитку Університету.

У той же час, система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Університету діє відповідно до процедур та критеріїв щодо забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти (ЄПВО), що є загальноприйнятими в рамках Болонського процесу та визначені у «Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в ЄПВО» та інших документах Європейської Асоціації із забезпечення якості у вищій освіті (ENQA), Європейської Асоціації університетів (EUA), Європейської Асоціації вищих навчальних закладів (EURASHE), Європейського студентського міжнародного бюро (ESIB).

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Університету враховує спрямованість основних показників загальновизнаних міжнародних і національних рейтингів та вимоги національної системи зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти України; спрямована на реалізацію потреб і прав учасників освітнього процесу.

Відповідаючи сучасним європейським практикам, система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Університету базується на

принципах публічності (прозорості), академічної добросердечності, конкурентності, гнучкості та адаптивності, а також інтегративності.

Принцип публічності (прозорості) полягає у всебічному висвітленні для всіх стейкхолдерів освітнього процесу та широкої громадськості інформації щодо діяльності Університету, про структуру і обсяг освітньої та професійної підготовки фахівців, у тому числі щодо пропонованих програм та критеріїв відбору для них, очікуваних результатів виконання цих програм, кваліфікацій, що надаються, про кількісну та якісну характеристику професорсько-викладацького складу, про процедури навчання та оцінювання тощо.

Відповідно до принципу академічної добросердечності, система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Університету передбачає дотримання всіма учасниками освітнього процесу норм академічної етики, корпоративних правил та ціннісних орієнтирів.

Принцип конкурентності реалізується шляхом оцінки потенціалу та рівня роботи інституту, факультетів, кафедр з метою стимулювання структурних підрозділів до підвищення якості роботи за основними напрямами діяльності.

Принцип гнучкості та адаптивності передбачає можливість динамічних та своєчасних змін навчально-методичної бази, технологій навчання відповідно до світових тенденцій розвитку освіти та науки, а також адаптації до потреб сучасного ринку праці (в Університеті тільки за останні роки відкрито понад 10 лабораторій, оснащених сучасним обладнанням).

Принцип інтегративності передбачає забезпечення органічного поєднання у освітньому процесі освітньої, наукової та інноваційної складових діяльності, а також урахування міждисциплінарних зв'язків у змісті та структурі навчальних курсів.

Політика Університету щодо забезпечення якості спрямована на «постійне поліпшення» рівня вищої освіти та освітньої діяльності, реалізується шляхом здійснення відповідних заходів та широкого спектру

внутрішніх процедур на всіх інституційних рівнях Університету, а саме:

- впровадження концепції «студентоцентрованого» навчання;
- застосування ефективних механізмів розроблення та затвердження освітніх програм;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм (Центром експертизи та моніторингу якості освітнього процесу спільно з Центром соціологічних досліджень розроблено та впроваджено понад 15 анкет щодо здійснення цієї процедури);
- кадрового забезпечення, оцінювання та підвищення кваліфікації педагогічних, наукових, та науково-педагогічних працівників;
- наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного plagiatu у наукових працях працівників та здобувачів вищої освіти;
- застосування інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- застосування зрозумілих механізмів та процедур прийому на навчання, визнання результатів навчання та здобутих кваліфікацій;
- здійснення постійного аналізу якості діяльності шляхом рейтингування, проведення внутрішніх та зовнішніх аудитів.

Система внутрішнього забезпечення якості в Університеті реалізується через діяльність Центру експертизи та моніторингу якості освітнього процесу, Центру по роботі з гарантами освітніх програм, Комісії Вченої ради з експертизи якості освітніх програм спеціальностей, науково-методичної ради, Комісії з питань академічної добродесноті, Комісії Вченої ради з розвитку іншомовної освіти, Центру освітніх дистанційних технологій, Центру ІТ та комп’ютерного дизайну, Центру соціологічних досліджень у співпраці із навчальним і заочним відділами, відділом міжнародних зв’язків,

іншими структурними підрозділами Університету, органами студентського самоврядування, Асоціацією випускників Університету на принципах прозорості і відкритості до різноманітних ініціатив всіх груп стейкхолдерів (рис. 1.5., 1.6.).

Рис. 1.5. Модель системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті.

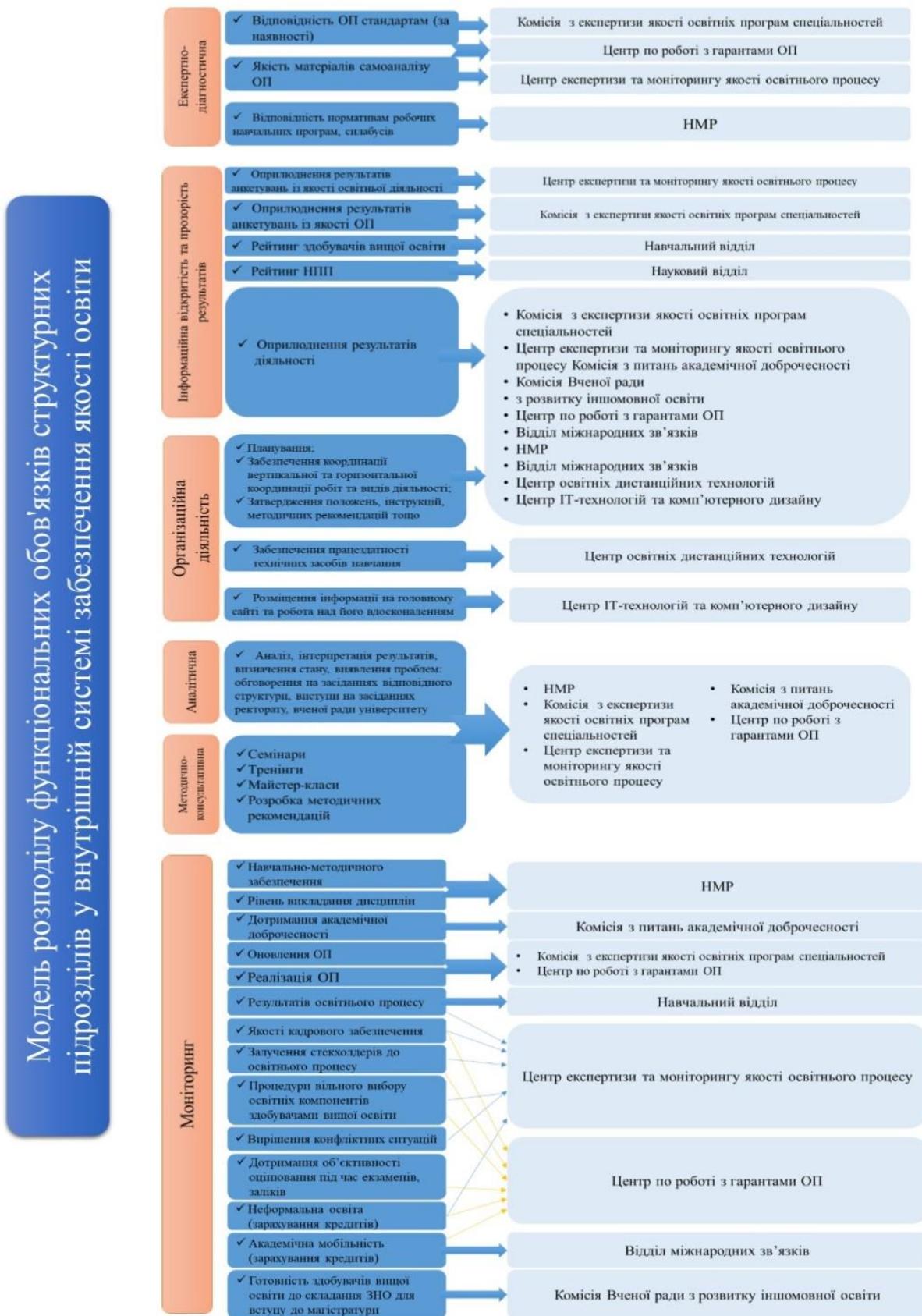

Рис. 1.6. Модель розподілу функціональних обовязків структурних підрозділів у внутрішній системі забезпечення якості вищої освіти Університету.

1.3.1. Освітні програми підготовки фахівців

Сьогодні в Університеті розроблено та функціонує 93 програми: за освітнім ступенем доктора філософії 10 освітньо-наукових програм, за освітнім ступенем магістра 5 освітньо-наукових та 34 освітньо-професійних програм; за освітнім ступенем бакалавра – 44 освітньо-професійні програми.

Освітні програми Університету орієнтовані на здобувача вищої освіти, створюють умови для формування індивідуальних траєкторій навчання та спрямовані на розширення можливостей особи щодо працевлаштування та подальшого навчання із вищим рівнем автономності.

Щороку освітні програми переглядаються та оновлюються на підставі:

- ініціативи гаранта та/або групи розробників освітньої програми, керівника та/або проектної групи спеціальності, науково-педагогічних працівників кафедр, що задіяні у підготовці здобувачів вищої освіти відповідної освітньої програми; керівництва Університету, інституту/факультету, інших зацікавлених сторін (здобувачів вищої освіти, роботодавців тощо);
- об‘єктивних змін інфраструктурного, кадрового характеру та/або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми;
- введення стандартів вищої освіти та/або професійних стандартів;
- результатів цілеспрямованого моніторингу та аудиту освітньої програми, оцінки її успішності та потреб суспільства й економіки (самооцінювання відповідно до критеріїв, затверджених Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти), кафедрою, яка реалізує освітню програму;
- наявності висновків про недостатньо високу якість освітньої програми за результатами внутрішніх процедур оцінки якості освітньої програми;
- наявності недоліків та зауважень за результатами експертизи якості освітніх програм Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Освітні програми оприлюднюються на сайті Університету.

Зокрема, у 2020 році комісією Вченої ради Університету з експертизи якості освітніх програм спеціальностей здійснено моніторинг освітніх програм за такими критеріями: цілі освітніх програм, реалізація освітніх програм. Членами комісії було вивчено цілі освітніх програм на предмет їх відповідності візії і місії Університету; в консультативному порядку гарантам освітніх програм було рекомендовано їх уточнення та відповідне процедурне затвердження.

Дослідження реалізації освітніх програм передбачало вивчення питань інформаційного забезпечення, прозорості і публічності освітньої діяльності; оновлення програм за затвердженими в Університеті процедурами. Результати інформаційного забезпечення, прозорості і публічності освітньої діяльності представлено у наступному графіку (рис.1.7.).

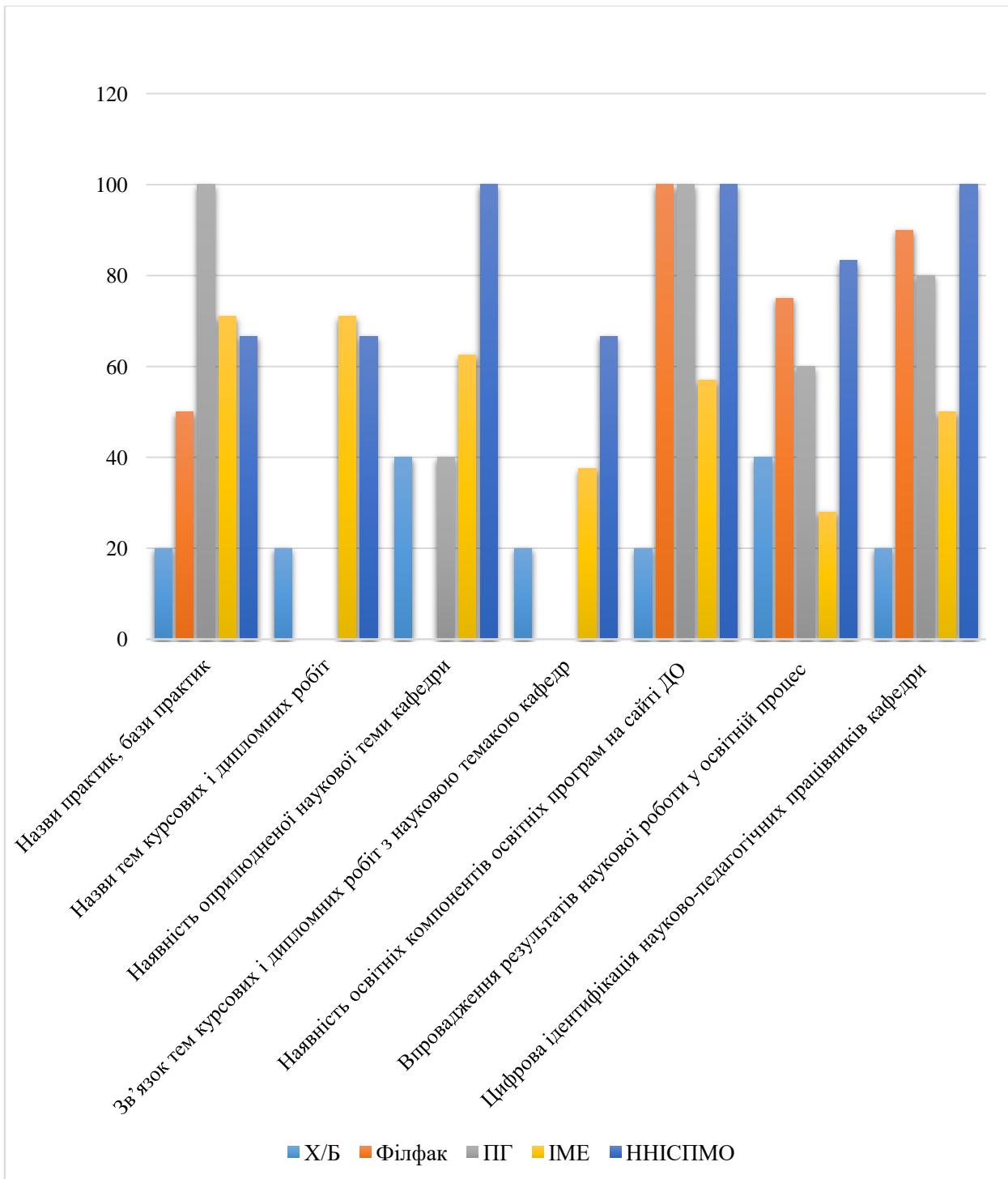

Рис.1.7. Інформаційне забезпечення, прозорість і публічність освітньої діяльності в інституті, на факультетах Університету

Протягом 2020 року було оновлено 43 освітніх програми першого (бакалаврського), 39 – другого (магістерського) та 9 – третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти (таблиця 1.7.).

Таблиця 1.7.

Освітні програми		
Бакалавр	Магістр	Доктор філософії
Дошкільна освіта. Логопедія (очна, заочна)	Дошкільна освіта. Логопедія (очна, заочна)	Дошкільна освіта (очна, заочна)
Дошкільна освіта. Початкова освіта (очна)	Дошкільна освіта. Початкова освіта (очна)	
Початкова освіта. Іноземна мова (очна, заочна)	Початкова освіта. Іноземна мова (очна, заочна)	
Початкова освіта. Інклюзивна освіта (очна, заочна)	Початкова освіта. Інклюзивна освіта (очна, заочна)	
Середня освіта. Музичне мистецтво (очна, заочна)	Середня освіта. Музичне мистецтво (за видами) (очна, заочна)	Середня освіта (Музичне мистецтво) (очна, заочна)
	Середня освіта. Музичне мистецтво (очна, заочна)	
		Професійна освіта (Теорія і методика музично- педагогічної освіти) (очна, заочна)
Хореографія (очна, заочна)	-	
Психологія. Психологічне консультування (очна, заочна)	Психологія. Практична психологія (очна, заочна)	
Психологія. Клінічна психологія (очна, заочна)		
Соціальна робота. Соціальна педагогіка (очна, заочна)	Соціальна робота. Психологія (очна, заочна)	
Середня освіта. Біологія та здоров'я людини. Хімія (очна, заочна)	Середня освіта. Біологія та здоров'я людини. Хімія (очна, заочна)	
Середня освіта. Біологія та здоров'я людини. Психологія (очна)	Середня освіта. Біологія та здоров'я людини. Психологія (очна)	
Середня освіта. Хімія. Біологія, здоров'я людини та природознавство (очна, заочна)	Середня освіта. Хімія. Біологія, здоров'я людини та природознавство (очна, заочна)	
Біологія. Фізична реабілітація (очна, заочна)	Біологія. Фізична реабілітація (очна, заочна)	Біологія (очна, заочна)

Управління станом і якістю довкілля (очна, заочна)	Екологічна безпека (очна, заочна)	Екологія (очна, заочна)
Хімія (очна, заочна)	Хімія (очна, заочна)	
Лісове господарство. Парковпорядкування (очна, заочна)	-	
Садово-паркове господарство. Лісівництво (очна, заочна)	Садово-паркове господарство. Ландшафтний дизайн (очна, заочна)	
Середня освіта. Історія (очна, заочна)	Середня освіта. Історія (очна, заочна)	
Середня освіта. Географія. Біологія (очна)	Середня освіта. Географія. Біологія (очна)	
Середня освіта. Географія. Фізична культура (очна, заочна)	Середня освіта. Географія. Фізична культура (очна, заочна)	
Середня освіта. Географія. Іноземна мова (англійська) (очна)	Середня освіта. Географія. Іноземна мова (англійська) (очна)	
Середня освіта. Фізична культура (очна, заочна)	Середня освіта. Фізична культура (очна, заочна)	
Історія (очна, заочна)	Історія (очна, заочна)	Історія та археологія (очна, заочна)
Філософія. Аналітика суспільних процесів (очна, заочна)		Філософія (очна, заочна)
Науки про Землю. Географія (очна, заочна)	Науки про Землю. Географія (очна, заочна)	
Туризм (очна, заочна)	Туризм (очна, заочна)	
Середня освіта. Українська мова і література (очна, заочна)	Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література (очна, заочна)	
Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література (очна)		
Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша – англійська (очна, заочна)	Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша – англійська (очна, заочна)	
Середня освіта. Мова і література (німецька, англійська), перша – німецька (очна, заочна)	Середня освіта. Мова і література (німецька, англійська), перша – німецька (очна, заочна)	

Філологія. Українська мова та література (очна, заочна)	Філологія. Українська мова та література (очна, заочна)	
Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська (очна, заочна)	Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська (очна, заочна)	
-	Педагогіка вищої школи (очна, заочна) – освітньо-наукова	Освітні, педагогічні науки (очна, заочна)
	Педагогіка вищої школи (очна, заочна) – освітньо-професійна	
Середня освіта. Математика (очна, заочна)	Середня освіта. Математика. Фізика (очна, заочна)	
Середня освіта. Інформатика (очна, заочна)	Середня освіта. Інформатика (очна)	
Цифровий дизайн (очна)	Професійна освіта. Цифрові технології (очна)	Професійна освіта (інформаційні технології) (очна, заочна)
Професійна освіта. Комп'ютерні технології (очна)		
Економіка та бізнес (очна)	Економіка та адміністрування в охороні здоров'я (очна)	
	Керівництво персоналом та економіка праці (очна)	
Соціологія (очна, заочна)	Соціологія муніципальної політики (очна, заочна)	
Менеджмент підприємств і організацій (очна, заочна)	Менеджмент підприємств і організацій (очна, заочна)	
	Управління навчальними закладами (очна, заочна)	
Маркетинг товарів та послуг і рекламний бізнес (очна, заочна)	-	
Комп'ютерні науки (очна, заочна)	Комп'ютерні науки (очна)	
Інформаційні системи та технології (очна, заочна)	-	
Готельно-ресторанне господарство та туристичний бізнес (очна, заочна)	-	
		Прикладна механіка (очна, заочна)

Оновлення освітніх програм відбувалося відповідно до визначених нормативними актами Університету процедур. Зміни у освітніх програмах стосувалися обсягів освітніх компонентів, послідовності їх вивчення, назв і змісту освітніх компонентів, уточнення запланованих результатів навчання і модифікації навчального плану у різних його частинах, програм дисциплін (модулів) (у частині найменування дисципліни (модуля), кількості та змісту розділів (тем) дисципліни, співвідношення видів занять, змісту й форми контролю самостійної роботи, програм практик (у частині найменування практик, їх етапів, змісту й форми контролю самостійної роботи).

1.3.2. Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти

Формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів вищої освіти Університету відбувається відповідно до Закону України «Про вищу освіту», нормативних актів Університету через вільний вибір освітніх компонентів в обсязі, передбаченому законодавством; створення індивідуального навчального плану здобувача; організацію навчання через різні форми (очну, заочну); складання індивідуальних графіків навчання та сесії; отримання права на академічну відпустку, зокрема з причин навчання в інших освітніх установах; визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти; академічну мобільність.

В основу системи вибору освітніх компонентів в Університеті покладено алгоритм індивідуального вибору освітніх компонентів кожним здобувачем вищої освіти. Здобувач вищої освіти може обрати будь-який освітній компонент, що запропонований на вибір, незалежно від освітньої програми спеціальності чи кафедри, яка забезпечує його викладання (з урахуванням можливих обмежень щодо необхідності вивчення дисциплін-передумов та обмежень організаційного характеру, пов'язаних із комплектацією груп).

Для усунення будь яких обмежень у виборі освітніх компонентів в Університеті створено Каталог вибіркових освітніх компонентів, який розміщується та оновлюється на сайті Центру освітніх дистанційних технологій, інформаційних сайтах інституту/факультетів/ заочного відділу/ відділу аспірантури та докторантury, кафедр.

Внутрішня структура Каталогу містить освітні компоненти, пропоновані всіма освітніми програмами, які діють в Університеті, дисципліни, практики (у тому числі, закордонні), сертифікаційні освітні програми, програми major, minor, які можуть бути розроблені і запропоновані кафедрами для реалізації широких освітніх потреб, особистісного розвитку здобувачів вищої освіти і з метою запровадження міждисциплінарності в освітньому процесі, а також анотації до освітніх компонентів, у яких зазначається, для якого рівня вищої освіти пропонуються освітній компонент, його мета та завдання, обсяг годин, кредитів ЄКТС та термін викладання (семестр), короткий зміст, перелік компетентностей, які набуваються під час опанування освітнього компоненту, результати навчання, оцінювання, форми контролю, кафедра, яка пропонує даний освітній компонент.

Силабуси та робочі програми вибіркових навчальних дисциплін, сертифікаційних програм, програм major, minor, вибіркових практик розміщаються для ознайомлення здобувачами вищої освіти на сайті кафедр.

В Університеті діє чітка і зрозуміла процедура вільного вибору, яка включає інформування здобувачів про зміст освітніх компонентів, що виносяться на вибір, безпосередній запис на освітні компоненти, етапи корекції, пов'язані з виконанням умов обмеження кількості здобувачів вищої освіти у сформованих групах при вільному виборі освітніх компонентів, із збігами у розкладі, з переобираанням здобувачами освітніх компонентів.

Процедура вільного вибору на наступний навчальний рік відбувається з вересня по грудень місяць поточного навчального року (знакомство з Каталогом, зустрічі з науково-педагогічними працівниками відповідних кафедр, консультування з кураторами ЄКТС).

Для здобувачів, зарахованих до Університету у поточному навчальному році, процедура вільного вибору відбувається на початку навчального року протягом першого тижня вересня.

Вільний вибір здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти здійснюється на весь період навчання упродовж двох місяців з дати зарахування до аспірантури.

Обрані здобувачами освітні компоненти фіксуються у їх індивідуальних навчальних планах або індивідуальних планах освітньо-наукової роботи аспіранта.

1.3.3. Практична підготовка здобувачів вищої освіти

Практична підготовка здобувачів освіти Університету є невід'ємною складовою освітнього процесу підготовки фахівців першого (бакалаврського), другого (магістерського), третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти і проводиться згідно з графіком освітнього процесу та спрямована на опанування сучасних методів та форм організації праці, набуття майбутніми фахівцями професійних компетентностей, формування готовності до самостійної трудової діяльності та подальше включення молодих спеціалістів у виробничу діяльність.

Перелік та послідовність усіх видів практики для кожної освітньої програми, їх форми, тривалість і терміни проведення визначені в навчальних планах. Гаранти освітніх програм, завідувачі відповідних кафедр у співпраці із роботодавцями, здобувачами вищої освіти та випускниками Університету визначають доцільність того чи іншого виду практики, наступність видів практичної підготовки, бази практик; формулюють цілі і завдання практичної підготовки, визначають її зміст; беруть участь у перегляді та оновленні робочої програми практики, оцінюють результатів практичної підготовки тощо.

Видами практик в Університеті залежно від конкретної освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти є: навчальні (педагогічні, з фаху), і виробничі (педагогічні, викладацькі, з фаху).

В Університеті безпосереднє керівництво і виконання програми практики здобувачами вищої освіти забезпечують відповідні кафедри разом із гарантами освітніх програм та керівниками від баз практики. До керівництва практичною підготовкою здобувачів вищої освіти залучаються досвідчені науково-педагогічні працівники від профільних кафедр, які мають досвід практичної роботи та беруть безпосередню участь в освітньому процесі або у викладанні дисципліни, з якої проводиться практика.

На базах практик до керівництва залучаються кваліфіковані спеціалісти, які надають студентам-практикантам можливість користуватися матеріально-технічними засобами й інформаційними ресурсами та створюють належні умови для виконання програми практики.

Упродовж звітного періоду на кафедрах Університету систематично проводилася робота щодо вдосконалення організації та змісту практичної підготовки, оновлення робочих програм практик, налагодження міцних зв'язків із роботодавцями та представниками роботодавців, переукладання договорів з керівниками баз практик та розширення мереж нових баз практик.

Практична підготовка здобувачів в Університеті відбувається на підставі укладених договорів з базами практик (закладів освіти, підприємств, установ, організацій). Здобувачі вищої освіти мають змогу самостійно обирати бази практики на підставі клопотання керівництва від бази практик, погоджуючи базу практики з гарантом освітньої програми та завідувачем відповідної кафедри.

В Університеті сформовано єдиний реєстр баз практик педагогічних і непедагогічних спеціальностей, який налічує 144 підприємства, установи, організації:

- 52 заклади освіти м. Мелітополя (21 заклад загальної середньої освіти (школи, ліцеї, навчально-виховний комплекс), 27 закладів дошкільної освіти, 2 заклади спеціальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами, 2 заклади позашкільної освіти); 47 закладів освіти Мелітопольської районної ради (28 закладів загальної середньої освіти (школи, ліцеї, гімназії, колегіум), 16 закладів дошкільної освіти, 3 заклади позашкільної освіти); 7 закладів освіти інших регіонів;

- 17 державних та громадських установ; 2 соціальні служби; 3 реабілітаційні заклади та медичні установи; 16 підприємств державної та приватної форм власності.

З вище названими закладами укладено відповідні договори (угоди).

У звітному періоді зросла кількість укладених довгострокових договорів із підприємствами, установами та організаціями, що свідчить про розширення співпраці Університету з потенційними роботодавцями та їх представниками і налагоджену систему партнерства з провідними установами та підприємствами.

Результати та події, що відбуваються під час проходження практик, систематично висвітлюються на сайті Університету, інституту/факультетів (у вигляді інформаційних публікацій) та підсумкових конференціях (у формі звітів, творчих конкурсів, семінарів тощо).

У період карантинних обмежень для забезпечення безперервності освітнього процесу, навчальні та виробничі практики здобувачів вищої освіти Університету організовувалися з використанням освітніх дистанційних технологій.

Керівниками практик від кафедр в максимально короткий термін з урахуванням особливостей навчання у дистанційному режимі були оновлені робочі програми навчальних і виробничих практик, навчально-методичний матеріал із проведення практики, форми звітної документації, критерії оцінювання результатів практичної підготовки та розміщені на сайті Центру освітніх дистанційних технологій Університету.

Керівники практики і здобувачі вищої освіти мали змогу використати технології дистанційного навчання та обрати зручний формат і платформу для проведення практики (поштові сервіси, Google Classroom, Zoom, Skype, WhatsApp, Telegram, тощо), використовували платформу сайту Центру освітніх дистанційних технологій Університету. Під час практичної підготовки керівники практик від кафедр організовували постійний зворотній зв'язок здобувачів вищої освіти з керівниками закладів освіти, підприємствами, установами організаціями (базами практик).

Завдяки налагодженим партнерським стосункам Університету із базами практик здобувачі вищої освіти мали доступ до офіційних сайтів баз практик і можливість опрацьовувати розміщені на них інформаційні матеріали, необхідні для виконання програми практики; зустрічатися з керівниками і представниками баз практик в онлайн-форматі та отримувати від них індивідуальні консультації і окремі необхідні матеріали.

Зокрема, практики проходили на базах закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної та професійно-технічної освіти, в спеціалізованих загальноосвітніх школах-інтернатах, в організаціях і установах м. Мелітополя та за його межами: Малій академія наук учнівської молоді м. Мелітополя; Дитячій школі мистецтв м. Мелітополя; Центрі комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю м. Мелітополя; Міському центрі служб для сім'ї, дітей та молоді; Інклюзивно-ресурсних центрах м. Мелітополя, м. Токмака, смт. Чернігівка та смт. Якимівка Запорізької області; Мелітопольському районному центрі культури; ГО «Альянс нових мелітопольців»; відділах культури і освіти м. Мелітополя; Навчально-реабілітаційному центрі № 1 м. Дніпро; Центрі первинної медико-санітарної допомоги м. Мелітополя; Мелітопольській центральній районній лікарні; Молочанському центрі первинної медико-санітарної допомоги; Медичному центрі «Лекар» м. Запоріжжя; Мелітопольській центральній міській бібліотеці ім. М. Лермонтова; СП «Центр освіти дорослих «Перший» м. Мелітополя;

Мелітопольському краєзнавчому музеї; Костянтинівській сільській раді; Веселівському райсуді; Головному відділенні «Ощадбанк» м. Волноваха, Донецької обл.; ФОП: Бурцев, Вакарь, «Агро-сила» м. Мелітополя; Компанії Apple Montessori м. Києва; Центрі екологічного управління м. Мелітополя; Компанії DataArt м. Херсона; ТОВ: «Мелітопольський олійноекстракційний завод», «Виробничо-комерційна фірма «Мелітопольська черешня», «ТД Біол» м. Мелітополя та «ФРІДОМ ФАРМ ТЕРРА» с. Високе Мелітопольського району; Інжиніринговій школі Bro Bots м. Києва; ПП "ВАСИЛЬКІВТРАНСАВТО" м. Васильків Київської обл.; ТА: «Караван-travel», «Бравотур», «ТурІнтер», «Світ подорожей» м. Мелітополя; ЗХ «Пінта» м. Мелітополя; Відділі капітального будівництва Мелітопольської міської ради Запорізької області; ДП «Мелітопольське лісомисливське господарство»; НІАЗ «Камяна Могила»; НПП «Приазовський»; ТВТ ВАРТО; СЗТ «Гостини у Валентини»; Медіахолдинзі «МВ» м. Мелітополя; ЧП «ВЛ Агро-2006» м. Мелітополя; ПП «Радомир-С» м. Мелітополя; ФОП Бурцев м. Мелітополя тощо.

Для забезпечення підвищення якості практичної підготовки здобувачів вищої освіти в Університеті продовжується робота над пошуком нових форм проведення практик, впровадженням інноваційних технологій до реалізації практичної підготовки, розробкою системи галузевих зв'язків між роботодавцями та Університетом для забезпечення набуття здобувачами вищої освіти під час проходження виробничої практики професійних здібностей та з метою їх майбутнього працевлаштування.

1.3.4. Оцінювання та організація контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті передбачає систематичне оцінювання здобувачів вищої освіти та організацію моніторингу і контролю за якістю результатів навчання, представлених в

очікуваних результатах опанування освітньої програми. Навчальний контроль за часом поділяється на вхідний, поточний, періодичний, ректорський контроль якості підготовки здобувачів вищої освіти, підсумковий (семестровий контроль, атестація). Визначення якості результатів навчання здобувачів вищої освіти відбувається відповідно до впровадженої в освітній процес в Університеті бально-накопичувальної системи, що побудована на принципах об'єктивності й прозорості на основі єдиної орієнтованої моделі з урахуванням обсягу й складностіожної навчальної дисципліни та специфіки інших форм підготовки.

В Університеті діють чіткі, зрозумілі і доступні для всіх учасників освітнього процесу процедури проведення, оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. Строки проведення, валідні форми, методи, критерії оцінювання поточного, періодичного і підсумкового контролів доводяться до відома здобувачів вищої освіти завчасно та оприлюднюються на сайті Університету. Атестація випускників відбувається за формулою, визначеною відповідним стандартом вищої освіти (за наявності), освітньою програмою.

Поточні та підсумкові (семестрові) оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Результати моніторингу та аналізу якісних показників зимової та літньої екзаменаційних сесій 2019/2020 н.р. на очній формі навчання порівняно з минулим роком (2018/2019 н.р.) наведено у рисунках. 1.8., 1.9., 1.10., 1.11.

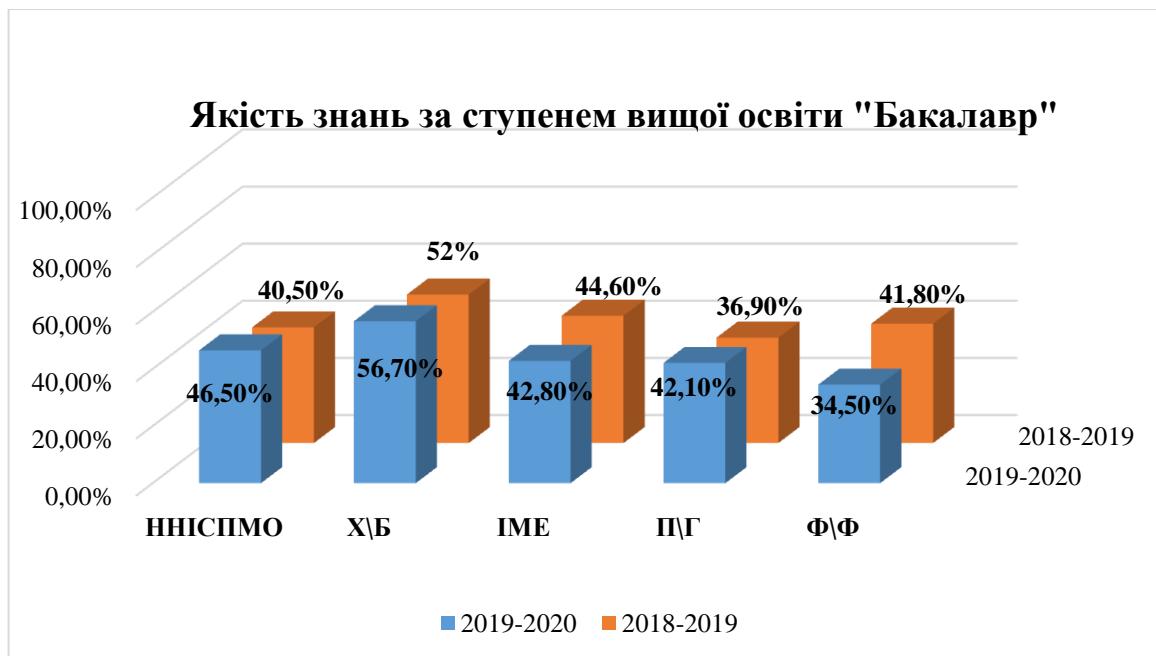

Рис. 1.8. Порівняльні дані якості знань здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавра очної форми навчання по підрозділах (2018/2019-2019/2020 н. р.)

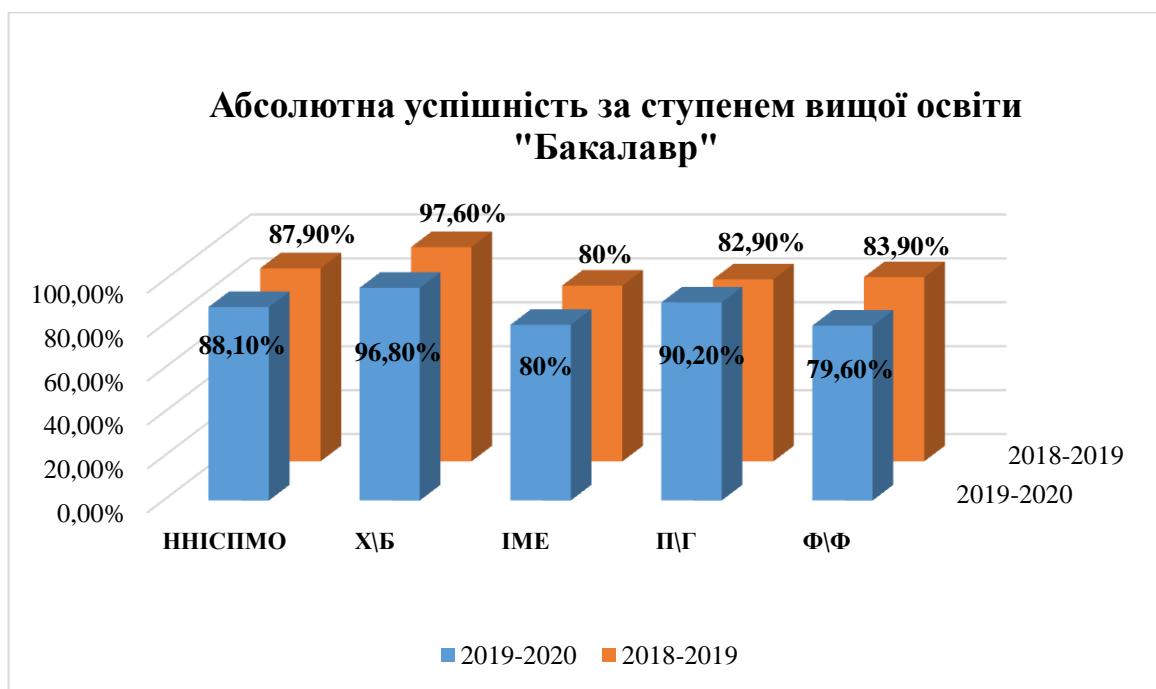

Рис. 1.9. Порівняльні дані абсолютної успішності здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавра очної форми навчання по підрозділах (2018/2019-2019/2020 н. р.)

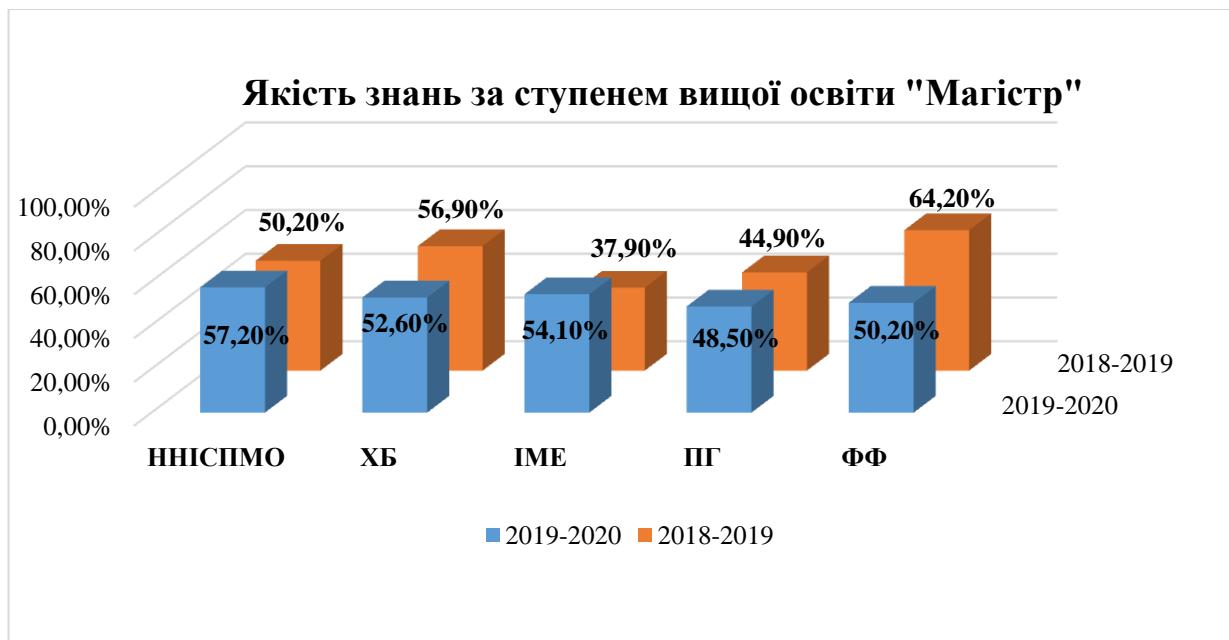

Рис. 1.10. Порівняльні дані якості знань здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістра очної форми навчання по підрозділах (2018/2019-2019/2020 н.р.)

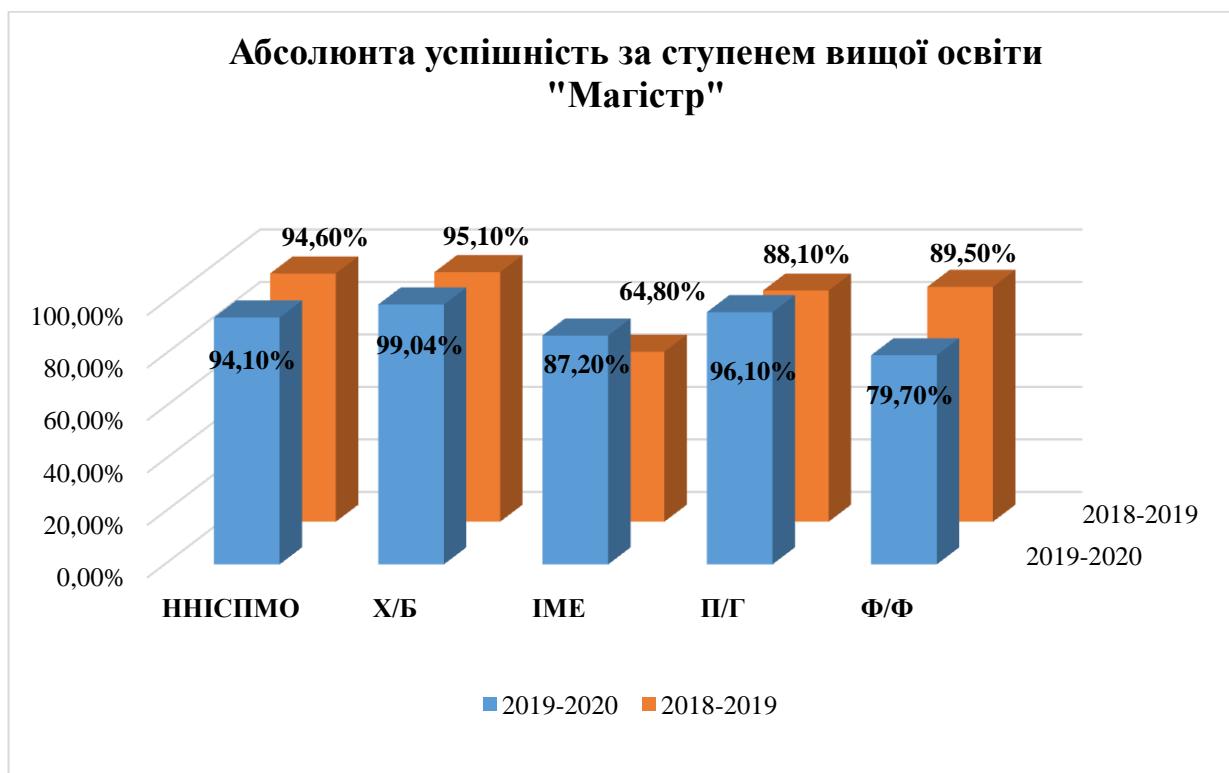

Рис. 1.11. Порівняльні дані абсолютної успішності здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістра очної форми навчання по підрозділах (2018/2019-2019/2020 н. р.)

За результатами зимової та літньої екзаменаційних сесій 2019/2020 н.р. порівняно з минулим роком (2018/2019 н.р.) навчальні здобутки студентів утримуються на достатньому рівні. За ступенем вищої освіти «Бакалавр» якість знань та абсолютна успішність на очній формі навчання загалом по Університету становлять відповідно 44,1% і 87,02% (2018/2019 н.р. – 42,1% і 86%) та за ступенем вищої освіти «Магістр» якість знати та абсолютна успішність становить 53,4% і 91,6% (2018/2019 н.р. – 50% і 86,7%).

По підрозділам: на *хіміко-біологічному факультеті* за ступенем вищої освіти «Бакалавр» показники якості знань підвищилися порівняно з 2018/2019 н.р. на 4,7% і становлять 56,7% та ступенем вищої освіти «Магістр» – зменшилися на 4,3% і становлять 52,6%; зменшення якісних показник на *факультеті інформатики, математики та економіки* за ступенем вищої освіти «Бакалавр» склало 1,8% і становить 42,8% та за ступенем вищої освіти «Магістр» – збільшення на 16,2% і становить 54,1%; на *філологічному факультеті* показники якості знань за ступенем вищої освіти «Бакалавр» зменшилися на 7,3% і становлять 34,5% та за ступенем вищої освіти «Магістр» – зменшилися на 14,1% і становлять 50,2%; показники якості знань на *природничо-географічному факультеті* за ступенем вищої освіти «Бакалавр» збільшився на 5,2% і становлять 42,1% та за ступенем вищої освіти «Магістр» – збільшилися на 3,6% і становлять 48,5%; у *навчально-науковому інституті соціально-педагогічної та мистецької освіти* показники якості знань за ступенем вищої освіти «Бакалавр» збільшилися на 6% і становлять 46,5% та за ступенем вищої освіти «Магістр» – збільшилися на 7% і становлять 57,2%.

Слід зазначити, що в Університеті загальна кількість здобувачів за ступенем вищої освіти «Бакалавр» денної форми навчання, які склали літню та зимову екзаменаційні сесії на «відмінно», коливається в межах від 8,3% до 12,9% та за ступенем вищої освіти «Магістр» – від 11,7% до 22,5%. Найвища частка відмінників у період зимової та літньої екзаменаційної сесії (22,5%) зафіксована на хіміко-біологічному факультеті. Якщо проаналізувати

результати навчання здобувачів вищої освіти за курсами, то можна констатувати, що найнижчі показники зафіксовані у студентів II-х та III-х курсів бакалаврського рівня підготовки (якість знань – 33,1%). І, навпаки, найкращі результати показали студенти II-х курсів магістерського рівня підготовки (якість знань – 62,4%).

Показники абсолютної успішності та якості знань за літні заліково-екзаменаційні сесії за 2018–2019 н.р та 2019–2020 н.р. на заочній формі надані у таблицях 1.8., 1.9.

Таблиця 1.8.

Порівняльні результати екзаменаційних сесій здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавра заочної форми навчання

Назва освітньої програми	2018-2019 н.р.		2019-2020 н.р.	
	Абс. усп.	Якість знань	Абс. усп.	Якість знань
Дошкільна освіта. Логопедія	96	66	94	42
Початкова освіта. Християнська етика	93	47	-	-
Початкова освіта. Інклюзивна освіта	-	-	92	46
Середня освіта. Українська мова і література	97	53	98	48
Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша - англійська	96	52	94	53
Середня освіта. Історія	97	60	93	61
Середня освіта. Математика	97	58	95	55
Середня освіта. Біологія. Хімія	89	61	-	-
Середня освіта. Біологія та здоров'я людини. Хімія	-	-	93	56
Середня освіта. Географія. Фізична культура	94	63	91	62
Середня освіта. Інформатика	91	87	91	78
Середня освіта. Фізична культура	98	66	93	45
Середня освіта. Музичне мистецтво	97	66	95	56
Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська	94	79	94	57
Хореографія	90	64	100	68
Економіка та бізнес	100	100	98	83

Психологія. Практична психологія. Психологія. Клінічна психологія	90	56	92	50
Право	91	48	94	41
Біологія. Фізична реабілітація	87	65	92	67
Екологія. Екологічна безпека	100	67	97	42
Садово-паркове господарство. Ландшафтний дизайн	75	75	-	-
Садово-паркове господарство. Лісівництво	-	-	98	39
Соціальна робота. Соціальна педагогіка	94	66	93	42
Готельно-ресторанне господарство та туристичний бізнес	50	50	69	58
Туризм	100	50	92	69
ВСЬОГО:	91	63	93	55

У 2020 році найбільше здобувачів вищої освіти, які мають високу якість знань, навчається за освітніми програмами: Середня освіта. Інформатика (78%), Середня освіта. Історія (61%), Економіка та бізнес (83 %), найменшу якість знань – за освітніми програмами: Право (41%), Соціальна робота (42%), Садово-паркове-господарство (39%).

Таблиця 1.9.

**Порівняльні результати екзаменаційних сесій здобувачів вищої освіти
за освітнім ступенем магістра заочної форми навчання**

Назва освітньої програми	2018-2019 н.р.		2019-2020 н.р.	
	Абс. усп.	Якість знань	Абс. усп.	Якість знань
Педагогіка вищої школи	95	81	94	86
Дошкільна освіта. Логопедія	92	60	93	85
Початкова освіта. Інклюзивна освіта Початкова освіта. Християнська етика	95	88	92	83
Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література	100	93	94	82
Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша - англійська	93	86	91	85
Середня освіта. Мова і література.(німецька, англійська), перша - німецька	100	100	92	85

Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська	96	86	81	75
Середня освіта. Історія	96	96	98	89
Середня освіта. Математика. Фізика	100	95	96	89
Середня освіта. Біологія та здоров'я людини. Хімія	70	57	91	96
Середня освіта. Географія. Фізична культура	97	81	98	82
Середня освіта. Фізична культура	87	74	81	79
Середня освіта. Музичне мистецтво	100	85	100	84
Філософія. Аналітика соціально-політичних, культурно-освітніх і релігійних процесів	-	-	100	100
Психологія. Практична психологія	99	80	96	67
Управління навчальними закладами. Менеджмент підприємства і організацій	100	100	96	95
Біологія. Фізична реабілітація	72	61	90	95
Екологія. Екологічна безпека	-	-	100	92
Хімія	96	87	83	62
Науки про Землю. Географія	100	100	97	91
Соціальна робота. Психологія	97	88	92	76
Туризм	100	100	100	98
ВСЬОГО:	94	84	93	85

Достатньо високий рівень знань продемонструвала переважна більшість здобувачів вищої освіти магістерського рівня підготовки. У цілому показники якості знань здобувачів знаходяться в межах 67 – 100%, при середньому значенні 85%. Слід зазначити, що показники абсолютної успішності та якості знань є достатньо стабільними протягом останніх двох років і відповідають нормативним вимогам.

Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти

В Університеті існує відпрацьована система організації та проведення атестації здобувачів вищої освіти.

У 2019-2020 навчальному році згідно з графіком освітнього процесу атестація за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями вищої освіти проходила в грудні, травні і червні.

Атестація здобувачів вищої освіти включала в себе державні екзамени, комплексні кваліфікаційні екзамени, захист дипломних (кваліфікаційних) робіт. Вимоги до захисту дипломних (кваліфікаційних) робіт, програми та екзаменаційні білети з державних екзаменів визначалися відповідними кафедрами з урахуванням вимог стандартів вищої освіти та освітніх програм. Теми дипломних (кваліфікаційних) робіт обговорювалися на засіданнях кафедр і затверджувалися наказом ректора. Керівники дипломних (кваліфікаційних) робіт – досвідчені науково-педагогічні працівники, переважно доктори та кандидати наук.

В Університеті екзаменаційні (атестаційні) комісії формуються з фахівців найвищої кваліфікації, які мають значний досвід наукової та практичної діяльності й бездоганну репутацію.

Головами екзаменаційних (атестаційних) комісій призначаються провідні профільні науково-педагогічні працівники Університету, закладів вищої освіти, керівники підприємств та організацій-замовників.

У 2019-2020 навчальному році в Університеті на очній формі навчання було сформовано 45 екзаменаційних (атестаційних) комісій, з яких – 23 екзаменаційні (атестаційні) комісії за освітнім ступенем бакалавра та 25 екзаменаційних (атестаційних) комісій – за освітнім ступенем магістра. До головування в екзаменаційних (атестаційних) комісіях, зокрема, були залучені: 12 докторів наук, професорів, 13 докторів наук, доцентів, 22 кандидатів наук, доцентів. Для підвищення об'єктивності головами деяких комісій було призначено осіб, які не брали участі в підготовці випускників, із числа провідних фахівців у відповідних галузях (проводних закладів вищої освіти, виробничих організацій, професійних асоціацій тощо). Зокрема, головами екзаменаційних (атестаційних) комісій були запрошенні: Хоменко В.Г. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри комп’ютерних технологій в управлінні та навчанні й інформатики Бердянського державного педагогічного університету (спеціальність 014.09 Середня освіта (Інформатика), 122 Комп’ютерні науки (очна форма

навчання, ступінь вищої освіти «Магістр»); Павленко А.І. – доктор педагогічних наук, професор Хортицької Національної Навчально-реабілітаційної Академії (спеціальність 014.04 Середня освіта (Математика) (очна форма навчання, ступінь вищої освіти «Бакалавр» та «Магістр»).

Таблиця 1.10.

**Якісний склад голів екзаменаційних (атестаційних) комісій Університету
(очна форма навчання)**

Рік	Кількість комісій	З них очолюють науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та званнями			
		Доктор наук, професор	Доктор наук, доцент	Кандидат наук, професор	Кандидат наук, доцент
ступінь вищої освіти «Магістр»					
2019-2019 р.	24	15	4	-	5
2019-2020 р.	25	8	8	-	9
ступінь вищої освіти «Бакалавр»					
2019-2019 р.	20	5	1		14
2019-2020 р.	23	4	5	-	13

Для виконання обов'язків членів атестаційних комісій було залучено 204 осіб, із яких 55 були представниками потенційних роботодавців, ще 150 – працівниками Університету, зокрема: 14 завідувачів кафедр, 16 професорів, 73 доцента.

У 2019-2020 навчальному році після закінчення відповідного циклу навчання, за результатами атестації екзаменаційні (атестаційні) комісій атестували як таких, що здобули вищу освіту, і присвоїли відповідну кваліфікацію за освітніми ступенями бакалавра, магістра 858 здобувачам вищої освіти очної форми навчання. У звітному році здобули:

- диплом бакалавра – 404 випускників (36 – з відзнакою);
- диплом магістра – 454 випускників (89 – з відзнакою).

Випуск за освітнім ступенем бакалавра порівняно з минулим роком зменшився на 89 особи, за рівнем магістра збільшився – на 10 осіб.

За результатами атестації здобувачів вищої освіти (очна форма навчання) показники якості знань випускників становлять:

за ступенем вищої освіти «Бакалавр» – 84,69%;

за ступенем вищої освіти «Магістр» – 86,6%.

Слід зазначити, що якість знань здобувачів вищої освіти збільшився у порівнянні з попереднім навчальним роком за освітнім ступенем магістра на 1,7%, за освітнім ступенем бакалавра на 11,67%.

Результати атестації здобувачів вищої освіти очної форми навчання представлені в таблицях 1.11., 1.12., у рисунках 1.12., 1.13.

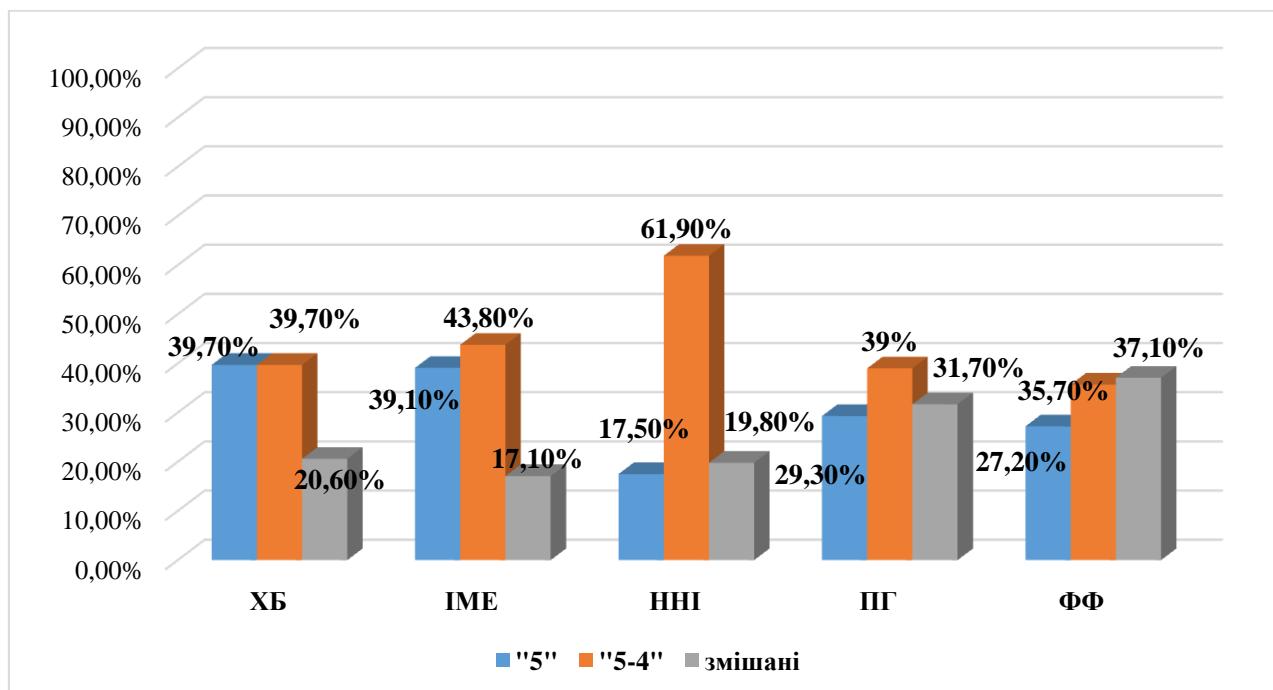

Рис. 1.12. Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавра 2020 р.

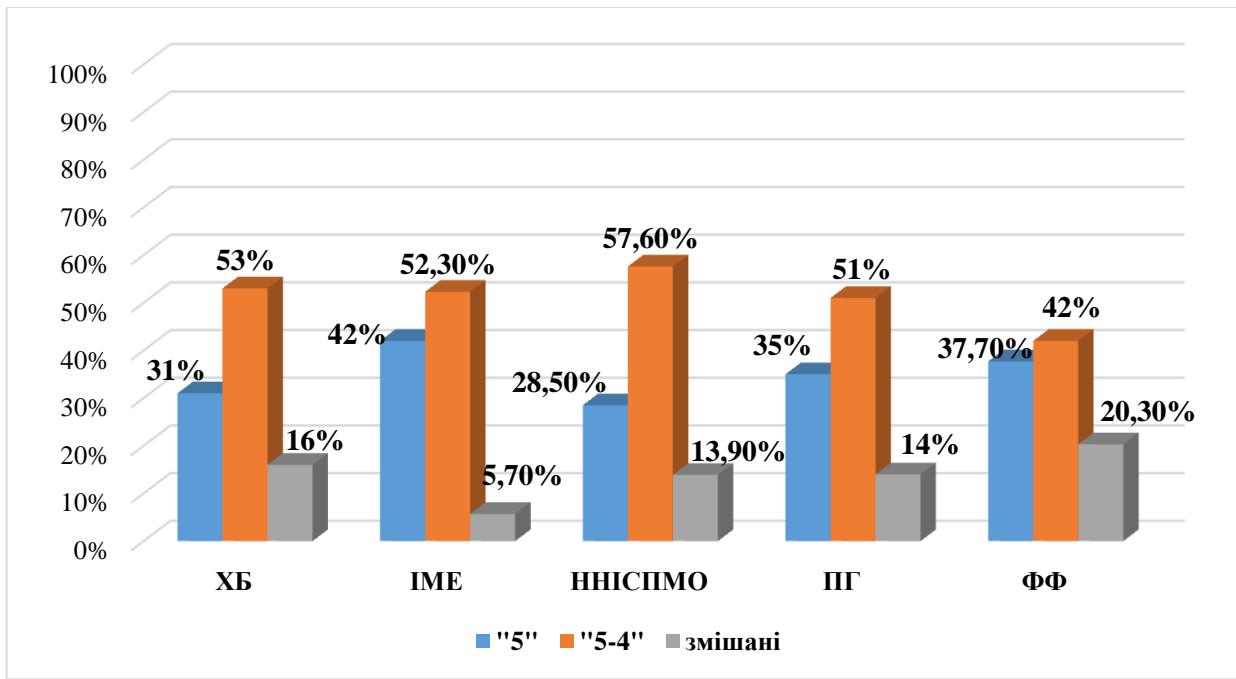

Рис. 1.13. Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістра (грудень 2019 р., червень 2020 р.)

Таблиця 1.11.

Загальні дані успішності здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавра за атестацією 2020 р.

№ Інститут/ факультети	2018-2019 н. р.			2019-2020 н.р.		
	Кількість студентів	Абсолютна успішність (%)	Якість (%)	Кількість студентів	Абсолютна успішність (%)	Якість (%)
ННІСПМО	166	100	84,3	126	99,2	77,5
Хіміко-біологічний	68	100	69,1	63	100	79,4
Інформатики, математики та економіки	83	100	83,1	64	100	82,4
Природничо-географічний	103	100	61,2	82	100	68,3
Філологічний	73	100	56,2	70	100	92,9
Всього	493	100	73,02	405	99,75	84,69

Таблиця 1.12.

Загальні дані успішності здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістра за підсумковою атестацією (грудень 2019 р., червень 2020 р.)

Інститут/ факультети	2018-2019 н. р			2019-2020 н.р.		
	Кількість студентів	Абсолютна успішність (%)	Якість (%)	Кількість студентів	Абсолютна успішність (%)	Якість (%)
ННІСПМО	140	100	80,7	151	100	86,1
Хіміко-біологічний	53	100	84,9	64	100	84
Інформатики, математики та економіки	92	100	89,1	88	100	94,3
Природничо-географічний	90	100	78,9	82	100	87
Філологічний	70	100	81,1	69	100	79,7
Всього	444	100	82,6	454	100	86,6
Дипломи з відзнакою	2018-2019 н.р.			2019-2020		
Бакалавр	33			36		
Магістр	78			89		

На посадах голів екзаменаційних комісій на заочній формі навчання працювало 20 осіб: 6 – докторів наук, професорів; 14 – кандидатів наук, доцентів.

Аналіз результатів підсумкової атестації протягом 2019–2020 н.р. свідчить про достатній рівень підготовки випускників, оскільки середній показник якості знань за освітнім рівнем бакалавра складає 83%, за освітнім рівнем магістра – 98%. Рівень професійної підготовки і якість знань випускників надано в таблицях 1.13, 1.14.

Таблиця 1.13.

**Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти заочної форми навчання
за освітнім ступенем бакалавра**

Назва освітньої програми	Якість знань 2019 р.	Якість знань 2020 р.
Дошкільна освіта. Логопедія	95	91
Початкова освіта. Християнська етика	96	-
Початкова освіта. Інклюзивна освіта	-	91
Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література	100	50
Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша - англійська	91	72
Середня освіта. Історія	100	100
Середня освіта. Математика	100	100
Середня освіта. Біологія. Хімія	100	-
Середня освіта. Біологія та здоров'я людини. Хімія	-	76
Середня освіта. Географія. Фізична культура	100	80
Середня освіта. Інформатика	100	95
Середня освіта. Фізична культура	77	74
Середня освіта. Музичне мистецтво	74	76
Хореографія	75	78
Психологія. Психологічне консультування. Психологія. Клінічна психологія	81	73
Соціологія	100	-
Право	-	87
Біологія. Фізична реабілітація	-	80
Екологія. Екологічна безпека	100	-
Комп'ютерні науки	-	100
Лісове господарство	100	-
Соціальна робота. Соціальна педагогіка	100	100
Середній показник:	94	83

Таблиця 1.14.

**Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти заочної форми навчання
за освітнім ступенем магістра**

Назва освітньої програми	Якість знань 2020 р.
Педагогіка вищої школи	100
Середня освіта. Музичне мистецтво (за видами)	97
Філологія Українська мова та література	100
Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська	95
Середній показник:	98

Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання в 2020 році захистили 414 дипломних (кваліфікаційних) робіт на здобуття освітнього ступеня бакалавра та магістра. Тематика більшості випускних робіт була актуальною, мала прикладний характер, відповідала напрямкам наукових досліджень відповідних кафедр. Всі випускні роботи пройшли на кафедрах попередню процедуру перевірки щодо запобігання академічному plagiatu.

Таблиця 1.15.

Випускні роботи на заочній формі навчання 2019-2020 н.р.

Назва освітньої програми	бакалавр	магістр
Педагогіка вищої школи	-	10
Дошкільна освіта. Логопедія	-	55
Початкова освіта. Інклюзивна освіта	-	56
Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література	-	15
Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша - англійська	-	32
Середня освіта. Мова і література.(німецька, англійська), перша - німецька	-	2
Середня освіта. Історія	4	9
Середня освіта. Математика. Фізика	2	4
Середня освіта. Біологія та здоров'я людини. Хімія	-	4
Середня освіта. Хімія. Біологія та здоров'я людини та природознавства	-	11
Середня освіта. Географія. Фізична культура	-	14
Середня освіта. Фізична культура	-	24

Середня освіта. Музичне мистецтво (за видами)	-	18
Історія	-	1
Філософія. Аналітика соціально-політичних, культурно-освітніх і релігійних процесів	-	1
Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська	-	42
Філологія. Українська мова і література	-	8
Психологія. Практична психологія	15	29
Управління навчальними закладами.	-	6
Менеджмент підприємства і організацій	-	2
Право	10	-
Екологія. Екологічна безпека	-	5
Біологія. Фізична реабілітація	-	2
Хімія	-	1
Соціальна робота. Психологія	-	26
Науки про Землю. Географія	-	3
Туризм	-	3
Всього:	31	383

Кількість випускників, які одержали дипломи з відзнакою, склала 93 особи і становить 6,2% від загального випуску бакалаврів та 20% від загального випуску магістрів.

1.3.5. Політика забезпечення академічної добродетелі в Університеті

Згідно чинного законодавства України, нормативної бази МОН України та Університету політика забезпечення академічної добродетелі реалізується в закладі освіти через систему морально-етичних цінностей, політики та процедур академічної добродетелі учасників освітнього процесу. Ці процедури передбачають механізми дотримання академічної добродетелі та дієві, зрозумілі і прозорі процедури реагування на порушення та притягнення до академічної відповідальності. Керуюча та інструктивно-методична робота з цього напряму виконується Комісією з питань академічної добродетелі (голова – проф. Найдиш А.В.).

1. Науково-педагогічними працівниками кафедр розроблено план

заходів щодо забезпечення академічної доброчесності професорсько-викладацьким складом і здобувачами вищої освіти. Основними з них є: перевірка наукової продукції кафедр на наявність текстових збігів; аналіз тематики курсових та дипломних робіт; оновлення тем наукових проектів, розробка методичних рекомендацій щодо написання здобувачами дипломних (кваліфікаційних) робіт та ін.

2. Інформація з питань дотримання академічної доброчесності розміщується на офіційному сайті Університету, сайтах інституту/факультетів, кафедр в розділі «Академічна доброчесність».

3. Кафедрами систематично проводиться профілактично-роз'яснювальна робота серед науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти щодо недопущення проявів порушення академічної доброчесності у наукових, навчально-методичних розробках, зокрема:

- кафедра психології: науково-методичний семінар-практикум «Сучасні вимоги до оформлення посилань у наукових роботах та інструментарій виявлення плагіату»;

- кафедра анатомії і фізіології людини та тварин: засідання наукового студентського гуртка «Імпульс» з метою ознайомлення здобувачів з документами, що унормовують запобігання академічного плагіату та встановлюють відповідальність за академічний плагіат;

- кафедри германської філології: здійснення обов'язкової перевірки на оригінальність текстів наукових статей здобувачів вищої освіти для публікації у щорічному збірнику наукових праць здобувачів «СТУДЕНТСЬКІ НАУКОВІ СТУДІЇ» (остання збірка за квітень 2020 року) та ін.

4. З метою формування в здобувачів вищої освіти культури цитування та запобігання поширенню різних форм порушення академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками кафедр розроблено методичні рекомендації з написання і захисту дипломних (кваліфікаційних) робіт. Теми з дотримання академічної доброчесності включені до освітніх компонентів з основ наукових досліджень, «Вступ до фаху» (перший (бакалаврський) рівень

вищої освіти), «Наукові дослідження в галузі» (другий (магістерський) рівень вищої освіти, «Методика наукового аналізу і розробки дисертаційного проекту» (третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти).

5. Науково-педагогічними працівниками кафедр розроблено чіткі і зрозумілі критерії оцінювання результатів навчання з усіх освітніх компонентів, що викладаються на кафедрі. Вони містяться в робочих програмах і силабусах освітніх компонентів, оприлюднюються на сайті Центру освітніх дистанційних технологій, сайтах кафедр і доводяться до відома здобувачів вищої освіти.

6. Двічі на рік (наприкінці семестрів) відповідальна особа звітує на кафедрі з проведення запланованих заходів та надає відповідний звіт Комісії з питань академічної добросесності.

7. Результати перевірки дипломних (кваліфікаційних) робіт здобувачів вищої освіти денної і заочної форм навчання на дотримання норм цитування висвітлюються на засіданнях кафедр і фіксуються в протоколах кафедр, відсоток оригінальності робіт впливає на остаточну оцінку наукового продукту.

8. Основними заходами, проведеними комісією з питань академічної добросесності у 2020 році, стали:

Січень 2020 року: Проведено аналіз роботи робочих груп інституту/факультетів за 2019 рік із запобігання порушень академічної добросесності, надано рекомендації щодо покращення й активізації видів діяльності робочих груп у 2020 році.

Лютий 2020 року: Розглянуто звіти робочих груп інституту/факультетів про результати перевірки друкованої продукції науково-педагогічних працівників кафедр на дотримання академічної добросесності. Випадків порушення норм цитування та недотримання академічної добросесності не виявлено.

Березень 2020 року: Проведено on-line засідання комісії з питань своєчасної перевірки наукових доробок здобувачів вищої освіти (курсивих та

дипломних (кваліфікаційних) робіт) на дотримання норм цитування й академічної добросередності, визначення комп'ютерних програм, які надають найбільш об'єктивні результати і є економними за часом. Комісією рекомендовано застосування програмних засобів з переліку за вибором експертної спільноти кафедри, до яких входить програма Unicheck.

Квітень 2020 року: Проведено on-line засідання комісії з питань захисту дипломних (кваліфікаційних) робіт, відповідності тем наукових даних здобувачів наказу Університету про затвердження тематики дипломних (кваліфікаційних) робіт (вересень 2019 року) та рекомендаціям комісії щодо оцінювання із врахуванням відсотка оригінальності тексту. Випадків академічної недобросередності, таких як plagiat, фабрикація, списування та необ'єктивне оцінювання, не виявлено.

Травень 2020 року: Проаналізовано заходи інституту/факультетів, кафедр з профілактично-роз'яснювальної роботи серед науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти щодо недопущення проявів порушення академічної добросередності в наукових, навчально-методичних розробках. Кафедр, що ігнорували проведення зазначених заходів, не виявлено.

Вересень 2020 року: Розроблено та затверджено Вченого ради Університету нові Положення про академічну добросередність та Кодекс академічної добросередності, проведено вибори науково-педагогічних працівників кафедр Університету до складу робочих груп комісії та розроблено план роботи Комісії з питань академічної добросередності на новий (2020-2021) навчальний рік.

Жовтень 2020 року: Відповідальними на кафедрах з питань академічної добросередності проведено аналіз тематики курсових та дипломних (кваліфікаційних) робіт здобувачів освітніх ступенів бакалавра і магістра за попередні навчальні роки та оновлених і затверджених на 2020-2021 н.р. Збігів тем та змісту робіт не виявлено. Комісія відмітила появу нових тем, пов'язаних з використанням інноваційних технологій в освітньому процесі, з виконанням вимог НУШ щодо формування компетентностей у здобувачів середньої освіти та використання педагогічних технологій інклюзивної освіти.

1.3.6. Освітнє середовище Університету

Пріоритетними напрямами діяльності Університету є фінансове, матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення, що гарантує досягнення визначених кожною конкретною програмою цілей, завдань та програмних результатів навчання; надання безоплатного доступу учасникам освітнього процесу до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для освітньої та наукової діяльності в межах освітньої програми; створення освітнього середовища з урахуванням потреб та інтересів здобувачів, безпечного для їх життя і здоров`я, забезпечення здобувачів освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною, соціальною підтримкою; створення умов для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами; послідовне дотримання визначеної Університетом чіткої та зрозумілої процедури врегулювання конфліктних ситуацій, яка є доступною для всіх учасників освітнього процесу.

1.3.6.1. Навчально-методичне забезпечення

Відповідно до вимог Закону «Про вищу освіту», директивних документів Кабінету Міністрів України в галузі вищої освіти, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти (Постанова Кабінету міністрів України від 10.05.2018 р. № 347), акредитаційних вимог щодо критеріїв оцінювання якості освітніх програм, визначених у Положенні про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (Наказ Міністерства і науки України від 11.07.2019 р.), в Університеті розроблено та оновлено ряд положень і документів з організації освітнього процесу:

- Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;

- Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
- Положення про гарантів освітніх програм у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
- Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
- Положення про вільний вибір освітніх компонентів здобувачами вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;
- Положення про перезрахування освітніх компонентів та визначення академічної різниці у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
- Положення про відрахування, переривання навчання, переведення і поновлення здобувачів вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
- Положення про рейтингове оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності науково-педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;
- Положення про академічну добродетальність у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;
- Кодекс академічної добродетальністі Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;
- Методичні рекомендація до розроблення та оформлення робочої програми освітнього компоненту (навчальної дисципліни, практики);
- Методичні рекомендації до розроблення силабусу освітнього компоненту.

Протягом року науково-методичною радою Університету, науково-

методичними комісіями інституту/факультетів, кафедр, гарантами освітніх програм здійснювався системний моніторинг форм та методів навчання і викладання за освітніми програмами та їх відповідності досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, концептам студентоцентрованості та принципам академічної свободи, свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів.

З метою поширення інноваційних методичних та практичних напрацювань провідними науково-педагогічними працівниками проведено:

- відкриті заняття з дисциплін освітніх програм спеціальностей;
- тренінги з використання інноваційних освітніх технологій для викладачів Університету, зокрема:
 - «Академічна добродія: світові практики та український досвід»;
 - «Презентація VS. Презентація. Поради від дизайнерів»;
 - «Нетрадиційні форми проведення занять»;
 - «Реалізація студентоцентрованого підходу в освітній діяльності: західноєвропейський простір».

Усі освітні компоненти (дисципліни, практики) забезпечені робочими програмами та силабусами, які викладені на сайтах кафедр і знаходяться у відкритому доступі.

Електронні ресурси освітніх компонентів розміщено науково-педагогічними працівниками на сайті Центру освітніх дистанційних технологій за традиційною структурою, прийнятою в Університеті.

Бібліотека Університету виконує роль центру інформаційного забезпечення навчального, наукового, культурного процесів, обміну інформацією, надання інформаційних послуг.

Основним в роботі бібліотеки залишається якісне комплектування фонду інформаційними ресурсами на різних носіях.

На сьогоднішній день фонд бібліотеки налічує 394 923 одиниць зберігання, з них навчальної літератури 151 563 прим., наукової літератури

101 269 прим.

У 2020 році бібліотека отримала 798 примірників видань на загальну суму 74 732 грн., з них навчальної літератури – 527 прим., наукової – 115 прим. У звітному році бібліотека отримала періодичні видання на суму 47 000 грн.

Для повного забезпечення навчальних дисциплін співробітники бібліотеки проводили роботу над створенням цифрових версій підручників, навчальних посібників. Забезпечення навчальних дисциплін освітніх програм навчально-методичною літературою складає 100%.

Науковий вектор діяльності університетської бібліотеки спрямовується на формування електронних ресурсів, популяризацію ідей відкритого доступу, побудову загальнодоступних архівів наукової інформації, підвищення вебометричного рейтингу Університету, що впливає на якість надання бібліотекою інформаційних послуг та передбачає впровадження інноваційних технологій у інформаційне забезпечення наукової діяльності Університету.

Важливу частину сучасних бібліотечних фондів складають електронні ресурси на різних типах носіїв, на основі яких формується електронна бібліотека. Електронна бібліотека Університету формується як традиційним способом (на базі АБІС ІРБІС), так і у формі Інституційного репозиторію Університету, архівів наукових публікацій на платформі EPrints.

1.3.6.2. Центри та освітньо-наукові лабораторії

В Університеті успішно діють оснащені сучасним інтерактивним обладнанням різноманітні центри, лабораторії, спеціалізовані кабінети, які забезпечують досягнення визначених освітніми програмами цілей та програмних результатів; здійснюють науково-методичну, культурно-просвітницьку та організаційно-виховну діяльністі; розширяють міжнародні зв'язки Університету; забезпечують та підвищують ефективність професійно-особистісного зростання всіх учасників освітнього процесу; розробляють і

впроваджують у освітній процес інноваційні форми та методи роботи тощо. Серед них:

- Освітньо-науковий центр соціо-культурного розвитку дитини;
- Центр болгаристики;
- Центр трансферу технологій;
- Центр соціологічних досліджень;
- Психологічний центр;
- Центр корекційно-розвивальних технологій для дітей дошкільного та молодшого шкільного віку;
- Центр тьюторської майстерності;
- Освітньо-інформаційний центр «Інноваційні обрїї української словесності»;
- Науково-навчальний центр «Біорізноманіття»;
- Науково-методичний центр екологізації освіти;
- Науковий центр «Еколайн»;
- Центр вивчення іноземних мов;
- Науково-дослідницький центр Дмитра Донцова;
- Науково-дослідний центр цивільного права та цивільного процесу;
- Науково-практичний центр захисту прав, свобод та законних інтересів громадян;
- Юридична клініка «Вікторія» ;
- Центр ІТ та комп`ютерного дизайну;
- Центр освітніх дистанційних технологій;
- Кабінет сучасного перекладознавства «Лінгва»;
- STEAM лабораторія;
- Лабораторія психофізіологічних досліджень;
- Лабораторія психології здоров'я;
- Педагогічна лабораторія початкової школи;
- Лабораторія готельно-ресторанної справи;
- Лабораторія аналітичного контролю та малекулярно-генетичних досліджень.

1.3.6.3. Центр освітніх дистанційних технологій

Метою діяльності Центру освітніх дистанційних технологій (далі – Центр) є організаційне, адміністративне, науково-методичне та технологічне супроводження освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання на усіх формах (очній, заочній) та усіх освітніх рівнях (бакалаврському, магістерському, освітньо-науковому) для забезпечення якості вищої освіти в Університеті.

Технології дистанційні навчання використовуються в Університеті під час організації освітнього процесу за будь-якою формулою для:

- методичного та дидактичного забезпечення самостійної роботи здобувачів вищої освіти;
- вивчення окремих освітніх компонентів або їх окремих тем (блоків, модулів), складання контрольних заходів (змішане навчання);
- здійснення освітньої діяльності під час надзвичайних ситуацій природного та техногенного походження, карантину, інших обставин, які об'єктивно унеможливлюють відвідування Університету;
- організації навчання здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами (у тому числі з порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату, психічними розладами), здобувачів, які беруть участь у програмах академічної мобільності.

Центр забезпечує:

- організацію та супровід освітньої діяльності науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти очної та заочної форм навчання з використанням освітніх дистанційних технологій на сайті Центру (платформа дистанційного навчання Moodle, розгорнута на сервері Університету);
- реєстрацію користувачів на сайті Центру;
- координацію дій структурних підрозділів Університету на сайті Центру;
- розміщення на сайті Центру створених науково-педагогічним працівниками електронних довідкових і навчально-методичних матеріалів;

електронних контентів навчальних курсів, дистанційних курсів та доступу до освітніх електронних ресурсів;

- моніторинг освітньої діяльності на сайті Центру та контроль за розміщенням науково-педагогічними працівниками електронних навчально-методичних матеріалів освітніх компонентів (дисциплін, практик);

- проведення для науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти семінарів, тренінгів, консультацій, майстер-класів із питань використання сайту Центру як платформи для здійснення освітньої діяльності в Університеті; доступу до освітніх ресурсів сайту Центру;

- технічну й технологічну підтримку організації освітнього процесу в онлайн-форматі (проведення занять, контрольних заходів);

- підтримку організації навчання здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами, а також здобувачів, які приймають участь у програмах академічної мобільності, з використанням інтерактивного навчального середовища, побудованого засобами платформи сайту Центру;

- організацію і проведення навчальних заходів з науково-педагогічними працівниками, допоміжним персоналом з питань впровадження в освітній діяльності інформаційно-комунікаційних та дистанційних технологій та ознайомлення їх із сучасними тенденціями ринку цифрових освітніх послуг;

- допомогу у розробці та апробації науково-педагогічними працівниками кафедр електронних навчально-методичних матеріалів, дистанційних курсів, створених за технологіями дистанційного навчання (формування методичних рекомендацій, інструктивного матеріалу (презентацій, відео-роликів) щодо роботи на сайті Центру, створення дистанційних курсів тощо);

- розроблення заходів щодо захисту авторських прав і об'єктів інтелектуальної власності у сфері інформаційно-комунікаційних технологій і дистанційного навчання;

- за дорученням ректора, Вченої ради, науково-методичної ради Університету проведення нарад, Інтернет-конференцій, вебінарів та інших заходів з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;
- взаємодію з усіма структурними та функціональними підрозділами Університету з питань організації освітнього процесу із використанням дистанційних технологій навчання.

В Університеті під час дії карантинних обмежень (застосування протиепідемічних заходів) організація освітнього процесу заочною і заочною формами здійснюється у дистанційному режимі на платформі сайту Центру освітніх дистанційних технологій (dfn.mdpu.org.ua).

Здобувачі мають змогу отримати доступ до веб-ресурсів освітніх компонентів (навчальних дисциплін, практик), що необхідні для забезпечення навчання в дистанційному режимі та містять:

- методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;
- робочі програми;
- матеріали лекцій, семінарів (можливі відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів, мультимедійні лекційні матеріали тощо);
- практичні, лабораторні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання (можливі віртуальні лабораторні роботи, віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх виконання);
- пакети завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем;
- термінологічні словники;
- електронні бібліотеки чи посилання на них;
- бібліографії;
- дистанційний курс, що об'єднує зазначені вище веб-ресурси навчальної дисципліни (програми) єдиним педагогічним сценарієм.

Центр у співпраці з директоратом інституту/ деканатами факультету/ заочним відділом/ відділом аспірантури та докторантур, кафедрами, центром ІТ та комп'ютерного дизайну, гарантами освітніх програм забезпечує проведення навчальних занять, періодичного та підсумкового (семестрового, атестації) контролів з використанням освітніх дистанційних технологій. Освітня діяльність здійснює за допомогою комбінування ресурсів сайту Центру, інтернет-ресурсів (електронна пошта, месенджери (Viber, Telegram та ін.), відеоконференції (MS Teams, ZOOM, Google Meet, Skype та ін.), форуми, чати тощо) та посилань на бібліотеку Університету, електронні підручники науково-педагогічних працівників.

Отримання навчальних матеріалів, дистанційна комунікація учасників освітнього процесу забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації в синхронному (в режимі відео-конференції) або асинхронному режимі.

Результати виконання завдань на практичних, семінарських, лабораторних заняттях, самостійної роботи, проектів тощо (поточний контроль), виконання періодичних контрольних робіт фіксуються в журналі оцінювання на сайті Центру.

Слід зауважити, що на сайті Центру спостерігається зацікавленість співробітників, студентів та аспірантів Університету до використання різних інструментів, які надає платформа Moodle 3.9. Так, найбільшою популярністю серед ресурсів, які надає платформа, користуються структурні елементи (Рис. 3): відеоконференція (94,7%), коментарі (92,4%), файл (89,1%), тести (76,2%), сторінка (73,2%), гіперпосилання (33,2%), глосарій (56,7%), завдання (53,1%), форуми (31,4%), чати (26,3%), опитування (21,6%), папка (23,7%), інформаційні матеріали (17,6%), урок (15,8%), зворотній зв'язок (29,6%), семінар (11,3%).

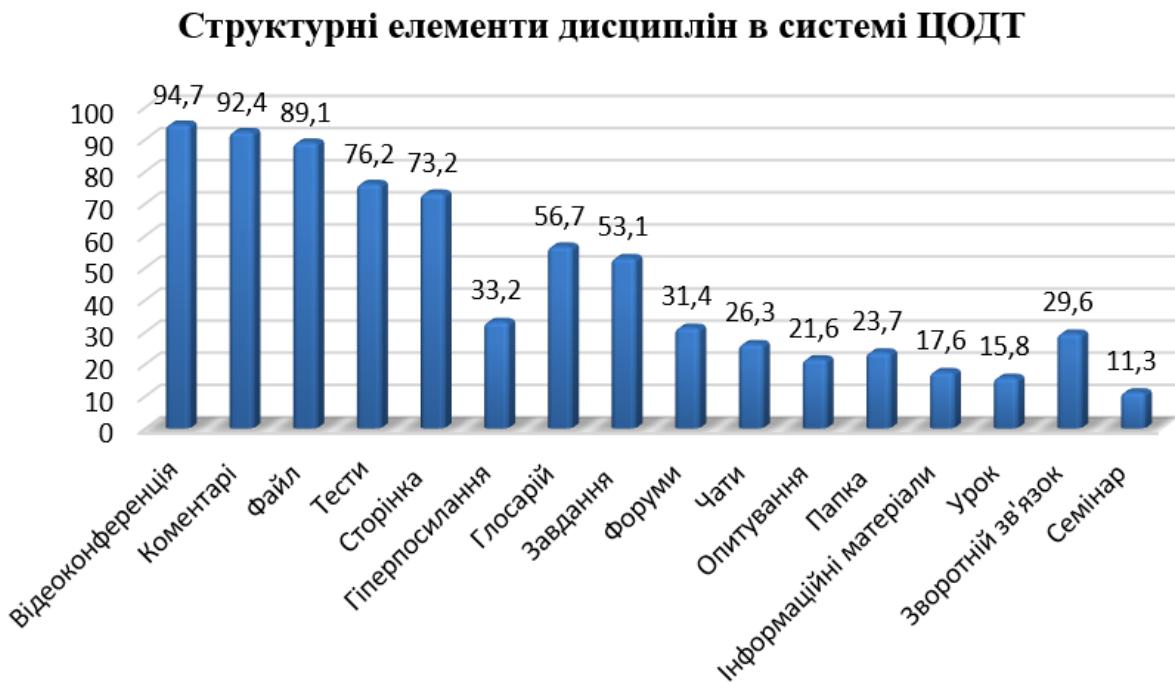

Рис. 1.14. Структурні елементи дисциплін в системі Центру.

Важливою складовою роботи Центру є оновлення навчальної платформи Moodle. У 2020 році система оновлена до версії 3.9 (рис.1.15.).

Рис.1.15. Оновлена версія сайту Центру освітніх дистанційних технологій

У новій версії з'явилася можливість приєднання до MoodleNet, соціальної мережі з відкритим вихідним кодом, де викладачі можуть ділитися ресурсами за допомогою засобу вибору дій Moodle. Велику увагу було приділено безпеці навчальної платформи, з'явилася можливість налаштування додаткових плагінів, які можна використовувати в освітньому

процесі. Співробітниками Центру було протестовано та впроваджено ряд плагінів, які полегшують роботу як здобувачам, так і науково-педагогічними працівниками, роблять її більш доступною.

Одним з найбільш використовуваним є плагін BigBlueButton (рис.1.16.). Він відповідає за відеозв'язок на сайті. Перевагою цього плагіну є те, що він є частиною сайту, і для проведення відеоконференції між учасниками навчального процесу не потрібно додатково налаштовувати програмне забезпечення на персональних комп'ютерах.

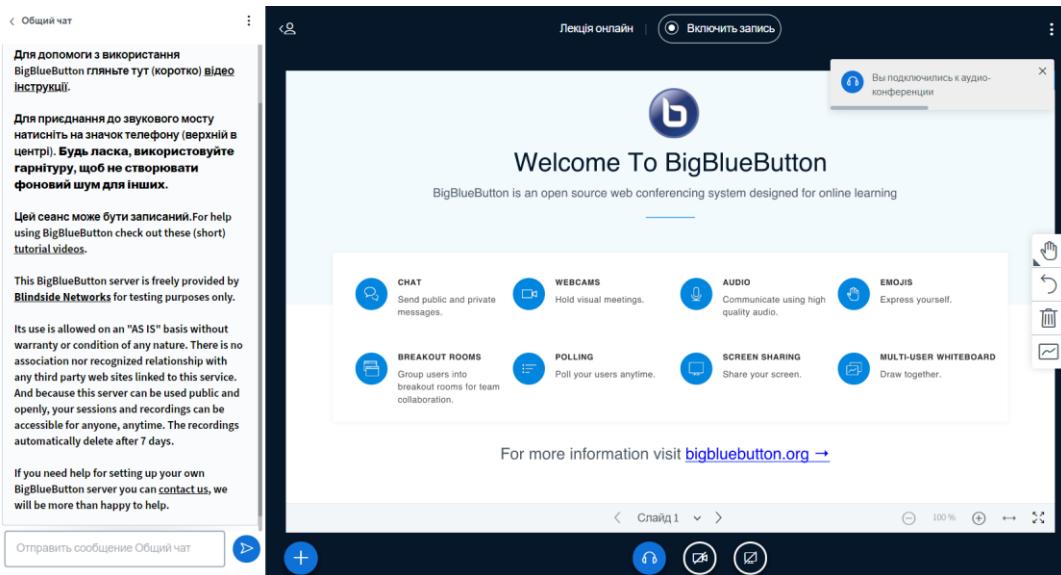

Рис.1.16. Відеоконференція BigBlueButton.

В 2020 році відбулося оновлення навчальних ресурсів – створено нові навчальні дисципліни, практики, каталог вибіркових освітніх компонентів, запроваджені електронні навчальні курси. На сервері Університету зареєстровано 2376 електронних ресурсів освітніх компонентів.

Перспективами розвитку Центру вбачаємо у оптимізації сервера електронних ресурсів для роботи з мобільним, створенні сертифікаційних курсів для здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, педагогічних працівників закладів середньої освіти, спеціалістів у сфері додаткових освітніх послуг, батьків та ін.; забезпечені навчання здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами з використанням

інтерактивного освітнього середовища, побудованого засобами платформи Moodle; проведені онлайн-опитувань науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, стейкхолдерів щодо забезпечення якості вищої освіти в Університеті.

1.3.6.4. Центр ІТ та комп’ютерного дизайну

Інформаційно-обчислювальний центр наказом ректора від 01.09.2020 року був перейменований на Центр ІТ та комп’ютерного дизайну (далі – центр). У зв’язку з цим було розроблено новий логотип центру та положення (рис 1.17.).

Рис. 1.17. Новий логотип центру інформаційних технологій та комп’ютерного дизайну

Діяльність центру у 2020 році була спрямована на вирішенням питань використання інформаційно-комунікаційних технологій у освітньому процесі (у тому числі у змішаній формі та дистанційному режимі), науковій, інноваційній та адміністративній діяльності. Основні напрямки діяльності:

- розбудова інформаційно-телекомуникаційної інфраструктури Університету: встановлення, налагодження, обслуговування та ремонт комп’ютерної техніки, підтримка магістральної оптоволоконної комп’ютерної мережі; розбудова локальних мереж в навчальних корпусах та господарських будівлях; підтримка базових серверів телекомуникаційної інфраструктури; супровождення програмного забезпечення, яке використовується в навчальній, науковій та адміністративній діяльності Університету;
- забезпечення мультимедійною технікою лекційних аудиторій та залів для публічних заходів у навчальних корпусах;
- створення умов для проведення заходів з використанням відеоконференційз’язку;

- інформаційна підтримка процесів адміністративного управління;
- забезпечення ефективної роботи локальної мережі та зв'язку з глобальною мережею Інтернет, розвиток телекомуникаційних технологій.

Інсталяція, супроводження, обслуговування комп'ютерної техніки та мережевого обладнання

У 2020 році для навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти було придбано: 7 wi-fi роутерів, 1 комутатор, веб-камеру та 500 метрів кабелю для забезпечення стабільного інтернет-з'єднання. Загалом було прокладено більше 1000 метрів інтернет кабелю та під'єднано до мережі інтернет більш, ніж 20 аудиторій Університету.

Спільними зусиллями філологічного факультету та центру було подано до внесення до участі у спеціальній програмі для навчальних закладів компанії Microsoft. У 2020 році від компанії Microsoft Університет отримав 5000 ліцензій для Office 365, що включає в себе такі програми як Word, Excel, PowerPoint та інші. Це сприяло підвищенню рівня освіти та покращенню технічної бази Університету. Тепер будь-який викладач та студент матимуть змогу встановити на свій ПК ліцензійну ОС Windows 10 та Office.

Рис. 1.18. Ліцензійне програмне забезпечення у складі Office 365

Протягом року придбано 25 сучасних комп'ютерів, 10 новітніх проекторів та екранів. Також проводилося придбання комп'ютерної периферії – клавіатур, мишок, колонок та мережевих фільтрів для забезпечення більшої продуктивності роботи центрів та відділів Університету.

Здійснено значну оптимізацію роботи головного веб-серверу Університету; перевстановлено операційні системи, встановлено програмне

забезпечення та налаштовано комп'ютерну техніку в аудиторіях 29, 30, 31, 74, 75 та 83, включаючи налаштування нової техніки.

Центр забезпечує безперервну стабільну роботу сайту Центру освітніх дистанційних технологій, який є платформою для організації освітнього процесу в Університеті (у тому числі, у дистанційному режимі). У цьому зв`язку відбувається заміна серверу, що призначений для навчальних цілей, на більш сучасний та потужний, і перевстановлення операційної системи з оновленням відповідного програмного забезпеченням.

З метою забезпечення якості вищої освіти, доступності освітніх послуг, сприяння налагодженню взаємозв`язку між учасниками освітнього процесу Центром створено електронні кабінети для гарантів освітніх програм і здобувачів вищої освіти, на сторінках яких викладено нормативно-правові документи Університету, інформацію щодо освітньої програми, організації освітнього процесу, діячої системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, освітньо-наукової діяльності, освітнього середовища, студентського самоврядування в Університеті (рис. 1.19.).

ЕЛЕКТРОННІ КАБІНЕТИ ЗВО
ТА ГАРАНТІВ ОСВІТІНІХ ПРОГРАМ

Адміністратор Сайту

Русский (ru) ▾

МДПУ
імені Богдана Хмельницького
Більше, ніж університет!

МДПУ САМЕ ТУТ

ONLINE НАВЧАННЯ

ПІДТРИМКА ГАРАНТІВ

СТУДЕНТСЬКА МОБІЛЬНІСТЬ

Сторінка студента

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Інформація про освітню програму

Науковий відділ інформує

Соціальний блок

Студентське самоврядування інформує

Гарант освітньої програми інформує

Українська (uk) ▾

РЕДАГУВАТИ

6

Учасники

Відзнаки

Компетентності

Журнал оцінок

Загальне

Кафедра початкової освіти (діяльність гаранті)

Кафедра математики і фізики (діяльність гаранті)

Інформаційна сторінка

Гарант освітньої програми інформує

Інформаційна сторінка / Курси / Сторінка студента / 6

Загальне

Об'явлення

Кафедра початкової освіти (діяльність гаранті)

Кафедра математики і фізики (діяльність гаранті)

Зараз На Сайті

No online users (останні 5 хвилин)

Коментарі

Додати коментар...

ЗБЕРЕГТИ КОМЕНТАР

Рис. 1.19. Електронний кабінет

Нова версія офіційного веб-сайту Університету постійно оновлюється та поповнюється інформаційними ресурсами.

Веб-сайт Університету та приймальної комісії

Інформаційне наповнення і структура веб-сайту Університету призначене, насамперед, задовольняти потреби «зовнішніх» користувачів, формуючи інформаційний образ Університету.

Центром розроблено макет і створено сайт приймальної комісії профорієнтаційного та інформаційного напряму для потенційних абітурієнтів <http://vstud.mdfu.org.ua/>.

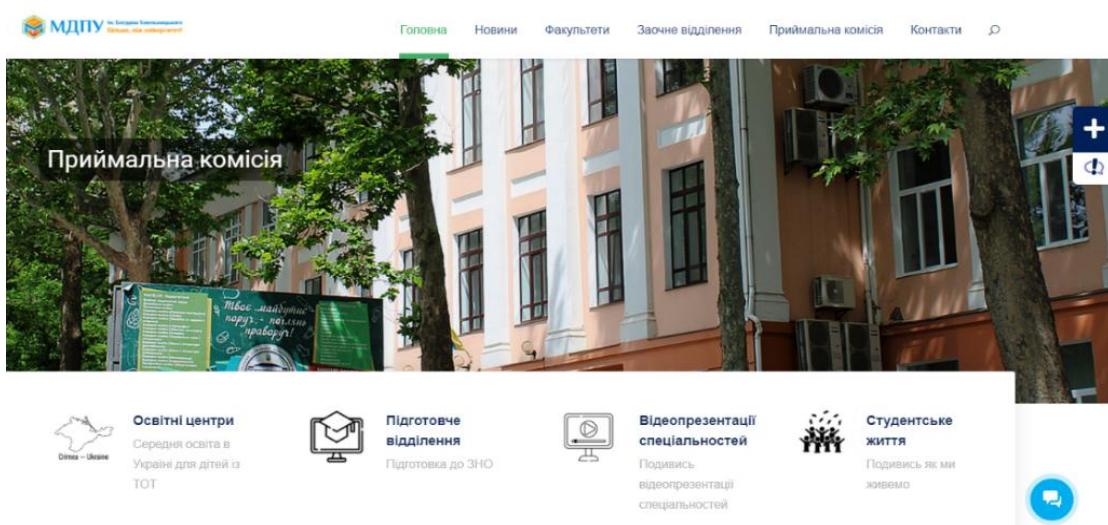

Рис. 1.20. Сайт приймальної комісії Університету

Орієнтуючись на людей з інклузією, розроблено особливий дизайн сайту приймальної комісії для людей з вадами зору.

Рис. 1.21. Сайт приймальної комісії Університету для людей з вадами зору

Для визначення схильності абітурієнта до певної професії або діяльності створено тестування, за основу якого було взято тест професійного особистісного типу Голландса. Мета онлайн-тесту: визначити схильності і підбор професії, які найбільше підходять людині.

Уявіть, що після відповідного навчання Ви зможете виконувати будь-яку роботу.

Але якби Вам довелося обирати з двох можливих, якій би Ви віддали перевагу?

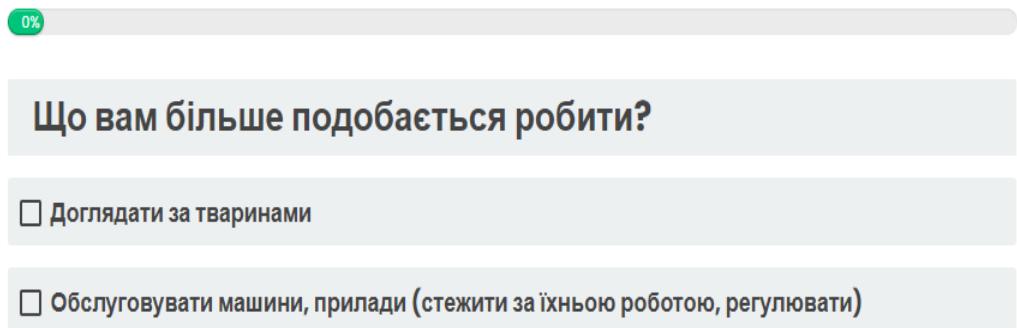

Рис. 1.22. Тест професійного особистісного типу

Співробітниками центру створено бота у месенджері Телеграм для інформування потенційних абітурієнтів та допомоги здобувачам, які навчаються в Університеті.

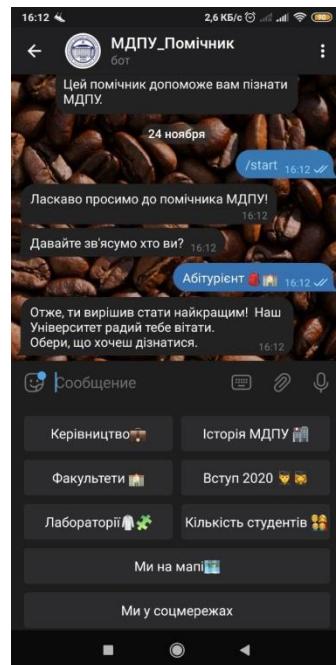

Рис. 1.23. Телеграм-бот MDPU_помічник

Веб-сайт бібліотеки Університету

Проводилася робота з формування документів на електронних носіях. Електронні ресурси (роботи науково-педагогічних працівників Університету,

повнотекстові версії підручників, робочих програм освітніх компонентів, лекційний матеріал тощо) доступні в локальній університетській мережі. Велика увага приділяється веденню сторінки бібліотеки Web-сайту, що є складником сайту Університету. Ця сторінка постійно оновлюється, виставляються електронні варіанти видань бібліотеки – бібліографічні покажчики, рекомендовані списки літератури та списки новинок літератури. На сайті можна ознайомитися із заходами, що були підготовлені та проведені працівниками бібліотеки.

Проведено роботу по повній перестановці серверу електронного каталогу на основі АБІС ІРБІС. Сервер було встановлено на новий жорсткий диск та налаштовано автоматичне резервне копіювання на сторонній носій. Завдяки цьому швидкість роботи серверу зросла за рахунок більш швидкого жорсткого диску та чистій операційній системі. Завдяки АБІС ІРБІС вдосконалено БД «Електронний каталог», яка постійно поповнюється.

Забезпечення супроводу заходів мультимедійною проекційною технікою

Центр забезпечує супровід заходів інформаційно-технічною підтримкою, зокрема:

- проведення науково-практичних конференцій різних рівнів, фестивалів науки, міжнародного фестивалю естрадного вокального мистецтва, конкурсів студентських наукових робіт, різноманітних майстер-класів, університетських учнівських олімпіад, заходів Центру болгаристики, різноманітних заходів культурно-масової та іміджевої спрямованості;

- підготовку та проведення засідань ректорату, Вченої ради, спеціалізованих Вчених рад, конференцій трудового колективу, відео-мостів, відео-конференцій, проходження атестації (захист дипломних робіт) з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій (зокрема відеоконференц-зв'язку).

- проведення підготовчим відділенням і центром соціологічних досліджень діагностування професійної спрямованості слухачів підготовчого

відділення у частині забезпечення працеспроможності апаратно-програмного забезпечення в комп'ютерних аудиторіях.

Центр надає допомогу у розробці поліграфічної, рекламної та іміджевої продукції: (логотипи, обкладинки матеріалів та сертифікати учасників конференцій і наукових тренінгів; буклети); профорієнтаційні матеріали у вигляді відеоролику з елементами інфографіки тощо.

Рис. 1.24. Буклети для кафедри

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

представляє

Факультет інформатики, математики та економіки

Кафедра управління та адміністрування

Рис. 1.25. Відеоролики для профорієнтації

Розроблено дизайн та реалізовано один з ключових елементів головної сторінки сайту <https://mdpu.org.ua/>. Даний елемент сайту відображає кафедри та спеціальності Університету, виконує рекламну та профорієнтаційну роль для потенційних абітурієнтів.

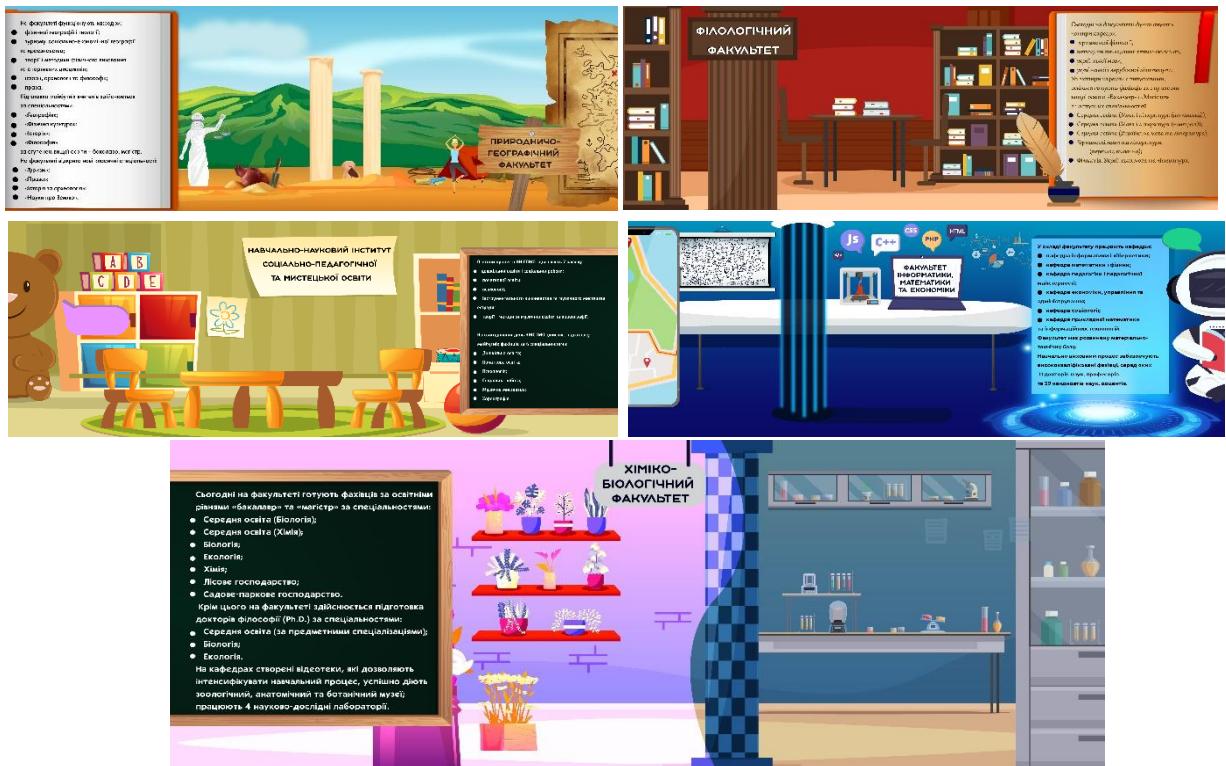

Рис. 1.26. Слайди для головної сторінки сайту

1.3.7. Участь стейкхолдерів (роботодавців, студентів, випускників) у забезпеченні якості вищої освіти

Стейкхолдери є партнерами академічної спільноти Університету в системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. У межах освітніх програм взаємодія зі стейкхолдерами носить постійний, системних характер. Роботодавці, здобувачі вищої освіти, випускники безпосередньо та через свої об'єднання, студентське самоврядування, асоціації залучаються до процесу перегляду освітніх програм та інших процедур забезпечення їх якості.

До проведення експертної оцінки якості освітніх програм спеціальностей залучаються зовнішні стейкхолдери підприємств та установ, де застосовуються інновації в технології, управлінні та економічній

діяльності, освітній діяльності, а здобувачі вищої освіти проходять виробничу практику.

Вплив зовнішніх стейкхолдерів на якість освітньої діяльності в Університеті здійснюється через співпрацю з гарантами освітніх програм, відповідними кафедрами, інститутом, факультетами, керівництвом Університету.

Работодавці та їх представники включаються до груп розробників освітніх програм, беруть участь у заходах щодо оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, залучаються до освітнього процесу для проведення занять на відповідних освітніх програмах, до розробки програм наукових досліджень, спільного виконання науково-дослідних робіт.

Зокрема, до навчальної діяльності на освітніх програмах залучалися (як на постійній основі, так і для проведення окремих лекційних занять, семінарів, практикумів з освітніх компонентів) зовнішні стейкхолдери наступних закладів освіти, підприємств, установ, організацій:

1. Відокремлений підрозділ «Мелітопольський міський відділ Державної Установи «Запорізький обласний центр Міністерства охорони здоров'я України» в особі завідувача Склярова Р.В.

2. Виконавчий комітет Мелітопольської міської ради в особі керуючого справами виконкому Семікіна М.О.

3. ТОВ «Центр стратегічного розвитку територій» в особі директора Орлова А.В.

4. Мелітопольський ліцей № 9 в особі директора Чугай Л.В,

5. Дитяча школа мистецтв в особі директора Шулятьєва А.А.

6. Мелітопольський ліцей № 5 в особі директора Суптелі Т.О.

7. КЗ «Навчально-виховний комплекс «Якимівська гімназія» в особі директора Вагеник Н.А.

8. ТОВ «Азов» в особі комерційного директора Правосуда О.Є.

9. Рада адвокатів м. Києва в особі приватного адвоката Лопашука Д.І.

10. IA «Петро і Мазепа медіа» в особі виконавчого директора Верголяса О.О.

11. Шуменський університет «Єпископ Костянтин Преславський» (республіка Болгарія) в особі доктора наук, лектора болгарської мови, літератури та культури Красимири Колевої.

12. Мелітопольська ЗОШ I-III ступенів № 22 ММР ЗО в особі спеціаліста вищої категорії, вчителя-методиста Юрченко Т. Г.

13. (ЗЕД)ТОВ ІЗАТЕКС-ІНДАСТРІ в особі менеджера із зовнішньоекономічної діяльності Корець О.М.

14. Мелітопольське міське методичне об'єднання вчителів англійської мови в особі голови Галицької О.В.

15. Представники Громадського фізкультурно-спортивного товариства «Колос» у Запорізькій області, Федерації баскетболу м.Мелітополя, Дитячої юнацької спортивної школи № 1 м. Мелітополя, Запорізької обласної федерації з вільної боротьби.

16. ПП «Центр екологічного управління» та Інститут морської біології в особі наукового співробітника Демченка В.О. (На замовлення приватного підприємства «Центр екологічного управління» науково-педагогічні працівники кафедри екології, загальної біології та раціонального природокористування брали участь у спільному з представниками центру виконанні Проекту організації території регіонального ландшафтного парку «Мальованка», охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів та об'єктів).

17. Центру комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю Мелітопольської міської ради Запорізької області в особі практичного психолога Євтушенко Т.С

В Університеті функціонує Асоціація випускників університету, діяльність якої спрямована на створення інформаційної бази даних випускників Університету; проведення опитувань, анкетувань, співбесід з метою вдосконалення освітніх програм, за якими здійснюється підготовка

здобувачів вищої освіти; сприяння професійній і соціальній адаптації, працевлаштуванню молодих фахівців - випускників Університету; залучення здобувачів вищої освіти до стажування та практики тощо.

Зворотній зв'язок з роботодавцями здійснюється на підставі проведення щорічних спільніх заходів (круглих столів, методичних та науково-практичних семінарів, відкритих форумів з учасниками освітнього процесу), досліджень, опитувань, анкетувань, дискусій, підписання договорів про співробітництво тощо.

Наприклад, регіональні роботодавці проявляють підвищений інтерес до таких аспектів підготовки фахівців, як: супровід освітнього процесу; здатність до надання консультивної допомоги громаді; здатність здійснювати психолого-педагогічний супровід інклюзивного простору та багатодітних родин тощо. У зв'язку з цим укладено чотирьохсторонній договір про співпрацю між Університетом, Мелітопольською районною державною адміністрацією, Мелітопольською центральною районною лікарнею та громадською організацією «Центр «Побрратим».

Співпрацю Університету з потенційними роботодавцями репрезентує низка договорів, програм проектної діяльності:

- міжнародний грант ICC Competence Development area: Introducing and Engaging Diversity Globally (IEDG) «Впровадження та залучення різноманіття на міжнародному рівні» (грант Ради Європи «Інтеркультурні

міста») за підтримки комунальної установи «Агенція розвитку Мелітополя» Мелітопольської міської ради Запорізької області;

- проект «Соціокультурні маркери Інтеркультурного картування Мелітополя» на замовлення Відділу культури Мелітопольської міської ради Запорізької області;

- договір про створення науково-технічної продукції «Проект утримання і реконструкції території парку пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Цілющі джерела» з благодійною організацією «Благодійний фонд парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Цілющі джерела» (Запорізька область, Мелітопольський район, с. Терпіння);

- підвищення кваліфікації/стажування науково-педагогічних працівників на посаді маркетолога в редакції журналу «Автоексперт» м. Мелітополь тощо.

Вплив здобувачів вищої освіти на забезпечення та покращення якості освітнього процесу в Університеті відбувається:

- через органи студентського самоврядування;
- через представництво здобувачів вищої освіти у Вченій раді Університету (вчених радах інституту/факультетів), комісії Вченої ради Університету із експертизи якості освітніх програм спеціальностей, комісії Вченої ради Університету з розвитку іншомовної освіти, Центру експертизи та моніторингу якості освітнього процесу, Комісії з питань наукової етики та запобігання plagiatu в освітній діяльності; стипендіальній комісії Університету, (стипендіальні комісії інституту/факультетів), приймальній комісії Університету;

- через внесення представниками студентського самоврядування питань до розгляду на конференції трудового колективу Університету та збори трудових колективів інституту/факультетів; засідання первинної профспілкової організації Університету, профспілки інституту/факультетів;

- через участь у засіданнях ректорату, роботі апеляційних комісій з розгляду заяв здобувачів вищої освіти;

- шляхом погодження рішень Університету з органом студентського самоврядування щодо відрахування, поновлення на навчання, переведення здобувачів вищої освіти з контрактної форми навчання на вакантні місця державного замовлення (або навпаки) та інших питань в частині, що стосується осіб, які навчаються;
- через участь у заходах (опитування/фокус-групи), які проводяться Університетом з метою отримання зворотного зв'язку щодо якості освітнього процесу, якості викладання та оцінювання тощо та які ініційовані органами студентського самоврядування у разі виникнення проблемних моментів у процесах забезпечення якості з метою покращення цих процесів та інформування адміністрації Університету про результати опитувань;
- шляхом обговорення на конференціях, засіданнях Студентської ради Університету, студентських рад інституту/факультету, гуртожитків;
- через індивідуальну активність (подання усних чи письмових пропозицій посадовим особам).

Пропозиції зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів враховуються при обговоренні та затвердженні освітньої програми, її оновленні.

1.4. Центр неперервного професійного розвитку освітян

Впродовж 2020 року відбувалась реалізація програмних освітніх заходів для науково-педагогічних працівників Університету:

- 30.01. 2020 року у залі засідань Вченої ради Університету відбувся навчально-методичний семінар «Ознайомлення з освітніми інтернет-ресурсами та сервісами» (Павленко О.М.). В роботі семінару, взяли участь більш ніж 40 науково-педагогічних працівників Університету.
- 23.09.2020 року відбувся онлайн майстер-клас «Пошук грантових можливостей для науково-педагогічних працівників», організований відділом міжнародних зв`язків. Під час заходу учасники мали змогу дізнатися про програми діяльності фондів ЄС та їх зорієнтованість на Україну; «тверді» та «м'які» проекти; специфіку міжнародних проектів; зроблено огляд програм

ЄС: Горизонт 2020, Еразмус+, Європа креативна, транскордонні програми та інші (доц. Аверіна К.С.).

- 12.10.2020 року у межах програми професійного зростання науково-педагогічних працівників проведено вебінар для гарантів освітніх програм «Реалізація програм академічної мобільності в умовах пандемії». Обговорювалися питання щодо організації міжнародної діяльності в умовах пандемії та були презентовані програми академічної мобільності для здобувачів вищої освіти (доц. Аверіна К.С.).

- 27.11.2020 року проведено методичний майстер-клас «Реалізація студентоцентрованого підходу в освітній діяльності: західноєвропейський досвід». Зокрема, учасникам майстер-класу було запропоновано практичні рекомендації щодо принципів студентоцентрованого навчання, конкретні приклади практичних завдань, шляхи організації рефлексії й зворотного зв'язку, форми студентоцентрованого контролю; здобувачів ознайомлено з навчальними дисциплінами та освітньою програмою (доц. Коноваленко Т.В.).

- 26.11.2020 року проведено дистанційну зустріч з науково-педагогічними працівниками Університету на предмет обговорення кейсів за темою «Змішане навчання: основні підходи до планування ефективної моделі курсу» (проф. Сегеда Н.А.).

1.4.1. Нова українська школа та Університет: взаємодія у партнерстві

Центр неперервного професійного розвитку освітян у рамках роботи Методичної майстерні педагога Нової української школи провів сесії практикоорієнтованих методичних заходів для освітян (таблиця 1.16.).

Таблиця 1.16.

№	Назва заходу	Відповіальні науково-педагогічні працівники Університету
1	Майстер-клас: «Корекція мовленнєвих порушень у дітей» для логопедів	Журавльова Л.С., Яковенко І.О., Житнік Т.С., Солонська А.А.
2	Практичне заняття «Актуальні та оновлені підходи до елементарного музикування на інтегрованих уроках музики» для вчителів мистецтва	Сегеда Н.А., Терещенко С.В., Покатильська А.В.
3	Семінар «Методичні проблеми викладання шкільного предмету «Природознавство» для вчителів хімії	Логвіна-Бик Т.А., Максимов О.О., Кулик І.О., Яковійчук О.В.
4	Практикум на тему «Причини старіння організму людини» для вчителів біології та природознавства	Сидоряк Н.Г.
5	Майстер клас «Короткометражний фільм у навченні іноземної мови» для вчителів англійської мови	Харченко Т. І.Рябуха Т. В. Гостіщева Н. О.Ткач М. В.
6	Майстер-клас «Специфіка підготовки учнів-старшокласників до ЗНО з української мови» для вчителів української мови	Єрмоленко С.І.
7	Семінар «Динамічна геометрія» для вчителів математики	Яковенко А.С.
8	Семінар «Як долучитися до World Robot Olympiad» для вчителів інформатики	Сердюк І.М., Наумук І.М.
9	Семінар «Виховні ідеали українського козацтва» для вчителів закладів загальної середньої освіти	Окса М.М.
10	Семінар «Сучасна художня мистецька освіта: новації та реалії»	Житнік Т.С., Меркурова Н.С.
11	Семінар «Психолого-педагогічний супровід дітей із затримкою психічного розвитку»	Яковенко І.О., Солонська А.А.

У заходах взяло участь понад 250 вчителів, які пройшли сертифікацію за заявленими програмами заходів. Представники районного та міського відділів освіти виявили ініціативу щодо необхідності опанування іншомовної, економічної, менеджерської компетентності, впровадження інклюзивної освіти, інноваційних підходів до особистісно-професійного вдосконалення педагогів, нестандартними формами роботи з учнями, основними технологіями STEM-навчання, технологіями розвитку критичного мислення тощо.

1.4.2. Сертифікаційні програми

Відповідно до Положення про порядок надання платних послуг Мелітопольським державним педагогічним університетом імені Богдана Хмельницького та Положення про сертифікаційні освітні програми Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького в Університеті здійснюється надання додаткових освітніх послуг за спеціалізованими короткостроковими навчальними курсами – сертифікаційними освітніми програмами.

Розроблені висококваліфікованими фахівцями інноваційні авторські курси сприяють розширенню професійних компетенцій у певній галузі знань, засвоєнню інноваційних технологій, форм, методів роботи в сучасних умовах, вивченю передового досвіду роботи підприємств, організацій, бізнес-структур, особливостей сучасного виробництва, методів управління, стають додатковим плюсом при працевлаштуванні.

Переваги опанування сертифікаційних освітніх програм виявляються в тому, що вони не потребують попередньої підготовки; не мають вікових обмежень; розраховані і на студентів (не обов'язково профільних спеціальностей), і на практиків-виробничиків, і на пересічних громадян, які прагнуть розвиватися й самовдосконалюватися; передбачають скорочений термін навчання. Завершення курсу засвідчується відповідним сертифікатом.

На сьогоднішній день в Університеті затверджено 52 сертифікаційні освітні програми, і робота з розширення їх тематики продовжується. У 2020 році Вченою радою Університету було затверджено сертифікаційну освітню програму «Візуалізація художнього слова та інфо-медійна грамотність».

Протягом звітного періоду діяло 6 сертифікаційних освітніх програм, слухачами яких стало 141 особа.

За рахунок проведення занять за сертифікаційними освітніми програмами науково-педагогічні працівники Університету окремо від основного навантаження отримали ще й додатково погодинну оплату (всього

70 годин аудиторних занять).

У 2020 році організацію та проведення навчання за сертифікаційними освітніми програмами здійснювали кафедри:

- української і зарубіжної літератури (затверджено та введено в дію 5 програм);
- економіки, управління та адміністрування (затверджено та введено в дію 2 програми);
- педагогіки і педагогічної майстерності (затверджено та введено в дію 1 програму).

Формування та реалізація в Університеті навчання за сертифікаційними освітніми програмами характеризується як:

- метод реалізації Університетом права на надання додаткових освітніх послуг;
- з'єднувальна ланка між попитом на ринку праці, що реально існує на той чи інший набір професійних компетентностей, та наявною спроможністю вищої освіти забезпечити набуття здобувачем вищої освіти цього набору;
- модель налагодження стійкої системи взаємовідносин між наукою, освітою та бізнесом, що дасть змогу побудувати цикл підготовки затребуваних на ринку праці високоякісних професіоналів.

1.5. Підвищення кваліфікації

В Університеті функціонує Відділ підвищення кваліфікації, головною метою діяльності якого є надання освітніх послуг у сфері післядипломної освіти. Робота спрямована на підвищення якості надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників.

Відділ забезпечує організацію курсів підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та непедагогічних працівників, керівників закладів освіти; організацію замовлення документів про вищу освіту та додатків до них; виготовлення (друк) документів про вищу освіту та додатків до них за наступними ліцензованими спеціальностями (наказ МОН №7 78-л

від 05.06.2019, № 951-л від 15.08.2019 «Про ліцензування освітньої діяльності»):

1. Спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова та література)

Освітні програми:

1. Українська мова і література та комунікативна лінгвістика.
2. Українська мова і література та Інфо-медійна грамотність.
2. Спеціальність 014 Середня освіта (Історія)

Освітні програми:

1. Актуальні питання викладання історії України, всесвітньої історії, історії рідного краю у загальноосвітній середній школі та керівництво науково-дослідною роботою учнів.

3. Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Освітні програми:

1. Музичне мистецтво. Інтегрований курс мистецтво.
2. Музичне мистецтво. Музична освіта в позашкільних закладах.
3. Музичне мистецтво. Музична освіта в дошкільних закладах.
4. Музичне мистецтво. Музичне мистецтво в початковій школі.
5. Музичне мистецтво. Музичне мистецтво в закладах фахової передвищої освіти.

4. Спеціальність 014 Середня освіта (Інформатика)

Освітні програми:

1. Сучасні технології і засоби викладання інформатики
5. Спеціальність 053 Психологія

Освітні програми:

1. Сучасні інноваційні технології в освіті та психології
6. Спеціальність Початкова освіта

Освітні програми:

1. Початкова освіта. Інклузивна освіта.
2. Початкова освіта. Іноземна мова.
7. Спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))

Освітні програми:

1. Англійська мова і література в системі загальної середньої освіти
8. Спеціальність 014 Середня освіта (Географія)

Освітні програми:

1. Географія.

Відділом підвищення кваліфікації проводиться систематична роботу щодо інформування відділів та закладів освіти міста Мелітополя, Мелітопольського, Веселівського, Михайлівського, Якимівського та Приазовського районів.

З 2020 рік до відділу надійшло понад 300 електронних заяв на проходження курсів підвищення кваліфікації та було організовано проведення курсів з підвищення кваліфікації за спеціальністю 053 Психологія освітньо-професійна програма «Сучасні інноваційні технології в освіті та психології», спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) за освітньою програмою «Музична освіта в позашкільних закладах», 014 Середня освіта (Географія) за освітньою програмою «Географія», спеціальності 013 Початкова освіта за освітньою програмою «Початкова освіта. Інклюзивна освіта». Слухачами програм за календарний рік стали понад 60 спеціалістів та педагогічних працівників з коледжів, територіальних центрів соціального обслуговування, закладів середньої та позашкільної освіти.

Згідно плану роботи Університету та запиту відділу освіти складено графік та розпочато реєстрацію на підвищення кваліфікації для педагогічних працівників на 2021 рік.

2. УЗАГАЛЬНЕНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО НАУКОВОЇ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

2.1. Наукова діяльність кафедр Університету

Провідні вчені Університету проводять фундаментальні, прикладні та пошукові науково-дослідні роботи, що зареєстровані в УкрІНТЕІ, включені до тематичного плану Університету та виконуються за рахунок держбюджетного фінансування, за державними й міжнародними проектами та грантами, а також за рахунок власних коштів і коштів замовників. Виконання фундаментальних досліджень в Університеті має на меті отримання наукового продукту – нових теорій, концепцій, методів, методик, моделей тощо. Прикладні дослідження спрямовані на виконання інноваційних розробок, зорієнтованих на кінцевий результат у вигляді нових технологій, нових матеріалів, комп’ютерних програм та ін., що дасть змогу істотно підвищити їх конкурентоспроможність і значно розширити впровадження результатів.

Наукова робота у 2020 році в Університеті здійснювалась на 27 кафедрах. Згідно із Законом України «Про вищу освіту», кафедра – це базовий структурний підрозділ закладу вищої освіти державної (комунальної) форми власності (його філій, інститутів, факультетів), що провадить освітню, методичну та/або наукову діяльність за певною спеціальністю (спеціалізацією) чи міжгалузевою групою спеціальностей.

У 2020 р. наукова робота здійснювалася 264 штатними науково-педагогічними працівниками, із них 39 – докторів наук, професорів, 153 – кандидатів наук, доцентів. У порівнянні із минулим 2019 роком кількість штатних науково-педагогічних працівників зменшилася на 14 осіб, але штатна укомплектованість (у відсотках) демонструє зростання від 90,8 % (2019 р.) до 93,9 % (2020 р.). Інформацію представлено у діаграмі (рис 2.1.).

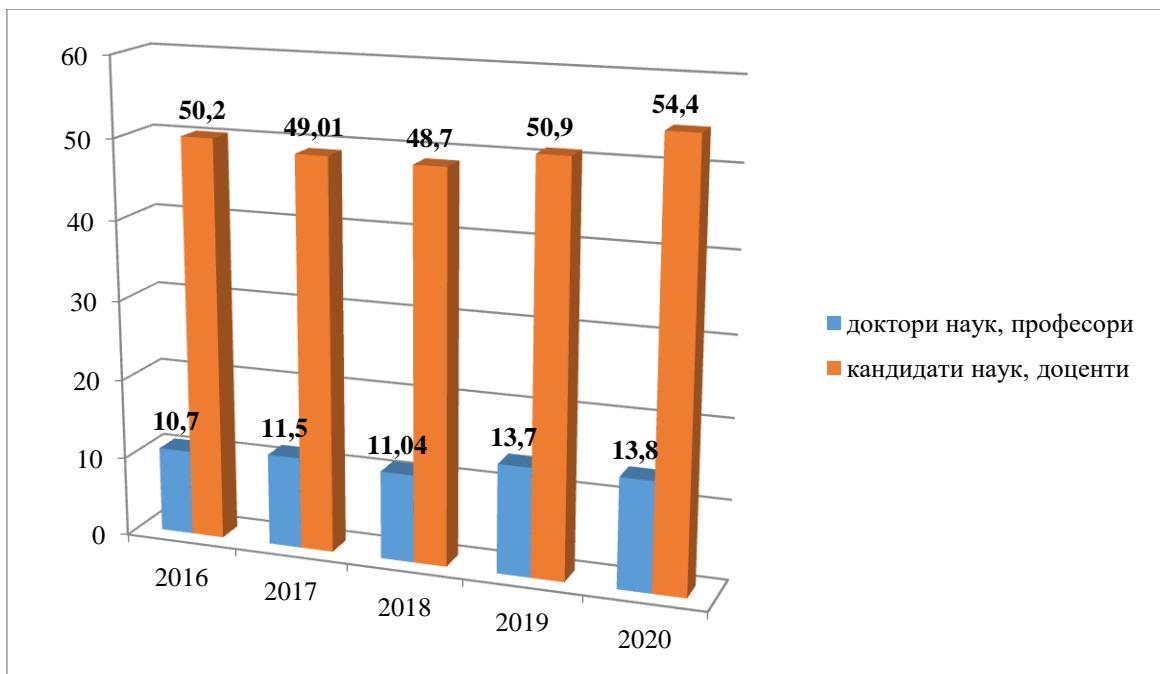

Рис 2.1. Динаміка зростання штатної укомплектованості Університету науково-педагогічними працівниками (за 2016-2020 рр.).

Наукова діяльність кафедр проводилася відповідно до Закону України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» (№ 2519-VI від 9.09.2010 р., поточна редакція від 16.01.2016, підстава - 848-VIII) за такими пріоритетними напрямами розвитку науки і техніки на період до 2020 року (стаття 3):

- фундаментальні наукові дослідження з найважливіших проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави;
- інформаційні та комунікаційні технології;
- раціональне природокористування.

Інформацію про науково-дослідницьку діяльність представлено у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1.

№ п/п	Назва науково-дослідницької роботи	Дата	Керівник роботи	Реєстраційний №
1	Формування індивідуальної освітньої траєкторії студентів-музикантів у процесі професійного розвитку	2020-2022	канд. пед. наук, доцент Білецька М.В.	0120U1014226
2	Теорія і практика інтегрованого навчання англійської мови студентівнемовних спеціальностей ВНЗ	2020-2022	канд. фіол. наук, доцент Музя Є.М.	0120U101415
3	Підготовка майбутніх фахівців педагогічної освіти в умовах освітніх трансформацій.	2020-2022	д-р істор. наук, професор Коробченко А.А.	0120U101660
4	Полікультурність як джерело цивілізаційного розвитку багатоетнічної української спільноти	2020-2022	канд. філософ. наук, доцент Афанасьєва Л.В.	0120U101085
5	Психосоматичні особливості здоров'я студентської молоді.	2020-2022	д-р б. наук, професор Станішевська Т.І.	0120U101436
6	Розвиток немічної гілоксії та деякі шляхи її корекції.	2020-2022	канд. б. наук, доцент Сидоряк Н.Г.	0120U101438
7	Підвищення якості вищої педагогічної іншомовної освіти як результат рефлексії в освітньому процесі	2020-2022	канд. пед. наук, доцент Матюха Г.В.	0120U101425
8	Художні проекції соціокультурних феноменів у літературному тексті.	2020-2022	канд. фіол. наук, доцент Землянська А.В.	0120U101418
9	Теоретичні та практичні аспекти розвитку окремих галузей права в Україні.	2020-2022	канд.юр.наук, доцент Гапотій В.Д.	0120U101031
10	Економічні дослідження у контексті наукового виміру	2020-2022	д. е. наук, професор Марченко О.А.	0120U101398
11	Дослідження впливу твердих побутових відходів на навколишнє середовище м. Мелітополя, розробка системи їх роздільного збору та утилізації	2019-2021	д-р геогр. наук Воровка В.П.	0119U001423
12	Біологічні системи природних і антропогенних територій півдня України (сучасний стан, управління і оптимізація)	2019-2021	к.б.наук, доцент Подорожний С.М.	0119U101383
13	Актуальні проблеми нової й новітньої історії, історіографії та історіософії України	2018-2020	д-р істор.наук, професор Ситник О.М.	0117U006712
14	Фізико-географічні дослідники Запорізького краю	2018-2020	канд. геол. наук, доцент Прохорова Л.А.	0118U004194
15	Туризм і краєзнавство як чинник соціально-економічного розвитку Запорізького регіону.	2018-2021	канд. геогр. наук, доцент Арсененко І.А.	0118U004192

16	Основні напрями формування здорового способу життя студентів засобами фізичної культури, спорту і фізичної реабілітації.	2018-2020	д-р філософ. наук, професор Білогур В.Є.	0118U004191
17	Закономірності розвитку та функціонування української мови в освітньо-науковому просторі.	2018-2021	канд. філол. наук, доцент Сіроштан Т.В.	0118U004193
18	Використання сучасних інформаційних технологій в професійній підготовці та роботі вчителя математики.	2018-2020	канд. пед. наук, доцент Бельчев П.В.	0118U004184
19	Варіативне дискретне геометричне моделювання об'єктів, явищ та процесів.	2018-2020	д-р техн.наук, професор Найдиш А.В.	0118U004182
20	Німецька повсякденність в умовах євроінтеграції та її концептуальне вираження у німецькій мові.	2018-2020	канд. філол. наук, доцент Жигоренко І.Ю.	0118U004187
21	Методологічні засади педагогіки мистецтва для культурного зростання особистості в умовах вітчизняних реформ загальної і вищої освіти.	2018-2020	д.пед.наук, професор Сегеда Н.А.	0118U004185
22	Теоретичні та практичні аспекти формування загальнолюдських цінностей особистості у культурно-освітньому просторі.	2018-2020	д.пед.наук., професор Ляпунова В.А.	0118U004190
23	Психологічні засади гармонізації освітнього простору: проектування, моделювання та експертиза здоров'язбережного професійного зростання майбутніх фахівців.	2018-2020	кан ^д . психол. н., доцент Фалько Н.М.	0118U004188
24	Теоретико-методичний супровід підготовки майбутніх учителів початкової школи.	2018-2020	канд. пед. наук, доцент Дубяга С.М.	0118U004189
25	Формування екологічної грамотності і здорового способу життя учнівської молоді у навчанні хімії.	2018-2020	д-р. пед. наук, професор Максимов О.С.	0118U004195
26	Біохімічні та технологічні аспекти охорони навколошнього середовища та його комп'ютерний моніторинг.	2018-2020	канд. пед. наук, доцент Дюжикова Т.М.	0118U004186
27	Антикризове управління сучасною економікою України та її регіонів в умовах трансформаційних перетворень.	2018-2020	канд. е. наук, доцент Петренко В.А.	0118U004183

Розроблені і введені у дію в Університеті платні наукові послуги (наукові он-лайн семінари, наукове консультування, проектна діяльність), спрямовані на розвиток інновацій у різних напрямах науки, підвищення ефективності використання наукового потенціалу та уможливлення додаткового фінансування діяльності науково-педагогічних працівників кафедр. Дано діяльність регламентується Положенням про надання платних послуг у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького у сфері наукової та науково-технічної діяльності (схваленим на засіданні Вченої ради Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького від 20.02.2020 року протокол № 13).

Різноманітні наукові послуги, що надавалися впродовж року в Університеті, були спрямовані на творення нового знання, розширення наукових доробків співробітників Університету для потреб споживачів – як фізичних, так і юридичних осіб (ТОВ «Телеком-Таврія-Мелітополь», Громадська організація «Освіта ХХІ століття», Комунальна установа «Агенція розвитку Мелітополя» Мелітопольської міської ради, ТОВ «Продмашпроект», Відділ культури Мелітопольська міська рада Запорізької області, Благодійна організація «Благодійний фонд парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Цілющі джерела», ТОВ «Енерго», ТОВ «Хорс», ПП «Крісгрант», ТОВ «АгроМастер», ГО «Батьківська нарада», Гірськівська сільська рада та ін.). Для цього колективом Університету вперше було проведено масштабну роботу із винайденням нових удосконалених наукових послуг і продукції для потреб приватних та неурядових секторів, впровадженням наукових здобутків у роботу організацій та підприємств тощо. Загальна сума укладених договорів становить (станом на 1 грудня) – 886.225 грн. Всього (станом на 1 грудня) укладено 358 договорів. По структурним підрозділам (інститут/факультети) обсяг виконаних робіт розподілено згідно рейтингу, що представлений у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2.

**Рейтинг обсягу виконаних робіт з комерціалізації наукової продукції
(згідно укладених договорів станом на 1 грудня 2020 р.)**

Факультет (інститут)	Обсяг коштів (грн)
ННІСПМО	304 475
Інформатики, математики та економіки	216 178
Хіміко-біологічний	143 318
Філологічний	115 398
Природничо-географічний	106 856
ВСЬОГО	886 225

Розподіл обсягу коштів за структурними підрозділами представлено у діаграмі (рис.2.2.).

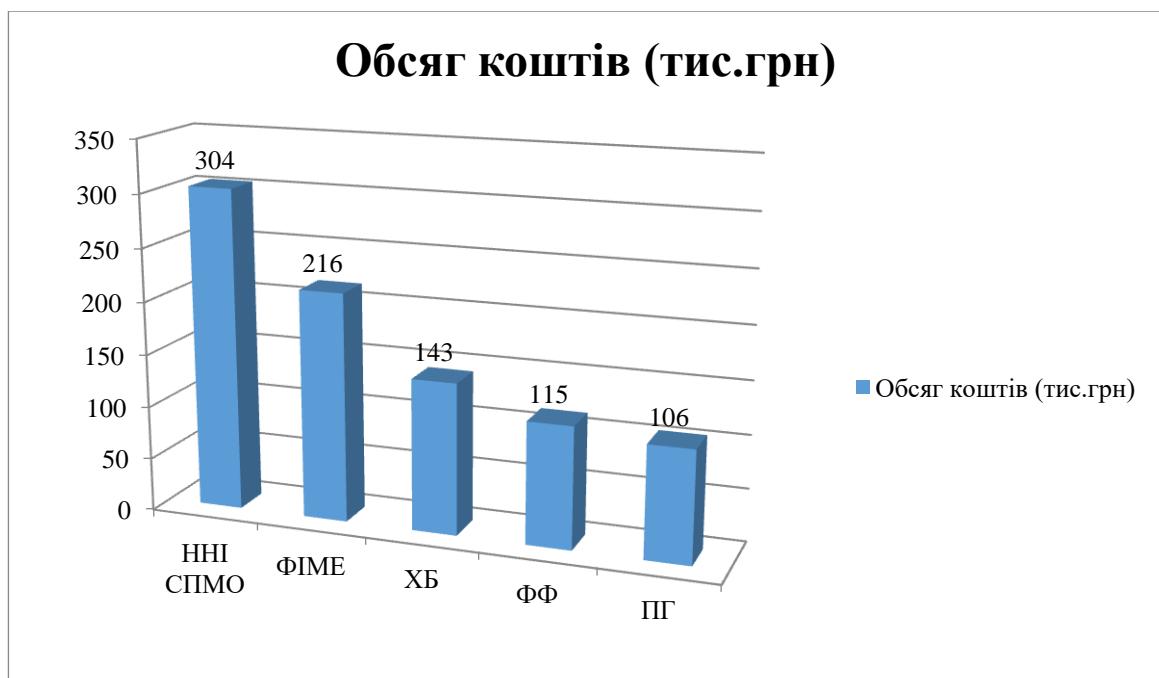

Рис.2.2. Розподіл обсягу коштів (у тис. грн) за структурними підрозділами станом на 1 грудня 2020 р.

Слід визначити, що організація наукової та науково-технічної діяльності в Університеті характеризується як:

- культивування інтелектуальної цінності Університету як знаннєвої

організації, подальше розширення визначення «Університету як спільногодобробуту»;

- прокладання власного унікального шляху Університету до стабільності і процвітання, що вдається при максимальному користуванні prerogativoю синтезу наукової думки із вмілим застосуванням дистанційних технологій;

- розвиток інноваційного мислення, аналітичних та креативних здібностей співробітників, формування їхньої здатності до результативної наукової діяльності, спроможності працювати в тимчасових енергійних командах в умовах невизначеності;

- допомога амбітним науково-педагогічним працівникам досягти успіху завдяки стратегічному мисленню як ключовому елементу еволюції управління Університетом на найближчі десятиліття.

2.2. Інформація щодо виконання науково-дослідних робіт, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету

Важливим критерієм оцінки наукової діяльності Університету є наявність науково-педагогічних та наукових працівників, які виконують науково-дослідні роботи, що виконуються за рахунок коштів державного бюджету.

Відповідно до наказу МОН України від 03.02.2020 № 115 «Про обсяги фінансування наукових досліджень і розробок та фінансової підтримки наукових об'єктів, що становлять національне надбання, на 2020 рік за КПКВК 2201040», наказу МОН України від 09.04.2020 № 490 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 03.02.2020 № 115», наказу МОН України від 21.07.2020 № 934 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 03.02.2020 № 115», наказу МОН України від 24.09.2020 № 1190 «Про внесення змін до Обсягів фінансування фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок, наукових робіт, науково-технічних

(експериментальних) розробок молодих учених закладів вищої освіти, наукових установ та наукових структурних підрозділів установ на 2020 рік», затверджених наказом МОН України від 03.02.2020 № 115 (зі змінами), було встановлено обсяг видатків Державного бюджету України на 2020 р. для фінансування наукової та науково-технічної діяльності в розмірі 2005,652 тис. грн.

Перелік науково-дослідних робіт та тем, які виконувались в Університеті за рахунок коштів загального фонду державного бюджету, представлено в таблиці 2.3.

Таблиця 2.3.
Інформація про науково-дослідні роботи, які виконувалися в Університеті за рахунок коштів загального фонду державного бюджету

№ п/п	Назва теми	Науковий керівник:	Сума (тис. грн.)
Прикладні			
1.	Розробка науково-інформаційної системи моніторингу та оцінки трансграницьких міграцій птахів на Афро-Євразійському прольотному шляху в Азово-Чорноморському регіоні України у розрізі реалізації секторального принципу Директив Євросоюзу № держреєстрації: 0118U003262	доктор біологічних наук Черничко Й.І.	946,345
2.	Адаптивна система для індивідуалізації та персоналізації професійної підготовки майбутніх фахівців в умовах змішаного навчання № держреєстрації: 0120U101970	професор, доктор педагогічних наук Осадчий В.В.	287,686
3.	Розробка методології психолого-педагогічного супроводу сімей, які виховують дітей з особливими потребами № держреєстрації: 0119U002003	доктор психологічних наук, доцент Царькова О.В.	771,621
ВСЬОГО			2005,652

У виконанні перелічених завдань узяли участь учені трьох підрозділів

Університету, а саме: Науково-навчального центру «Біорізноманіття», факультету інформатики, математики та економіки та навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти.

Наочне відображення розподілу обсягу фінансування наукових досліджень по структурним підрозділам наведено у діаграмі (рис. 2.3.).

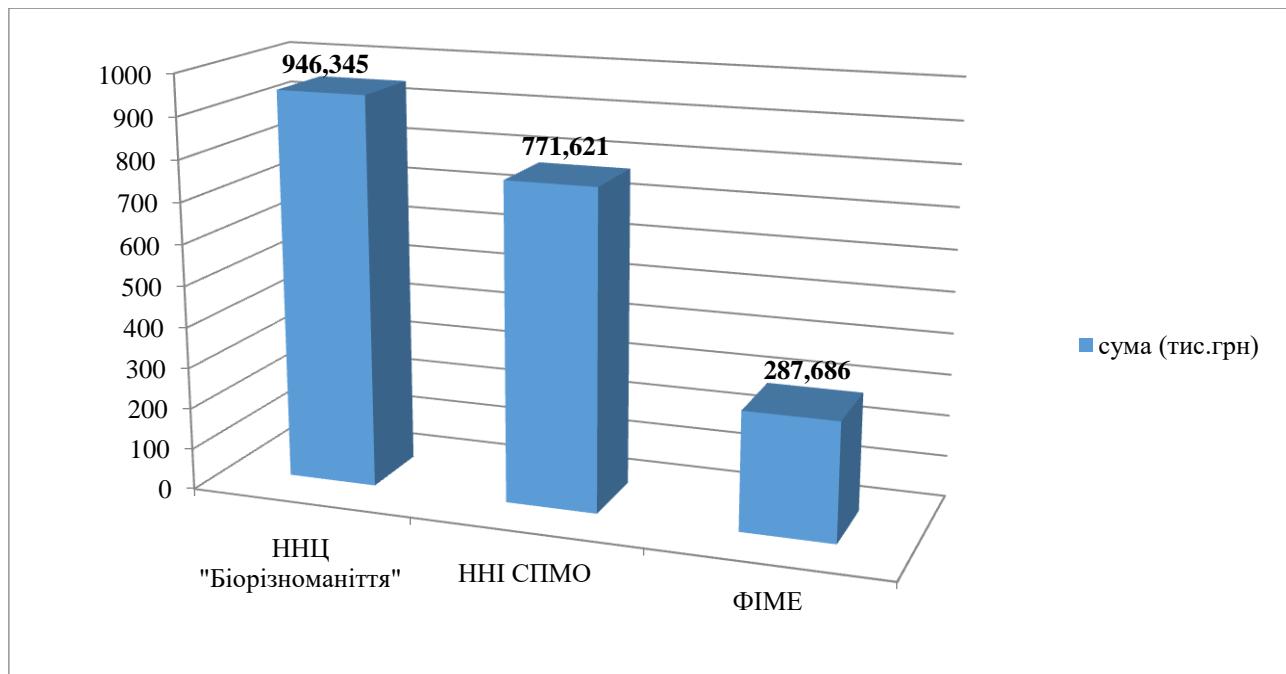

Рис.2.3. Розподіл обсягу фінансування науково-дослідних робіт, які виконувались в Університеті за рахунок коштів загального фонду державного бюджету по структурним підрозділам у 2020 р.

У порівняльній таблиці 2.4. наведено дані щодо обсягу фінансування НДР за три роки.

Таблиця 2.4.
Обсяг фінансування НДР у 2018 – 2020 роках (тис. грн.)

Категорії робіт	2018		2019		2020	
	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.	к-сть од.	тис. грн.
Фундаментальні	-	-	-	-	-	-
Прикладні	3	1365,3	3	1464,921	3	2005,652
Господарівні	6	360,5	1	123,3	2	261,720

Отже, згідно із даними, наукові та науково-педагогічні працівники проводять масштабну і поступову роботу щодо збільшення обсягу реалізації наукових досліджень, що сприяє реалізації пріоритетних напрямів розвитку науки в країні, адже правильна ідентифікація пріоритетів, визначення цілей є результатом виважених рішень, що є відправним пунктом переможної стратегії Університету.

Наочне відображення змін у структурі фінансування наукових досліджень по роках наведено у діаграмі (рис. 2.4).

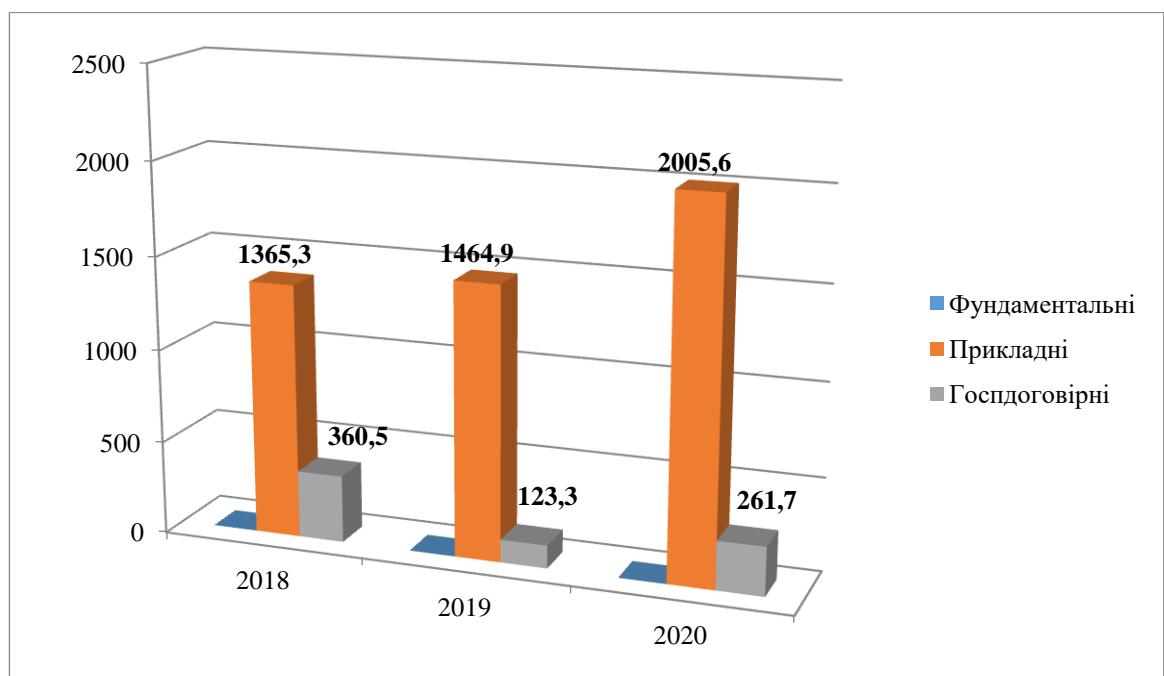

Рис. 2.4. Динаміка обсягів фінансування наукових досліджень у 2018 – 2020 роках (тис. грн.)

Таке зростання обсягів фінансування свідчить про те, що науково-педагогічні та наукові працівники концентруються переважно на тому, щоб виконувати важливі задачі, що ставить перед Університетом держава. Наявне збільшення прикладних і господоговірних тем – результативна імплементація стратегічно спланованих наукових програм, а також менеджмент людських ресурсів (у тому числі, за рахунок підтримки молодих вчених), здатність колективу Університету успішно скеровувати науково-дослідну діяльність.

Кадрове забезпечення виконання науково-дослідних робіт, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, наведено у таблиці 2.5., 2.6., 2.7.

Таблиця 2.5.

Тема: Розробка методології психолого-педагогічного супроводу сімей, які виховують дітей з особливими потребами

№ п/п	Прізвище та ініціали	Вчене звання та ступінь
1	Ковальова О.В.	керівник теми, провідний науковий співробітник, д.психол.н., доцент
2	Прокоф'єва О.О.	науковий співробітник, к.психол.н., доцент
3	Чорна В.В.	науковий співробітник, к.пед.н., старший викладач
4	Яковенко І.О.	науковий співробітник, к.пед.н., старший викладач
5	Варіна Г.Б.	науковий співробітник, старший викладач
6	Троїцька О.М.	науковий співробітник, доктор філософських наук, професор
7	Приступа Д.А.	молодший науковий співробітник
8.	Кочкурова О.В.	науковий співробітник
9.	Тарасенко Т.В.	інженер
10.	Сабініна О.О.	інженер
11.	Расказова А.В.	інженер

Таблиця 2.6.

Тема: Розробка науково-інформаційної системи моніторингу та оцінки трансграничних міграцій птахів на Афро-Євразійському прольотному шляху в Азово-Чорноморському регіоні України у розрізі реалізації секторального принципу Директив Евросоюзу

№ п/п	Прізвище та ініціали	Вчене звання та ступінь
1.	Сіохін В.Д.	головний науковий співробітник, к.біол.н., директор ННЦ «Біорізноманіття»
2	Черничко Й.І.	провідний науковий співробітник
3	Горлов П.І.	к.біол.н., доцент, керівник служби моніторингу водоплавних птахів ННЦ «Біорізноманіття», старший науковий співробітник
4	Сидоренко А.І.	науковий співробітник, без наукового ступеня

5	Долинний В.І.	молодший науковий співробітник
6	Сальнікова-Буденко І.Б.	науковий співробітник
7	Ільїчов О.А.	молодший науковий співробітник
8	Осадчий В.В.	провідний науковий співробітник, д.пед.н., професор
9	Єремеєв В.С.	провідний науковий співробітник, д.т.н., професор
10	Волох А.М.	провідний науковий співробітник, професор ТДАТУ імені Дмитра Моторного
11	Костюшин В.А.	старший науковий співробітник
12	Долинна О.М.	науковий співробітник, завідувач відділом аспірантури і докторантурі

Таблиця 2.7.

Тема: Адаптивна система для індивідуалізації та персоналізації професійної підготовки майбутніх фахівців в умовах змішаного навчання

№ п/п	Прізвище та ініціали	Вчене звання та ступінь
1.	Осадчий В.В.	керівник теми, провідний науковий співробітник, д.пед.н., професор
2	Круглик В.С.	проводний науковий співробітник
3	Осадча К.П.	науковий співробітник
4	Конюхов С.Л.	науковий співробітник
5	Спірін О.М.	проводний науковий співробітник, проректор з наукової роботи «Університету менеджменту освіти»
6	Чорна А.В.	науковий співробітник
7	Наумук І.М.	науковий співробітник
8	Сердюк І.М.	науковий співробітник
9	Крашеніннік І.В.	науковий співробітник
10	Прокоф'єв Є.Г.	науковий співробітник

Базова освіта наукових та інженерно-технічних працівників відповідає напряму підготовки (магістр, спеціаліст, бакалавр). Усі вчені працюють відповідно до групи спеціальностей галузі науки, з якої присуджено науковий ступінь доктора наук, кандидата наук (доктора філософії).

2.3. Конкурс проектів НДР

Відбір проектів наукових досліджень, фінансування яких розпочнеться у 2021 році за рахунок коштів державного бюджету, здійснювався на основі положень Постанови Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1084 «Про затвердження Порядку формування і виконання замовлення на проведення фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень та виконання науково-технічних (експериментальних) розробок за рахунок коштів державного бюджету».

Для участі в другому етапі конкурсного відбору проектів наукових досліджень і розробок, який проводився відповідно до наказу МОН України від 03.11.2020 № 1362 «Про проведення конкурсного відбору проектів наукових досліджень і розробок» рекомендовано до виконання 2 проекти наукових досліджень у двох секціях:

- 1) охорона навколишнього середовища;
- 2) педагогіка, психологія, проблеми молоді та спорту (таблиця 2.8).

Таблиця 2.8.
Проекти, рекомендовані науково-технічною радою Університету
до конкурсного відбору проектів,
фінансування яких розпочнеться у 2021 році

Перелік проектів	Науковий керівник	Тематичний напрям
Прикладні НДР		
«Розробка та впровадження сучасних технологій моніторингу та оцінки стану біорізноманіття та потенційних для будівництва територіях і працюючих вітрових станціях як інструмент розширення мережі ВЕС та запорука енергетичної безпеки України».	Керівник: д.б.н., провідний науковий співробітник Черничко Й.І.	Охорона навколишнього середовища
«Дослідження готовності майбутніх фахівців до прийняття стратегічних рішень в умовах війни».	Керівник: д.б.н., професор Солоненко А.М.	Педагогіка, психологія, проблеми молоді та спорту

У 2020 році молоді вчені Університету взяли участь у другому етапі конкурсного відбору проектів наукових робіт та науково-технічних розробок молодих вчених, який проводився відповідно до наказу МОН України від 14.08.2020 № 1051 «Про оголошення конкурсного відбору у 2020 році проектів наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих учених»

Для участі у другому етапі конкурсного відбору проектів було подано 2 проекти наукових досліджень (таблиця 2.9.).

Таблиця 2.9.

Подання проектів на конкурс молодих учених у 2020 році

Перелік проектів	Науковий керівник	Тематичний напрям
Розробка методики персоналізації інтерфейсів середовища електронного навчання	Доктор педагогічних наук, доцент Круглик В.С.	Актуальні проблеми педагогіки, психології та соціології; інтеграція з європейським науково-освітнім простором; соціально-психологічна реабілітація військовослужбовців з місць військових конфліктів, сімей поранених і загиблих; підтримка обдарованої молоді й формування у дітей сучасного світогляду, моральної й громадянської позиції
Створення діалогічно-аксіологічної платформи інноваційних практик навчання майбутніх фахівців громадянського єднання	Доктор філософських наук, професор Троїцька О.М.	Актуальні проблеми педагогіки, психології та соціології; інтеграція з європейським науково-освітнім простором; соціально-психологічна реабілітація військовослужбовців з місць військових конфліктів, сімей поранених і загиблих; підтримка обдарованої молоді й формування у дітей сучасного світогляду, моральної й громадянської позиції

2.4. Перелік журналів вільного доступу Університету

Важливим у діяльності науково-педагогічних працівників Університету є доступ до наукової інфраструктури та наукових ресурсів, які має заклад. Конкретна наука може формуватися тоді, коли науково-педагогічні працівники будуть приділяти увагу на презентацію найновітніших результатів досліджень на різних рівнях – міжнародному, всеукраїнському, регіональному, інституційному. В Університеті є безсумнівні фаворити у представленні теоретичних і методологічних досліджень, які вдало презентовані у наступних виданнях:

1. Збірник наукових праць «Інформаційні технології в освіті та науці» (гол. ред. Осадчий В.В.);
2. Збірник наукових праць «Бранта» (гол.ред. Чернічко Й.І.);
3. Науковий журнал «Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету Серія: Педагогіка» (гол.ред. Москальова Л.Ю.);
4. Збірник наукових праць «Сучасні проблеми моделювання» (гол.ред. Ковалев Ю.М.).
5. Науковий журнал «Humanitarianparadigm» (гол.ред. Ситник О.М.)

У цих наукових виданнях передбачено участь науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів та здобувачів вищої освіти у розв'язанні академічних питань, адже достатня кількість якісних публікацій в цих наукових журналах є однією із сходинок до отримання наукових ступенів і звань, ухвалення рішення про прийняття науково-педагогічних працівників на роботу, запорукою успішного кар'єрного зростання. Із представниками редакційних колегій Університету консультаються у справах проведення якісних досліджень, а ті знання, які здобуваються дослідниками під час рецензування у різних за напрямами журналах Університету, трактуються як цінність, оскільки всі публікації піддаються ретельному аналізові та супроводжуються детальними рецензіями фахівців.

У 2020 році колективам редакційних колегій Університету завдяки наполегливій роботі вдалося перевести наукові журнали із категорії «В» до

категорії «Б». Так, журнали, які більше 10 років існують в Україні, «Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету Серія: Педагогіка» у галузі Педагогічні науки, спеціальність 011, 012, 013, 014, 015/головний редактор – доктор педагогічних наук, професор Москальова Л.Ю., заступник головного редактора – кандидат педагогічних наук, доцент Коноваленко Т.В. (рік заснування – 2008) та «Сучасні проблеми моделювання» у галузі Технічні науки, спеціальність 113/головний редактор – доктор технічних наук, професор Ковальов Ю.М., заступник головного редактора – доктор технічних наук, професор Найдиш А.В. (рік заснування – 2014) включено до списку друкованих періодичних видань, що входять до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») (наказ Міністерства освіти і науки України від 02.07.2020 № 886).

Отже, кожний вчений Університету, а особливо здобувачі наукового ступеня доктора філософії (PhD) за представленими напрямками досліджень, має унікальний шанс не лише узяти участь у презентації власних досліджень, а й одержати додаткову наукову консультацію, отримати запрошення до спільногодослідження, результати якого будуть вміщені у спільній фаховій публікації.

2.5. Публікації співробітників Університету у виданнях, що індексуються світовими наукометричними базами (Scopus, Web of Science)

Значущим елементом міжнародного визнання Університету та підтвердженням високої якості друкованої продукції є презентація результатів наукових досліджень у виданнях, що індексуються світовими наукометричними базами Scopus видавництва Elsevier.

Колективом проводиться значна робота для презентації власних досліджень у колективних монографіях, об'єднаних за такими науковими напрямами: «Біологія», «Гуманітарні науки та мистецтво», «Суспільні науки». Спільноти дослідників, які об'єднані науковими напрямами,

проходять через перший щабель інституціоналістичної моделі Університету, де заклад виступає як основа реалізації пріоритетних цілей держави – представництво наукових досягнень на принципово новому рівні, що у майбутньому має розкрити перспективи реального стану впровадження новацій у науково-освітньому просторі.

Науковими та науково-педагогічними працівниками Університету упродовж 2020 року опубліковано низку робіт у виданнях, що індексуються наукометричними базами Scopus і Web of Science (таблиця 2.10.).

Таблиця 2.10.

Список наукових праць, опублікованих редакціями зарубіжних видань

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск, перша-остання сторінки роботи)
Scopus				
1.	Symonenko, S.V., Zaitseva, N.V., Osadchy, V.V. , Osadcha K.P. , Shmeltser, E.O.	Virtual reality in foreign language training at higher educational institutions	CEUR Workshop Proceedings (2nd International Workshop on Augmented Reality in Education) (Scopus) <i>Матеріали конференції</i>	Volume 2547, Pages 37-49 2020
2.	Maltsev, Y.I., Maltseva, I.A. Maltseva, S.Y., Kulikovskiy, M.S.	Biotechnological Potential of a New Strain of Bracteacoccus bullatus (Sphaeropleales, Chlorophyta) as a Promising Producer of Omega-6 Polyunsaturated Fatty Acids	Journal of Plant Physiology (Scopus)	Volume 67, Issue 1, 1 January 2020, Pages 185-193
3.	Pylypaka, S., Nesvidomin, V., Zaharova, T., Pavlenko, O. , Klendiy, M.	The investigation of particle movement on a helical surface	Lecture Notes in Mechanical Engineering (Scopus)	Pages 671-681 2020
4.	Mykola, I., Vadym, A., Anatoliy, P., Yuri, Hurbik , Natalia, R.	Features of the content and implementation of innovation and investment projects for the development of enterprises in the field of rural green tourism	International Journal of Management (Scopus)	Volume 11, Issue 3, Pages 304-315 2020

5.	Larysa, M., Oksana, Marchenko, Kateryna, P., Tetiana, V., Viktoria, H.	Financial and taxation aspects of tourism activities development	International Journal of Management (Scopus)	Volume 11, Issue 3, Pages 287-293 2020
6.	Koshelev, A.I., Pakhomov, O.Y., Kunakh, O.M., Koshelev, V.A., Fedushko, M.P.	Temporal dynamic of the phylogenetic diversity of the bird community of agricultural lands in Ukrainian steppe drylands	Biosystems Diversity (Scopus)	Volume 28(1), Pages 34-40 2020
7.	Kunakh, O.M., Yorkina, N.V., Zhukov, O.V., Turovtseva, N.M., Bredikhina, Y.L., Logvina-Byk, T.A.	Recreation and terrain effect on the spatial variation of the apparent soil electrical conductivity in an urban park	Biosystems Diversity (Scopus)	Volume 28, Issue 1, 22 Pages 3-8, April 2020
8.	Gorna, O., Stanishevskaya, T., Kopulova, T., Yusupova, O., Horban, D.	Research of the somatic health of student youth using information and communication technologies	E3S Web of Conferences (Scopus) <i>Матеріали конференції</i>	Volume 166, 22 April 2020, Номер статті 10034 2020 International Conference on Sustainable Futures: Environmental, Technological, Social and Economic Matters, ICSF 2020; Kryvyi Rih; Ukraine; 20 May 2020 до 22 May 2020; Код 159754
9.	Varina, H., Shevchenko, S.	The peculiarities of using the computer complex HC- psychotests in the process of psychodiagnosis of the level of development of future specialists' mental capacity	E3S Web of Conferences (Scopus) <i>Матеріали конференції</i>	Volume 166, 22 April 2020, Номер статті 10025 2020 International Conference on Sustainable Futures: Environmental, Technological, Social and Economic Matters, ICSF 2020; Kryvyi Rih; Ukraine; 20 May 2020 до 22 May 2020; Код 159754

10.	Koniukhov, S., Osadcha, K.	Implementation of education for sustainable development principles in the training of future software engineers	E3S Web of Conferences (Scopus) <i>Матеріали конференцій</i>	Volume 166, 22 April 2020, Номер стати 10035 2020 International Conference on Sustainable Futures: Environmental, Technological, Social and Economic Matters, ICSF 2020; Kryvyi Rih; Ukraine; 20 May 2020 до 22 May 2020; Код 159754
11.	Yeremieiev, V., Osadchy, V., Siokhin, V., Gorlov, P.	Methodology for calculating the number of migratory birds in the territory of the wind farms of the Azov region using information and communication technology	E3S Web of Conferences (Scopus) <i>Матеріали конференцій</i>	Volume 166, 22 April 2020, Номер стати 01003 2020 International Conference on Sustainable Futures: Environmental, Technological, Social and Economic Matters, ICSF 2020; Kryvyi Rih; Ukraine; 20 May 2020 до 22 May 2020; Код 159754
12.	Konovalenko, T., Nadolska, Y.	Development of future foreign language teachers' information literacy and digital skills in Ukrainian context	E3S Web of Conferences (Scopus) <i>Матеріали конференцій</i>	Volume 166, 22 April 2020, Номер стати 10009 2020 International Conference on Sustainable Futures: Environmental, Technological, Social and Economic Matters, ICSF 2020; Kryvyi Rih; Ukraine; 20 May 2020 до 22 May 2020; Код 159754

13.	Valko, N., Osadchy, V.	Education individualization by means of artificial neural networks	E3S Web of Conferences (Scopus) <i>Матеріали конференцій</i>	Volume 166, 22 April 2020, Номер стати 10021 2020 International Conference on Sustainable Futures: Environmental, Technological, Social and Economic Matters, ICSF 2020; Kryvyi Rih; Ukraine; 20 May 2020 до 22 May 2020; Код 159754
14.	Semerikov, S., Chukharev, S., Sakhno, S., Striuk, A., Osadchy, V., Solovieva, V., Vakaliuk, T., Nechypurenko, P., Bondarenko, O., Danylchuk, H.	Our sustainable coronavirus future	E3S Web of Conferences (Scopus) <i>Матеріали конференцій</i>	Volume 166, 22 April 2020, Номер стати 00001 2020 International Conference on Sustainable Futures: Environmental, Technological, Social and Economic Matters, ICSF 2020; Kryvyi Rih; Ukraine; 20 May 2020 до 22 May 2020; Код 159754
15.	Maltsev, Y.I., Maltseva, I.A., Maltseva, S.Y., Kulikovskiy, M.S.	Nostoc linckia (Bornet ex Bornet et Flahault, 1886) (Nostocales: Cyanobacteria) from the Sea of Azov: Morphology and Molecular Investigation of Toxicogenicity	Journal of Marine Biology (Scopus)	Volume 46, Issue 2, 1 Pages 119-128 March 2020
16.	Koshelev, V.A., Pakhomov, O.Y., Busel, V.A.	The formation of sclerophilic ornithocomplexes in the quarries in the South of Ukraine and their conservation prospects	Ecology, Environment and Conservation (Scopus)	26(1), с. 411-419 2020
17.	Pidlisnyuk, V., Shapoval, P., Zgorelec, Ž., Stefanovska, T., Zhukov, O.	Multiyear phytoremediation and dynamic of foliar metal(lod)s concentration during application of <i>Miscanthus × giganteus</i> Greif et Deu to polluted soil from Bakar, Croatia	Environmental Science and Pollution Research (Scopus)	Статья в печати 2020

18.	Ihnatenko, M., Antoshkin, V., Lokutova, O., Postol, A., Romaniuk, I.	Ways to develop brands and PR management of tourism enterprises with a focus on national markets	International Journal of Management (<i>Scopus</i>)	11(5), c. 778-787 2020
19.	Zymaroieva, A., Zhukov, O., Romanchuck, L.	The spatial patterns of long-term temporal trends in yields of soybean (<i>Glycine max</i> (L.) merril) in the central European mixed forests (polissya) and East European forest steppe ecoregions within Ukraine	Journal of Central European Agriculture (<i>Scopus</i>)	21(2), c. 320-332 2020
20.	Zymaroieva, A., Zhukov, O., Fedonyuk, T., Pinkina, T.	The spatio-temporal trend of rapeseed yields in Ukraine as a marker of agro-economic factors influence	Agronomy Research (<i>Scopus</i>)	18(Special Issue 2), c. 1584-1596 2020
21.	Fedorenko, O., Pletenytska, L., Averina, K., Honcharuk, V., Danilevich, L.	The algorithm for applying the rating system of evaluation as an effective method of influencing the activation of cognitive activity of students	Journal of Critical Reviews (<i>Scopus</i>)	Volume 7, Issue 13, 2020, Pages 106-108
22.	Dubovyk, S.H., Lyurina, T.I., Molodychenko, V.V., Molodychenko, N.A., Moskalenko, A.M.	Preparing future teachers for work in an inclusive educational environment	International Journal of Psychosocial Rehabilitation (<i>Scopus</i>)	Volume 24, Issue 8, 2020, Pages 6805-6822
23.	Zhuravlova, L., Sheremet, M., Dmytriieva, I., Suprun, D.	State of formation of motivation as one of the structural-functional components of speech development of primary schoolchildren with dysgraphia	International Journal of Psychosocial Rehabilitation (<i>Scopus</i>)	Volume 24, Issue 8, 2020, Pages 8985-8999
24.	Stefanovska, T., Skwiercz, A., Zouhar, M., Pidlisnyuk, V., Zhukov, O.	Plant-feeding nematodes associated with <i>Miscanthus × giganteus</i> and their use as potential indicators of the plantations' state	International Journal of Environmental Science and Technology (<i>Scopus</i>)	Статья в печати
25.	Maltseva, I.A., Maltsev, Y.I.	Diversity of cyanobacteria and algae in dependence to forest-forming tree species and properties rocks of dump	International Journal of Environmental Science and Technology (<i>Scopus</i>)	Статья в печати

26.	Osadchy, V.V., Stanishevskaya, T.I., Gorna, O.I., Gorbatyuk, R.M., Melnychuk, I.M., Chernyashchuk, N.L., Kobylianska, I.M., Stoliarenko, O.V., Omotek, Z., Shortanbayeva, A., Yusupova, G., Azeshova, Z.	Method of using laser doppler flowmetry in assessment of the state of blood microcirculation system	Proceedings of SPIE - The International Society for Optical Engineering (<i>Scopus</i>) <i>Матеріали конференції</i>	Volume 11456, 2020, Номер стати 114560J Optical Fibers and Their Applications 2020; Bialowieza; Poland; 27 January 2020 до 31 January 2020; Код 161137
27.	Symonenko, S.V., Osadchy, V.V., Sysoieva, S.O., Osadcha, K.P., Azaryan, A.A.	Cloud technologies for enhancing communication of ITprofessionals	CEUR Workshop Proceedings (<i>Scopus</i>) <i>Матеріали конференції</i>	Volume 2643, 2020, Pages 225-236 7th Workshop on Cloud Technologies in Education, CTE 2019; Kryvyi Rih; Ukraine; 20 December 2019 до ; Код 161966
28.	Valko, N.V., Kushnir, N.O., Osadchy, V.V.	Cloud technologies for STEM education	CEUR Workshop Proceedings (<i>Scopus</i>) <i>Матеріали конференції</i>	Volume 2643, 2020, Pages 435-447 7th Workshop on Cloud Technologies in Education, CTE 2019; Kryvyi Rih; Ukraine; 20 December 2019 до ; Код 161966
29.	Omelyanenko, V., Kudrina, O., Semenikhina, O., Zihunov, V., Danilova, O., Liskovetska, T.	Conceptual aspects of modern innovation policy	European Journal of Sustainable Development (<i>Scopus</i>)	Volume 9, Issue 2, 1 June 2020, Pages 238-249
30.	Sazhniev, M., Sułkowska, J.	Russian culture and management of meaning in introduction of political influence in Ukraine	Journal of International Studies (<i>Scopus</i>)	Volume 13, Issue 1, 2020, Pages 310-323
31.	Shevchenko, Y.M., Dubiaha, S.M., Melash, V.D., Fefilova, T.V., Saenko, Y.O.	The role of teachers in the organization of inclusive education of primary school pupils	International Journal of Higher Education (<i>Scopus</i>)	9(7), c. 207-216

32.	Kozibroda, L.V., Kruhlyk, O.P., Zhuravlova, L.S., Chupakhina, S.V., Verzhihovska, O.M.	Practice and innovations of inclusive education at school	International Journal of Higher Education (<i>Scopus</i>)	9(7), c. 176-186
33.	Yorkina, N.V., Podorozhniy, S.M., Velcheva, L.G., Honcharenko, Y.V., Zhukov, O.V.	Applying plant disturbance indicators to reveal the hemeroby of soil macrofauna species	Biosystems Diversity (<i>Scopus</i>)	28(2), c. 181-194
34.	Kutsenko, L., Vanin, V., Naidysh, A., Nazarenko, S., Kalynovskiy, A., Cherniavskiy, A., Shoman, O., Semenova-Kulish, V., Polivanov, O., Sivak, E.e	Development of a geometric model of a new method for delivering extinguishing substances to a distant fire zone	Eastern-European Journal of Enterprise Technologies (<i>Scopus</i>)	Volume 4, Issue 7-106, 2020, Pages 88-102
35.	Bilohur, V., Kravchenko, O., Lishchuk-Torchynska, T., Yukhymenko, N.	Generic and professional managerial skills: Changing nature, thinking and roles	Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu (<i>Scopus</i>)	Volume 2020, Issue 3, 2020, Pages 151-156
36.	Tkach, V.V., Kushnir, M.V., de Oliveira, S.C., Ivanushko, Y.G., Velyka, A.V., Molodianu, A.F., Yagodynets, P.I., Kormosh, Z.O., Dos Reis, L.V., Luganska, O.V., Palamarek, K.V., Bredikhina, Y.L.	Theoretical description for anti-covid-19 drug remdesivir electrochemical determination, assisted by squaraine dye-ag ₂ O ₂ composite	Biointerface Research in Applied Chemistry (<i>Scopus</i>)	Volume 11, Issue 2, 15 April 2020, Pages 9201-9208
37.	Sharov, S., Filatova, O., Sharova, T.	The development of an online platform for studying Ukrainian literature <i>Открытый доступ</i>	TEM Journal	9(3), c. 1171-1178
38.	Melash, V.D., Molodychenko, V.V., Huz, V.V., Varenychenko, A.B., Kirsanova, S.S.	Modernization of education programs and formation of digital competences of future primary school teachers	International Journal of Higher Education	9(7), c. 377-386
39.	Bukrieieva, I., Afanasieva, L.	Influence of an Intercultural Factor on the Formation of Sociocultural Capital of a Polyethnic City	Fudan Journal of the Humanities and Social Sciences	Статья в печати

40.	Ivzhenko, I., Sokol, I., Kochyna, V., Noskova, M., Yeromina, L., Blokhina, V.	Information and innovative technologies in distance learning in higher education institutions of ukraine	Systematic Reviews in Pharmacy	Volume 11, Issue 9, 2020, Pages 462-465
41.	Konokh, O., Karabanov, Y., Denysenko, N., Sukhenko, I., Koteliukh, M., Shevchenko, R.	Features of training cadets in physical education in military institutions of higher education	Systematic Reviews in Pharmacy	Volume 11, Issue 10, 2020, Pages 278-281
Web of Science				
1.	Zhytnik, T., Yermak, H., Moskalyova, L., Podplota, S., Fedorova, O., Liapunova, V.	Socio-Psychological Aspects of HIV Infection Prevention among First-Year University Students as a Health-Saving Factor	International Journal of Pharmaceutical Research and Allied Sciences (Web of Science)	Volume 9 (1) Pages 1-8 2020
2.	Moskalyova, L; Maksymov, O; Gurov, S; Gurova, T; Yakovleva, V	Pedagogy of Argumentation: Teaching the Skills of Argumentation to Older Teens	Tarih Kultur Ve Sanat Arastirmalari Dergisi-Journal of History Culture and Art Research (Web of Science)	Volume 9 (1) Pages 156-171 2020
3.	Podplota, Svitlana	The Role of Tutorials in Improving the Argumentative Skills of Secondary School Students	Tarih Kultur Ve Sanat Arastirmalari Dergisi-Journal of History Culture and Art Research (Web of Science)	Volume 9 (1) Pages: 172-181 2020
4.	OsadchyV., ValkoN., KushnirN.	Design of the Educational Environment for Stem-Oriented Learning	Information Technologies and Learning Tools (Web of Science)	ISSN 2076-8184 Volume 75 (1) Pages 316-330
5.	Maksymov, O; Fedorova, O; Yakovleva, V; Gurov, S; Fedorov, M; Dubiaga, S	Tutors' Psychological Readiness for Professional Activity in Ukraine	Journal of Organizational Behavior Research (Web of Science)	Volume 5 (1) Pages 1-8 2020
6.	Shevchenko, Y; Zhuravlova, L; Taranenko, G; Dubiaha, S	Students' readiness for the formation of primary schoolchildren's argumentative skill while identifying the real motive of the action	AD ALTA-journal of interdisciplinary research	Volume 10 (1) Pages 100-106, 2020

7.	Liapunova, V; Dobrovolska, L; Tretiakova, I; Volkov, O; Volkova, V; Fedorova, O	Emotional burning of preschool teachers: factors of development, diagnostics, prevention of art therapy and self-identification	AD ALTA-journal of interdisciplinary research	Volume 10 (1) Pages 107-111 2020
8.	Gurova, T; Riabukha, T; Zinenko, N; Gostishcheva, N	MOBILE LEARNING IN DEVELOPING PHONETIC COMPETENCE OF FUTURE INTERPRETERS	ADVANCED EDUCATION	Выпуск: 14 Стр.: 66-74 DOI: 10.20535/2410-8286.155398 Опубликовано: 2020
9.	Sytnyk, Julia; Sytnyk, Olexander	REVIVAL OF A LANGUAGE NATIONAL CONSCIOUSNESS OF THE UKRAINIANS OF DONETSK REGION UNDER CONDITIONS OF “PERESTROIKA” AND DURING THE FIRST YEARS OF INDEPENDENT UKRAINE	SKHIDNOIEVR OPEISKYI ISTORYCHNYI VISNYK-EAST EUROPEAN HISTORICAL BULLETIN	Выпуск: 15 Стр.: 196-207 Опубликовано: 2020
10.	Afanasieva, L; Bukrieieva, I; Glyns'ka, L; Orlov, A; Hlebova, NI	Intercultural City in the Context of a Polyethnic Community Governing	TARIH KULTUR VE SANAT ARASTIRMALARI DERGISI-JOURNAL OF HISTORY CULTURE AND ART RESEARCH	Том: 9 Выпуск: 2 Стр.: 195-206 DOI: 10.7596/taksad.v9i2.2650 Опубликовано: JUN 2020
11.	Averina, K	RESEARCH OF A SOCIONOMY SPECIALISTS' SOCIAL ACTIVITY IN THE SYSTEM OF MODERN HUMANITARIAN KNOWLEDGE	AD ALTA-JOURNAL OF INTERDISCIPLINARY RESEARCH	Том: 10 Выпуск: 1 Стр.: 18-23 2020
12.	Ryzhykov, VS; Buryi, SV; Kotova, L; Bondarenko, OV; Bura, YS	SYSTEMS APPROACH IN MILITARY PERSONNEL TRAINING TECHNOLOGY	REVISTA INCLUSIONES	Том: 7 Выпуск: 4 Стр.: 273-281 Опубликовано: OCT-DEC 2020
13.	Bukrieieva, Iryna; Afanasieva, Liudmyla	Influence of an Intercultural Factor on the Formation of Sociocultural Capital of a Polyethnic City	FUDAN JOURNAL OF THE HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES	Ранний доступ: SEP 2020

14.	Afanasieva, L; Bukrieieva, I; Glyns'ka, L; Hlebova, N; Semikin, M	Family Roles of Roma and Ways to Overcome its Socio- Cultural Isolation	TARIH KULTUR VE SANAT ARASTIRMALA RI DERGISI- JOURNAL OF HISTORY CULTURE AND ART RESEARCH	Том: 9 Выпуск: 3 Стр.: 288-296
15.	Solonenko, AM; Arabadzhy- Tipenko, LI; Kunakh, OM; Kovalenko, DV	The role of ecological groups in the formation of cyanobacterial communities in the ecosystems of the North Azov region (Ukraine)	BIOSYSTEMS DIVERSITY	BIOSYSTEMS DIVERSITY Том: 28 Выпуск: 3 Стр.: 216-223 DOI: 10.15421/01202 8 2020

Надаємо динаміку статтей, враховуючи те, що вони входять у базу даних Scopus і Web of Science, станом на 1 грудня поточних років. Динаміка змін наочно відображена на рис. 2.5.

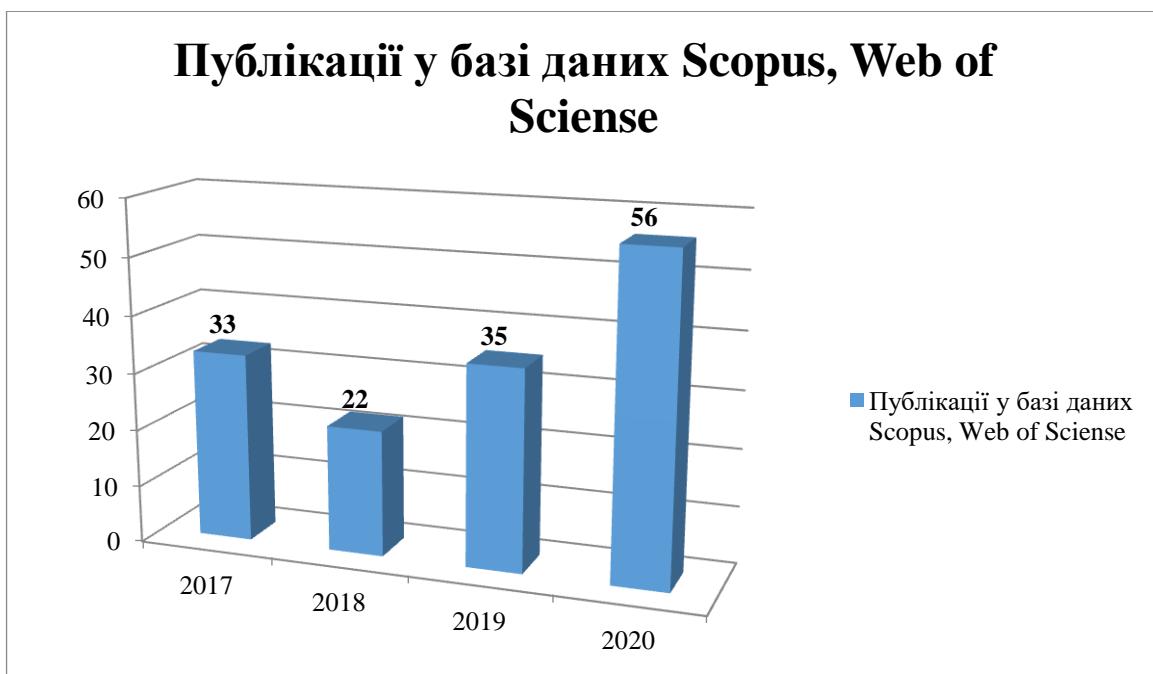

Рис. 2.5. Наукові праці у виданнях, що індексуються наукометричною базою даних Scopus і Web of Science (станом на 1 грудня поточних років)

Показники бази даних Scopus мають великий вплив на рейтинг вищих навчальних закладів. У рейтингу, що базується на показниках бази даних

Scopus у 2020 р., було включено 176 закладів вищої освіти України. Згідно з даними наукометричної бази даних SciVerse Scopus 2020 року, Університет займає 141 місце (<https://osvita.ua/vnz/rating/72780/>), а серед педагогічних закладів вищої освіти України, що увійшли у цей рейтинг – 12 місце.

В Університеті у 2020 році проведено роботу щодо створення інституційного профілю у наукометричній базі даних WebofScience, проведено масштабну роботу із створення та редактування авторських профілів учених Університету, які мають публікації у журналах, що індексуються даною базою.

Обидві перспективи: внутрішня робота із науково-педагогічними працівниками, які значно збільшили презентацію наукових досліджень у журналах, що мають індексацію у наукометричних базах даних Scopus і WebofScience, і зовнішня рейтингова інформація на державному рівні – доповнюють одна одну і надають змогу збалансувати картину представлення Університету серед найкращих закладів вищої освіти в Україні та серед найкращих педагогічних закладів вищої освіти нашої країни. Перша перспектива показує реальний, збалансований стан кропіткої та наполегливої роботи в Університеті із кожним науково-педагогічним працівником, творчими колективами вчених, тоді як перспектива представлення Університету у рейтингу наукометричних баз є надзвичайно важливою для кращого розуміння потужного тиску реформ, що здійснюються на інституційному рівні.

2.6. Репозиторій Університету

Одним із важливих шляхів розповсюдження результатів дослідження науково-педагогічних працівників Університету є Інституційний репозиторій. Його створення значно покращило пошук інформації та надало науковцям можливість для поширення своїх наукових праць у відкритому доступі.

На сьогодні репозиторій налічує 8126 документів. Із них:

Статей	6636
Книг	179
Монографій (та розділів з монографій)	214
Доповідей на конференціях або симпозіумах	663
Авторефератів	36
Дисертацій	9
Інших матеріалів	389

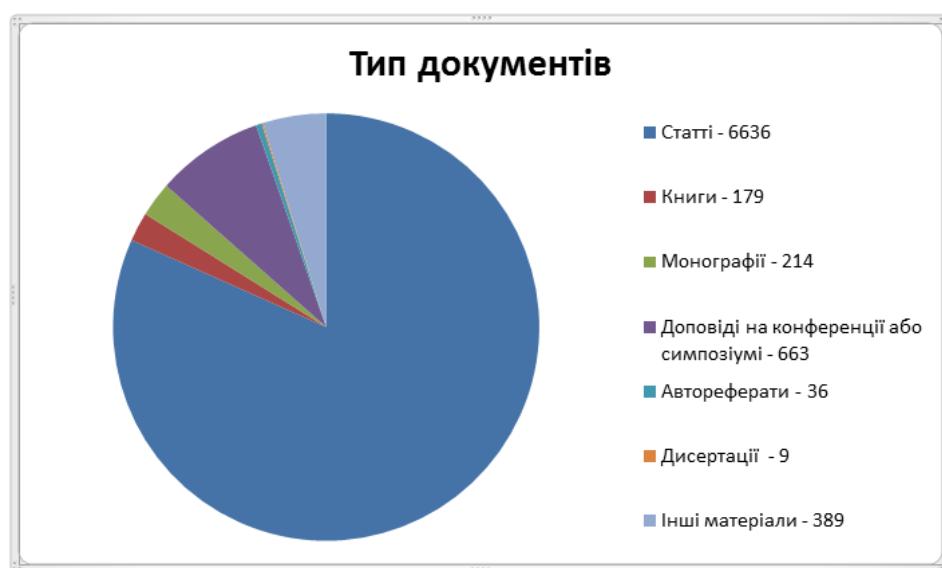

Рис. 2.6. Тип документу

За рік було оброблено 2982 записи. Внесено до репозиторію 1901 документ (рис. 2.7.).

Рис. 2.7. Статистика внесення до репозиторію (2020 р. – станом на 1 грудня)

У 2020 році динаміка внесення результатів дослідження науково-педагогічних працівників Університету до репозиторію демонструє зменшення в порівнянні з 2019 роком (коли спостерігався потужний вплив рішень рад факультетів/інституту на цей показник), але на загальному рівні, починаючи із 2017 року, спостерігається поступове зростання поширення наукових праць.

2.7. Університет у міжнародних та всеукраїнських рейтингах

Підвищення рейтингу Університету сприймається як академічне визнання, що в подальшому призводить до більшої престижності диплому здобувача вищої освіти, збільшення фінансування для вчених, зростання кількості найталановитіших студентів.

У 2020 році Університет вперше увійшов до міжнародного рейтингу Academicinfluence – рейтинг загального впливу (№9840). <https://academicinfluence.com/schools/bogdan-khmelnitsky-melitopol-state-pedagogical-university>. В основі цього рейтингу – вплив особистості та вплив наукової школи на сферу досліджень. Основні дані, що слугують для оцінки у зазначеному рейтингу – сукупність наукових та академічних цитат із баз даних (Вікіпедія та Crossref), оцінка посилань, інша семантична інформація, що міститься в цих базах даних, аналіз і порівняння інформації із іншими джерелами інформації (періодичні видання, журнали, глобальні ЗМІ).

Ступінь інтеграції будь-якого закладу вищої освіти в інтернет-простір можна оцінити за допомогою Webometrics ranking of world's universities – Вебометричного рейтингу університетів світу, який відображає популярність та представництво закладів освіти у мережі Інтернет та є складовою частиною консолідованого рейтингу закладів вищої освіти в Україні. Алгоритм розрахунку рейтингу Webometrics враховує загальну кількість сторінок сайту університету, проіндексованих пошуковою системою Google, кількість зовнішніх гіперпосилань на домен університету; кількість на сайті університету файлів у форматах Adobe Acrobat (.pdf), Microsoft Word (.doc, .docx), Microsoft PowerPoint

(.ppt) та інші.

Для підвищення світового інформаційного рейтингу всі веб-ресурси Університету (сайти інституту/факультетів, бібліотеки, приймальної комісії, відділу міжнародних зв'язків, сайту абітурієнта та відділу аспірантури та докторантурі) було об'єднано під єдиним університетським доменом.

Дослідницька група Cybermetrics Lab оприлюднює рейтинг Webometrics двічі на рік (у січні та липні). Сайт Університету (mdpu.org.ua) згідно даним за липень 2020 року посідає 58 місце серед 320 закладів вищої освіти України.

Згідно з рейтингом, Університет покращив попередній рейтинг на 10 позицій (зі 68 на 58 місце), посівши високе 2 місце серед педагогічних закладів вищої освіти України.

Рис. 2.8. Рейтинг Webometrics

Університет продовжує демонструвати високий рівень діяльності та присутності в інтернет-просторі, а також забезпечує максимальну доступність інформації для всіх користувачів мережі Інтернет, посівши 13 місце за показником «Impact Rank» (зовнішні посилання на сайт Університету) серед 320 закладів вищої освіти.

Рис. 2.9. Рейтинг за показником «Impact Rank»

За даними рейтингу веб-порталу UniRank, який представляє неакадемічний рейтинг вищих навчальних закладів світу, виходячи з популярності їхніх офіційних веб-сайтів, сайт mdpu.org.ua вдруге поспіль посів 20-ту сходинку серед 186 закладів вищої освіти України та 2 в Запорізькій області. У порівнянні з рейтингом 2017 та 2018 років спостерігається позитивна динаміка – Університет посідав 55 та 47 місця відповідно.

Рис. 2.10. Рейтинг веб-порталу UniRank

У розрізі педагогічних закладів вищої освіти офіційний сайт Університету входить у топ-10 вишів України.

У 2020 році Університет посів 135-136 місце в консолідованому рейтингу закладів вищої освіти України, тоді як у минулому році (2019) – знаходився на 187-188 місці. <http://osvita.ua/vnz/rating/25758/>.

У новому академічному рейтингу закладів вищої освіти України «Топ-200 Україна 2020» Університет посів 84 місце в рейтингу серед 200 найкращих університетів України (для порівняння: у 2017 – 168 місце, у 2018 – 159 місце, у 2019 р. – 140 місце).

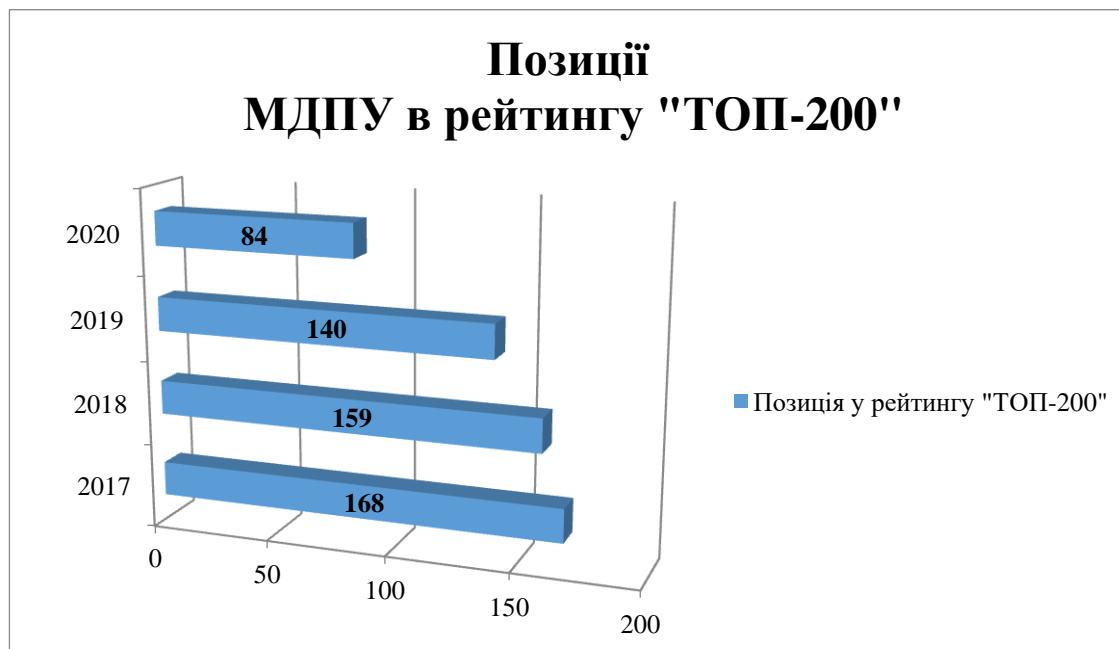

Рис. 2.11. Рейтинг «ТОП-200»

Також в одному з підрейтингів «Кращі педагогічні виші» – Університет увійшов у ТОП-10 кращих педагогічних вишів і посів 10 місце. <http://osvita.ua/vnz/rating/42227/> У підрейтингу закладів вищої освіти Запоріжжя та Запорізької області Університет у 2020 році посів 5 місце. <http://osvita.ua/vnz/rating/45553/>

2.8. Конференції, семінари

Університет є ініціатором і організатором низки наукових заходів регіонального, всеукраїнського та міжнародного рівнів, генератором нових знань із різних актуальних питань сучасної науки.

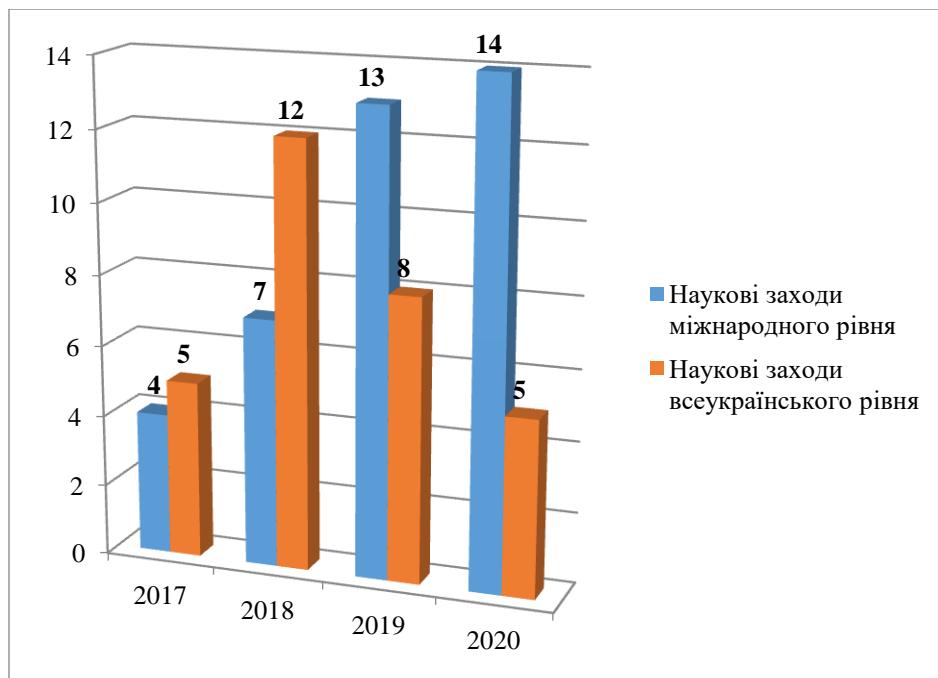

Рис. 2.12. Динаміка проведення наукових заходів на базі Університету

Так, з 2017 року до 2020 року на базі Університету було проведено 68 науково-практичних конференцій, семінарів, із них 38 – міжнародного рівня (наочне відображення на рис. 2.12.). Основними питанням для обговорення були проблеми світоглядно-ціннісної орієнтації сучасної людини, гармонізація підготовки майбутнього вчителя, інноваційні процеси в освіті, теоретико-методологічні засади художньої культури, здоров'язберігаючі технології в мистецькій освіті, проблеми охорони природи, мова і культура тощо. Порівняльний аналіз свідчить, що відбувається поступове зростання кількості наукових заходів (особливо це стосується знакових міжнародних наукових заходів), що наповнюються новим сенсом, слугують для втілення в життя нових академічних цінностей задля здійснення візії Університету в суспільстві.

У 2020 році на базі Університету проведено 14 наукових заходів міжнародного рівня і 5 наукових заходів – всеукраїнського рівня (таблиця 2.11.).

Таблиця 2.11.**Перелік конференцій та семінарів, що проведені на базі Університету**

№	НАЗВА	Дата
Міжнародні		
1	IX Міжнародна наукова конференція «Концептуальні проблеми функціонування мови в полікультурному просторі»	31 березня
2	ICT in Education and Sustainable Futures Workshop co-operated with The International Conference on Sustainable Futures: Environmental, Technological, Social and Economic Matters (ICT@ESF-WS'2020)	20 травня
3	В рамках проекту: ICC Competence Development area: Introducing and Engaging Diversity Globally (IEDG) «Впровадження та залучення культурного різноманіття на міжнародному рівні» on-line круглий стіл м.Страсбург-м.Мелітополь (д-р Ксенія Рубікондо); 26.11.20 р.- on-line круглий стіл м.Страсбург-м.Мелітополь-Балларат (д-р Ксенія Рубікондо).	28 липня 04 вересня 18 вересня
4	IX Международна конференция Българите в Северното Причерноморие, Общински Съвет – Мелитопол, Мелитополски държавен педагогически университет «Богдан Хмельницки», Великотърновски университет «Св. св. Кирил и Методий», Асоциация на българите в Украина, Одеско научно дружество на българистите, Запорожко областно дружество за българска култура.	11–12 вересня
5	II відкритий освітньо-науковий форум з міжнародною участю «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА, НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА, ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ: НАСТУПНІСТЬ – ВЗАЄМОДІЯ – ІННОВАТИКА»	23 вересня
6	V Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми функціонування мови і літератури в сучасному полікультурному суспільстві»	25–26 вересня
7	ICC Competence Development area: Introducing and Engaging Diversity Globally (IEDG) «Впровадження та залучення культурного різноманіття на міжнародному рівні»	08–09 жовтня
8	Міжнародна науково-практична конференція “Педагогіка мистецтва для збереження і розвитку психофізіологічного здоров’я та культурного зростання особистості впродовж життя”. Міжнародні партнери та учасники конференції: Державний університет імені Іона Крянге (республіка Молдова) Tiraspol State University (Республіка Молдова), Національна музична академія ім. П. Владигерова (м. Софія, Болгарія), Університет витончених мистецтв (Мексика), Тайшанський університет (КНР), Північно-Казахстанський державний університет імені Манаша Козибаєва (Казахстан).	11–13 листопада

Співорганізація Міжнародних конференцій		
1	Міжнародна наукова конференція «Organization andmanagementintheservices' sphere» (м. Ополе, Польща)	08 травня
2	Міжнародна наукова онлайн конференція «TOPICAL ISSUES OF SOCIETY DEVELOPMENT IN THE TURBULENCE CONDITIONS» із School of Economics andManagementinPublicAdministrationinBratislava (Словаччина)	30 травня
3	Міжнародний науково-методологічний семінар «Individualization of Learning: Theory and Practice».	9 липня
4	Міжнародна наукова конференція «Information and Innovation Technologies in the XXI Century» (м. Катовіце, Польща)	21–22 вересня
5	Міжнародна наукова конференція «The role of information and technology in the construction of the post-coronavirus wold» (м. Катовіце, Польща)	28–29 вересня
6	V Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні проблеми забезпечення якості життя в глобалізованому світі» (організатори – Вища школа управління і адміністрації в Ополе (Польща)	11–12 листопада
Всеукраїнські		
1	Всеукраїнська науково-практична заочна конференція з міжнародною участю «Українська література в загальноєвропейському контексті»	27 березня 2020 року
2	I Всеукраїнська заочна науково-практична інтернет-конференція «Українська література: проблеми і перспективи»	27 листопада 2020 року
3	Всеукраїнська інтернет-конференція «Сучасна наука: тенденції та перспективи»	22 –23 жовтня 2020 року
4	Всеукраїнська наукова конференція «Актуальні проблеми філології та методики викладання іноземних мов у сучасному мультилінгвальному просторі»	25 листопада 2020 року
5	Науково-практична конференція «Нематеріальна культурна спадщината стаїй розвиток туризму» (у співворгахії із Київським національним університетом культури і мистецтв)	27 листопада 2020 року
Регіональні		
1	VI регіональна науково-практична конференція учнівської молоді «Людина і світ»	12 лютого 2020 року
2	«Інноваційні стилі та підходи в управлінні персоналом»	17 лютого 2020 року
3	«Сучасні проблеми та перспективи розвитку готельного господарства»	24 лютого 2020 року

4	Щорічна студентська науково-практична конференція в онлайн форматі «Актуальні проблеми функціонування мови і літератури та методів їх викладання в сучасному поліетнічному суспільстві»	24 квітня 2020 року
5	«Мерчандайзинг та PR-технології в готельно-ресторанному господарстві»	25 квітня 2020 року
6	«Сучасні підходи до індустрії гостинності»	29 квітня 2020 року.
7	V Регіональний науково-методичний семінар «Екологічна освіта для сталого розвитку»	15 травня 2020 року
8	«Сучасні проблеми розвитку ресторанного бізнесу»	19 травня 2020 року
9	Науковий семінар «Сучасні проблеми розвитку туристичної сфери в Україні»	25 травня 2020 року
10	Семінар-тренінг в онлайн режимі «Сексуальний розвиток людини в онтогенезі. Стать. Гендер»	3 червня 2020 року
11	Науковий онлайн-тренінг «Використання геоінформаційних історичних карт у викладанні історичних дисциплін»	20–28 червня 2020 року
12	Науково-методичний семінар – Система формування професійної мобільності майбутнього інженера-педагога комп’ютерного профілю	12 вересня 2020 року
13	Науково-методичний семінар – «Моделювання інноваційних пішохідних переходів в рамках модернізації міст України»	01 жовтня 2020 року
14	VI Науково-просвітницький он-лайн семінар «Екологічні знання – основа життєвих компетентностей»	09 жовтня 2020 року
15	Науковий семінар для вчителів історії «Методологія у сучасній історичній науці»	26–30 жовтня 2020 року
16	Науковий онлайн-тренінг «Використання історичних джерел при викладанні історичних дисциплін»	28–29 листопада 2020 року

Отже, представлені наукові заходи, що проводилися у 2020 році, засвідчують можливість презентації наукових досліджень усіх працівників Університету та здобувачів, які в ньому навчаються на різних спеціальностях.

2.9. Представництво науково-педагогічних, наукових працівників Університету у складі секцій за фаховими напрямами Наукової ради МОН України

Стратифікація академічної спільноти Університету найповніше виявляється в різниці між ученими, які мають статус експерта наукових

досліджень, і вченими, які тільки розпочинають свій шлях до здійснення експертизи наукових робіт (фундаментальних, прикладних).

Працівники Університету входять до персонального складу Наукової ради МОН згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 859 від 20.06.2019 «Про затвердження складу Наукової ради Міністерства освіти і науки України, переліку та персонального складу секцій за фаховими напрямами» (таблиця 2.12.).

Таблиця 2.12.
Персональний склад Наукової ради МОН

Секція 9 «Охорона навколишнього середовища»	
Мальцева І.А.	д.б.н., професор, перший проректор МДПУ імені Богдана Хмельницького
Сіохін В.Д.	к.б.н., доцент МДПУ імені Богдана Хмельницького
Секція 19 «Педагогіка, психологія, проблеми молоді та спорту»	
Москальова Л.Ю. (заступник голови секції)	д.пед.н., професор, проректор з наукової роботи МДПУ імені Богдана Хмельницького
Секція 23 «Наукові проблеми сільського, лісового і садово-паркового господарства, ветеринарії»	
Демченко В.О.	д.б.н., с.н.с. МДПУ імені Богдана Хмельницького

У подальшому зусилля вчених Університету планується спрямувати на входження в експертне середовище відповідно інших напрямів Наукової ради МОН, що є дотичними дослідженням, які, окрім представлених секцій у таблиці, є найважливішими з боку порівняльної перспективи Університету як інституціонального типу, а саме:

1. Секція 1 «Математика»
2. Секція 2 «Інформатика та кібернетика»
3. Секція 3 «Загальна фізика»
4. Секція 16 «Хімія»
5. Секція 17 «Економіка»
6. Секція 18 «Право»

7. Секція 20 «Соціально-історичні науки»
8. Секція 21 «Літературознавство, мовознавство та мистецтвознавство»
9. Секція 22 «Науки про Землю».

Входження вчених Університету в експертне наукове середовище буде різко вказувати на відмінність між різними статусами, значно вплине на позитивнішу оцінку організації наукових досліджень та функціонування науково-дослідних робіт з боку молодих наукових кадрів, а також порівняно «молодих» учених, котрі здобули ступень доктора наук упродовж останніх п'яти років.

Університет – інституція, у якій на сьогодні виразно звершуються два питання, пов’язані з управлінням науковою сферою: ухвалення рішення з наукової роботи в самому Університеті та вплив на ухвалення рішень на функціонування науки в університетах в цілому в Україні. Для вирішення другого питання існує Рада проректорів із наукової роботи закладів вищої освіти та директорів наукових установ, що є дорадчим органом при МОН України. За допомогою членства в Президії Ради Університет має актуальну інформацію про ті проблеми, які існують в університетській науці, а також можливість до внесення змістовних пропозицій для вирішення складностей, які існують у науці.

Згідно з рішенням Ради проректорів із наукової роботи закладів вищої освіти та директорів наукових установ Міністерства освіти і науки України (від 18 грудня 2018 р.) з 2019 року Москальова Л.Ю., проректор із наукової роботи Університету, працює в складі Президії Ради проректорів з наукової роботи, бере участь у підготовці пропозицій щодо провадження наукової діяльності, що були відпрацьовані у 2020 році на засіданнях спільно із першим заступником МОН України М. Кизимом.

2.10. Центр трансферу технологій

У 2020 році продовжив свою роботу Центр трансферу технологій, метою діяльності якого є розвиток співробітництва з провідними

європейськими науковими центрами трансферу технологій та університетами, удосконалення стану підготовки кваліфікованих фахівців і проведення наукових досліджень, що відповідають світовому рівню, сприяння розвитку інноваційної діяльності в Університеті та регіоні, забезпечення трансферу результатів (проектів) науково-дослідної діяльності за допомогою патентування технологій, розвитку міжнародної кооперації та співробітництва у галузі трансферу технологій.

Центр трансферу технологій надає такі послуги:

- розміщення інформації в Національній мережі трансферу технологій, міжнародних мережах комерціалізації (технологічні запити та пропозиції);
- надання послуг технологічного брокера в мережі трансферу технологій;
- пошук перспективних проектів за замовленням інвестора;
- пошук інвесторів і партнерів для реалізації інноваційних проектів;
- пошук для замовника технологічних рішень, нових технологій і продуктів;
- просування та супровід пропозиції (запиту) замовника;
- комплексні послуги мережевого трансферу (від технологічного аудиту та маркетингу до просування й супроводу пропозиції/запиту замовника).

На базі кафедр Університету створені міжгалузеві кластери разом зі структурними підрозділами органів місцевого самоврядування, підприємцями, громадськими організаціями, що сприяють подальшій розробці концепції підготовки висококваліфікованих та конкурентноспроможних фахівців й інноваційному розвитку регіону.

Так, задля вирішення спільних проблем та реалізації спільних завдань щодо ефективного розвитку продуктивних сил громади, раціонального використання ресурсного потенціалу, створення комфортних умов життя населення, забезпечення екологічної безпеки та вдосконалення

територіальної організації суспільства, реалізації маркетингової стратегії міста та розробки комплексної програми розвитку туризму, наукові співробітники Університету є членами робочих груп з розробки та реалізації «Стратегії розвитку міста Мелітополя до 2030 року», «Плану реалізації Маркетингової стратегії міста Мелітополя», ініціативної групи з розвитку туризму, здійснюють науковий супровід моніторингу виконання «Плану інтеркультурної інтеграції міста Мелітополя на 2015–2020 рр.». З метою сприяння творчому пошуку інноваційних розробок, ефективному використанню об'єктів інтелектуальної власності, успішному впровадженню інновацій, науковцями Університету було отримано 44 свідоцтва про реєстрацію авторського права інтелектуальної власності (на комп’ютерні програми, збірку літературних творів навчального характеру, твори образотворчого мистецтва, наукові твори, наукові статті, навчальні посібники, методичні рекомендації).

Також учені Університету брали участь у роботі одинадцятої Міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти – 2020» за участю МОН України, НАПН України, де Університет було нагороджено золотою медаллю в тематичному конкурсі в номінації «Упровадження інформаційно-цифрових систем і технологій у навчальній, дослідницькій та інноваційній діяльності закладів освіти». Матеріали для участі в конкурсі на тему «ІКТ як засіб індивідуальної професійної підготовки фахівців в умовах змішаного навчання» презентували завідувач кафедри інформатики і кібернетики, професор Осадчий В.В., доцент кафедри інформатики і кібернетики Осадча К.П., асистент кафедри інформатики і кібернетики Крашеніннік І.В. Матеріали відображують проміжні результати виконання НДР «Адаптивна система для індивідуалізації та персоналізації професійної підготовки майбутніх фахівців в умовах змішаного навчання» (Державний реєстраційний номер: 0120U101970), що дієво сприяло пошуку потенційних партнерів, які зацікавлені в передачі знань і технологій, а також потенційних клієнтів, зацікавлених у результатах наукової, науково-дослідної діяльності закладу.

освіти. Університетом розроблено 350 проектних комерціоналізаційних наукових пропозицій, що сприяло розвитку кооперації та співробітництва з бізнес-спільнотою, органами державної влади, підприємствами, установами, організаціями всіх форм власності, установами, а також іншими потенційними учасниками кооперації, діяльність яких пов'язана з науковою сферою та сферою трансферу технологій, спрямованими на розвиток Запорізького регіону, інших регіонів України.

На базі кафедр Університету створено міжгалузеві кластери зі структурними підрозділами органів місцевого самоврядування, підприємцями, громадськими організаціями, щоквартально проводяться рекламно-інформаційні заходи щодо популяризації наукових результатів і досягнень Університету у сфері інновацій задля просування на ринок наукових послуг найкращих розробок співробітників Університету.

З метою сприяння творчому пошуку інноваційних розробок, ефективного використання об'єктів інтелектуальної власності, успішного впровадження інновацій, науково-педагогічними співробітниками Університету було розроблено проектні пропозиції для їх реалізації в «Стратегії розвитку міста Мелітополь до 2030 року», що наведені в таблиці 2.13.

Таблиця 2.13.

Стратегічний напрям	A. Місто розвиненого бізнесу зі сприятливими умовами для інвестування
Назва проекту:	Розвиток туристичної інфраструктури в місті Мелітополі
Цілі проекту:	1. Благоустрій та інформаційне забезпечення туристично привабливих територій для відвідування та відпочинку мешканців, гостей та туристів міста. 2. Створення привабливого туристичного об'єкту Мелітополя за рахунок облаштування оглядового майданчика в центрі міста. 3. Створення об'єктів готельного типу економ класу для розміщення молоді та мобільних молодіжних груп туристів.
Територія впливу проекту:	Запорізька область
Орієнтовна кількість отримувачів вигод	Споживачі туристичних послуг м. Мелітополя. Орієнтовна кількість – близько 300000 осіб: мешканці м. Мелітополя, Мелітопольського району, внутрішні та іноземні туристи (у т.ч. транзитні), гості регіону, користувачі мережі Інтернет для планування туристичних подорожей.

	Туристичні підприємства, туристичні інформаційні центри, користувачі бібліотек, працівники закладів культури, музеїних закладів, інші надавачі туристичних послуг.
Стислий опис проекту:	1. Благоустрій та інформаційне забезпечення туристично привабливих територій для відвідування та відпочинку мешканців, гостей та туристів міста, а саме: створення інформаційних таблицок обраних об'єктів; визначення партнерів та підрядної організації; підготовка проектної документації; благоустрій туристично привабливих територій; озеленення та відновлення зелених насаджень обраних територій; розміщення інформаційних двомовних таблицок. 2. Оглядовий майданчик у центрі міста дозволить туристам та місцевим жителям насолоджуватися мальовничу панорамою на нижню частину міста й долину річки Молочна. Він може стати важливою начальною або кінцевою точкою всіх міських екскурсій, дозволить значній кількості місцевих жителів і гостей міста спостерігати за різноманітними феєрверками, лазерними і світловими шоу, які можуть бути організовані на спеціальних майданчиках у нижній частині міста тощо. 3. Створення об'єктів готельного типу економ класу для розміщення молоді та мобільних молодіжних груп туристів.
Очікувані результати:	1. Створено туристично привабливі території у межах міста для комфорtnого перебування місцевих жителів, гостей та туристів. 2. Створено привабливий туристичний об'єкт Мелітополя - оглядовий майданчик у центрі міста. 3. Створено об'єкти готельного типу економ класу для розміщення молоді та мобільних молодіжних груп туристів.
Ключові заходи проекту:	1. Благоустрій та інформаційне забезпечення туристично привабливих територій для відвідування та відпочинку мешканців, гостей та туристів міста: - благоустрій інфраструктури туристично привабливих територій; - озеленення та відновлення зелених насаджень обраних територій; - розміщення інформаційних двомовних таблицок для туристів. 2. Створення привабливого туристичного об'єкту Мелітополя за рахунок облаштування оглядового майданчику в центрі міста: - розробка проектно-кошторисної документації; - будівельні роботи та благоустрій території; - урочисте відкриття об'єкта й внесення до туристичних маршрутів. 3. Створення об'єктів готельного типу економ класу для розміщення молоді та мобільних молодіжних груп туристів: - створення готелю економ класу (хостел) на 7 кімнат на базі гуртожитків ДНЗ «Мелітопольське вище професійне училище» з окремим входом та благоустрій прилеглої території; - створення об'єктів готельного типу економ класу на базі інших об'єктів усіх форм власності.
Період здійснення:	2019–2022 рр.
Інше:	У команді проекту: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького (2) Подорожний Сергій Миколайович, кандидат біологічних наук, доцент кафедри ботаніки і садово-паркового господарства МДПУ імені Богдана Хмельницького.

Стратегічний напрям:	A. Місто розвинутого бізнесу із сприятливими умовами інвестування
Назва проекту	Формування бази туристичних ресурсів Мелітополя та їх промоція
Цілі проекту	Привернення уваги громади до своєї історичної та культурної спадщини. Розширення туристичних потоків та збільшення доходів в бюджет міста. Формування високого рівня доступності всієї території міста та забезпечення її зафікованим зручним та доступним визначенням з очним закріпленням у міському просторі. Укладання та розповсюдження комплексного довідково-інформаційного туристичного путівника
Територія впливу проекту	місто Мелітополь
Орієнтовна кількість отримувачів вигод	Туристи та гості міста, майбутні мешканці міста, потенційні інвестори, мешканці міста, місцеві підприємці, представники органів місцевого самоврядування
Стиль опису проекту	Планується проведення інвентаризації наявних туристичних об'єктів міста; створення Списку туристичних ресурсів із визначенням туристичних об'єктів, що підлягають занесенню до переліку щойно виявлених об'єктів культурної спадщини та Державного реєстру нерухомих пам'яток України; розробка облікової та технічної документації туристичних ресурсів для державної реєстрації (облікова картка, історична довідка, туристичний паспорт об'єкта) з метою отримання Висновку ради з питань охорони культурної спадщини Департаменту культури, туризму, національностей та релігій, Управління містобудування та архітектури Запорізької ОДА. У місті поступово буде замінено покажчики вулиць на нові з двомовною інтерпретацією. На всіх вокзалах, а також у парках буде розміщено табло з QR-кодами найцікавіших об'єктів та установ міста. Вуличні покажчики також оснащено QR-кодами для отримання інформації про вулиці, парки та цікаві об'єкти міста. Більшість отримувачів вигод є переважно пасивними споживачами інформаційних продуктів, однак також бере участь у процесах закріплення позиціонування. Опис туристичного потенціалу, туристичних ресурсів і зон відпочинку, діяльності підприємств індустрії туризму, провідних видів туризму (фестивальний, гастрономічний, пізнавальний, культурний, спортивний, садівничий, айптуризм, промисловий, військовий, зелений туризм, етнотуризм), туристичних маршрутів і туристичних об'єктів на основі довідково-інформаційних, картографічних (карти, схеми), статистичних, ілюстративних та фотоматеріалів планується виготовити як друкований довідник та розмістити в електронному варіанті в інтернеті.
Очікувані результати	Сформовано високий рівень доступності всієї території міста та система інформування мешканців міста про зміни в його інфраструктурі; Створено зручне визначення об'єктів туристичної інфраструктури та пристосовано територію міста до потреб відвідувачів;

	Спрощено орієнтування туристів; Збільшено кількість туристичних відвідувань міста в цілому. Забезпечені територію міста зафікованим зручним та доступним визначенням через наочне закріплення в міському просторі; Збільшення кількості туристів та відповідно доходу місцевого бюджету.
Ключові заходи проекту	1. Проведення інвентаризації наявних туристичних об'єктів міста: - з виявленням власників та користувачів об'єктів, факту перебування цих об'єктів на Державному обліку як пам'яток культурної спадщини та наявної на них облікової документації; - зі встановленням наявності туристичного паспорту, паспорту пам'ятки, технічного паспорту БТІ по туристичних об'єктах. 2. Напрацювання та створення Списку туристичних ресурсів із визначенням туристичних об'єктів, що підлягають занесенню до переліку щойно виявлених об'єктів культурної спадщини та Державного реєстру нерухомих пам'яток України. 3. Розробка облікової та технічної документації туристичних ресурсів для державної реєстрації, як-от: облікова картка, історична довідка, туристичний паспорт об'єкта. 4. Подання необхідних документів на розгляд Консультивативної ради з питань охорони культурної спадщини Департаменту культури, туризму, національностей та релігій, Управління містобудування та архітектури Запорізької ОДА. Отримання Висновку ради. 5. Розміщення інформації щодо походжень назв вулиць та історико-культурних об'єктів українською та англійською мовами в інтернеті. 6. Напрацювання та встановлення: - інформаційних табличок з QR-кодами; - охоронних дощок на пам'ятках культурної спадщини. 7. Розробка інтерактивної карти туристичних об'єктів міста. 8. Залучення органів місцевого самоврядування сусідніх районів, ОТГ, громадськості до вивчення ситуації, напрацювання плану дій та виконання можливих заходів щодо збереження Дендропарку, маєтку та Дачі Фелібера як туристичних об'єктів м. Мелітополя та регіону. 9. Видання та розповсюдження комплексного довідково-інформаційного туристичного путівника.
Період здійснення	2020–2022 роки
Інше:	У команді проекту: Воровка В.П., голова правління Спілки краєзнавців Мелітопольщини, доктор географічних наук, доцент, завідувач кафедри екологічної безпеки та раціонального природокористування МДПУ імені Богдана Хмельницького; Арсененко Ірина Анатоліївна, кандидат географічних наук, доцент, зав. кафедри туризму, соціально-економічної географії та краєзнавства МДПУ імені Богдана Хмельницького.

Стратегічний напрям:	A. Місто розвинутого бізнесу зі сприятливими умовами інвестування.
Назва проекту:	Hard-кластер «Приазовський туристичний альянс»
Цілі проекту:	Створення конкурентоспроможного на ринку туристичної індустрії ресурсно-територіального угрупування. Промоція кластера та його окремих дестинацій. Збільшення туристичного потенціалу м. Мелітополя. Покращення економічного стану в місті за рахунок доходів від кластеру (створення нових робочих місць). Розвиток традиційних альтернативних та альтернативних видів туризму як у місті, так і в регіоні.
Територія впливу проекту:	Запорізька область
Орієнтовна кількість отримувачів вигод	Залучення інвестицій щодо розвитку кластеру та його окремих складових; збільшення туристичної привабливості нашого регіону та його окремих атракцій, туристичних дестинацій; збільшення відвідувачів нашого міста з туристсько-пізнавальною метою.
Стислий опис проекту:	Проект спрямований на виконання сучасних викликів в умовах трансформації національної туристичної індустрії України. На часі туристична галузь Запорізької області належить до привабливих сфер застосування кластерних технологій.
Очікувані результати:	Створення взаємодіючого механізму відносин між суб'єктами туристичної діяльності на базі туристсько-ресурсного потенціалу Запорізької області. Підвищення конкурентоздатності продукції чи послуг членів кластера на ринках різних рівнів. Кластерізація туризму сприяє налагодженню порозуміння між державними і бізнесовими колами при вирішенні економічних проблем регіону.
Ключові заходи проекту:	Оцінка ресурсного потенціалу та виявлення його латентних складових для визначення порядку дестинацій в кластері; створення дестинацій I, II порядку та тематичних дестинацій. Розробка концептуальних зasad щодо визначення м. Мелітополь – туристичною дестинацією I порядку. Розробка туристичного бренду кожної дестинації та загального бренду для hard-кластер «Приазовський туристичний альянс». Експедиції з метою збору даних; аналіз і формування пакету даних туристсько-ресурсної бази Запорізької області. Проведення заходів (кругли столи, форуми) для налагодження співпраці між представниками дестинацій. Робота з інформаційними центрами; розробка бренду кластера та його промоушн.
Період здійснення:	2019–2022 рр.
Інше:	У команді проекту: Топалова Олеся Іллівна, заступник декана природничо-географічного факультету МДПУ імені Богдана Хмельницького.

Стратегічний напрям	A. Місто розвиненого бізнесу зі сприятливими умовами для інвестування
Назва проекту:	Проведення промоційних кампаній та популяризація багатокультурної спадщини Мелітополя як потужного туристичного та інвестиційного потенціалу
Цілі проекту:	1. Проведення промоційних кампаній з популяризації нематеріальної культурної спадщини Мелітополя як потужного туристичного та інвестиційного потенціалу шляхом виготовлення та розповсюдження іміджевих видань, присвячених інтеркультурності громади. 2. Запровадження фестивалів, традицій частування національних кухонь «Усе найкраще для гостя дорого». 3. Інституційна підтримка брендінгу багатонаціональної культурної спадщини регіону шляхом створення на території міста Мелітополя музеїної кімнати та експозиції єврейської культури. 4. Підвищення рейтингу міста в напрямах фестивального та спортивного туризму шляхом проведення промоційної кампанії туристичного фестивалю «Ethno Power».
Територія впливу проекту:	Запорізька область
Орієнтовна кількість отримувачів вигод	500 000 тис. осіб
Стислий опис проекту:	1. Мелітополь сьогодні є транзитним транспортним вузлом для мільйонних сезонних туристичних потоків до сотень баз відпочинку та різноманітних оздоровчо-рекреаційних закладів Азовського узбережжя. Незаслужено лишаються обійтінами увагою гостей краю надзвичайно цікаві етнокультурні заходи й етнооб'єкти Мелітополя. Проект спрямований на популяризацію інтеркультурності як вагомої складової туристичного бренду мелітопольської громади. Так само важливо представити свій досвід мирного проживання в Мелітополі представників багатьох етносів потенційним інвесторам як запоруку безпеки та можливостей розвитку сфери гостинності. У межах проекту заплановано виготовлення та розповсюдження серед потенційних інвесторів та туристів книги «Інтеркультурний Мелітополь на смачній скатертині» (елементи кулінарних традицій різних етносів, що протягом століть проживають на спільній території та збагатили гастрономічну культуру міської громади, як поштовх для розвитку гастрономічного туризму); мапи «Путівник інтеркультурним Мелітополем» (туристичні етномаршрути, унікальні фестивальні та інші інтеркультурні заходи, кафе та ресторани етнічної спрямованості з описом фірмових страв); довідника «Гід інтеркультурним Мелітополем» (культурно-історичні туристські локації). 2. З метою відродження традицій національних кухонь, збагачення нематеріальної культурної спадщини Мелітополя, підвищення туристичної та інвестиційної привабливості інтеркультурного міста в Мелітополі щорічно проводиться фестиваль національної кухні одного з національно-культурних товариств, у межах якого також може бути представлена решта національно-культурних товариств.

	Під час заходу його відвідувачі можуть скуштувати національні страви, взяти участь у майстер-класах, придбати сувенірну продукцію. 3. Планується встановити пам'ятний обеліск «Праведникам Світу» та відкрити музейну кімнату з експозицієй історії мелітопольського єврейства з використанням мультимедійної техніки, де проходитимуть уроки та лекції на тему Голокосту, Голодомору, зустрічі з громадськими діячами, краєзнавцями та представниками національних культурних товариств на території єврейського національно-культурного товариства. Також планується проведення етнічних майстер-класів щодо кухні, ізраїльських і єврейських танців, заняття з арт-юдаїки. Експозицію єврейської культури буде включено в маршрут Мелітопольського краєзнавчого музею. 4. Промоційна кампанія фестивалю «EthnoPower» передбачатиме виготовлення відеоролику, плакатів А3 та розповсюдження через різні канали комунікації; виготовлення сувенірної продукції для розповсюдження та нагородження учасників фестивальних конкурсів. Фестиваль триватиме 3 дні, упродовж яких окрім туристичних змагань буде проведено ряд заходів етнокультурного спрямування: конкурс «міні-юрти», конкурс «туристичної» народної пісні із застосуванням народних інструментів, конкурс «як козаки куліш варили»; конкурс «тулумбасів». Також до програми включено показовий виступ Запорізької федерації козацького рукопашу «Спас».
Очікувані результати:	1-2. Збільшення кількості туристів та місцевих жителів , які відвідують міські заклади харчування та туристичні об'єкти етномаршрутів. Підвищення рівня інвестиційної та туристичної привабливості міста та регіону. Залучення малого бізнесу на ринок послуг сувенірної та гастрономічної продукції. Створення нових робочих місць. Збільшення надходжень до місцевого бюджету. 3.Збереження та популяризація єврейської історії, традицій, матеріальної спадщини як невід'ємної складової культури міста, регіону, України. Запобігання проявам ксенофобії в інтеркультурній громаді міста, підвищення його туристичної привабливості, створення нових туристичних локацій. 4. Збільшення кількості туристів через популяризацію фестивального та спортивного туризму , започаткування щорічного туристичного фестивалю «Ethno Power».
Ключові заходи проекту:	1. Збереження та популяризація нематеріальної культурної спадщини Мелітополя як потужного інвестиційного та туристичного потенціалу шляхом виготовлення та розповсюдження видань, присвячених інтеркультурності громади: - Збір та систематизація матеріалу з зазначенням рецептів страв національних кухонь, культурно-історичних туристських локацій, закладів громадського харчування, садіб зеленого туризму, кафе та ресторанів етнічної спрямованості. - виготовлення видань: «Інтеркультурний Мелітополь на смачній скатертині», «Путівник інтеркультурним Мелітополем», «Гід інтеркультурним Мелітополем»;

	- розповсюдження видань серед потенційних інвесторів та туристів. 2. Підвищення туристичної привабливості міста через запровадження фестивалів традицій частування національних кухонь «Усе найкраще для гостя дорого»: 2019 рік – Фестиваль традицій частування караїмів «Усе найкраще для гостя дорого». 2020 рік – Фестиваль традицій частування греків «Усе найкраще для гостя дорого». 2021 рік – Фестиваль традицій частування євреїв «Усе найкраще для гостя дорого» . 2022 рік - Фестиваль традицій частування болгар «Усе найкраще для гостя дорого» . 3. Єврейська громада Мелітополя має комплекс будівель і прилеглу до них територію. Важливі культові приміщення були побудовані ще в 1890 р. В рамках реалізації проекту планується встановити пам'ятний обеліск «Праведникам Світу», відкрити музейну кімнату з експозицієй історії мелітопольського євреївства з використанням мультимедійної техніки, де проходитимуть уроки та лекції на тему Голокосту, Голодомору, зустрічі з громадськими діячами, краєзнавцями та представниками національних культурних товариств. Також планується проведення етнічних майстер-класів щодо кухні, ізраїльських і єврейських танців, заняття з арт-юдаїки. Експозицію єврейської культури буде включено в маршрут Мелітопольського краєзнавчого музею. 4. Промоційна кампанія фестивалю «EthnoPower» передбачатиме виготовлення відеоролику, плакатів А3 та розповсюдження через різні канали комунікації; виготовлення сувенірної продукції для розповсюдження та нагородження учасників фестивальних конкурсів.
Період здійснення:	2019–2020 р.р.
Інше:	У команді проекту: Афанасьєва Людмила Василівна, кандидат філософських наук, доцент, завідуючий кафедри соціології МДПУ імені Богдана Хмельницького, директор Центру соціологічних досліджень; Арабаджи Олена Семенівна, кандидат географічних наук, доцент кафедри туризму, соціально-економічної географії та краєзнавства, проректор із заочно-дистанційної форми навчання МДПУ імені Богдана Хмельницького; Топалова Олеся Іллівна, кандидат географічних наук, старший викладач кафедри туризму, соціально-економічної географії та краєзнавства, заступник декана природничо-географічного факультету МДПУ імені Богдана Хмельницького.

Центр трансферу технологій надав консультативну допомогу в розробці різних проектів, які отримують фінансову підтримку. Так, центр соціологічних досліджень є членом робочої групи з розробки та реалізації «Стратегії розвитку Мелітополя до 2030 року», «Маркетингової стратегії

міста Мелітополь» та здійснює науковий супровід з моніторингу виконання програми, що спрямована на міжкультурну інтеграцію міста Мелітополь.

Завдяки трансферу технологій наразі Університет бере участь в реалізації міського проекту на замовлення відділу культури Мелітопольської міської ради в Запорізькій області «Соціологічні маркери інтеркультурного картування Мелітополя» (вересень–жовтень 2020 р.), міжнародного проекту Ради Європи ICC Competence Development area: Introducing and Engaging Diversity Globally (IEDG) «Впровадження та застосування культурного різноманіття на міжнародному рівні» тощо. Матеріали проекту презентовано на сайті Ради Європи за посиланням: <https://www.coe.int/en/web/interculturalcities/-/melitopol-university-releases-the-results-of-its-first-international-survey-on-intercultural-competence>

Партнером м. Мелітополя в цьому проекті є австралійське інтеркультурне місто Балларат. Основними результатами проекту стануть: набір інструментів і методик для підвищення інтеркультурної компетентності, включаючи навчальний модуль та керівництво для місцевих органів влади, а також підготовку тренерів, які представляють широке коло секторів суспільства, включно з державними адміністраторами, засобами масової інформації і поліцією. Результати проекту будуть використовуватися 140 містами (більше ніж 30 країн світу), учасниками Програми Ради Європи Інтеркультурні міста.

2.11. Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів

Підготовка здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії та доктора наук відбувається через аспірантуру та докторантуру Університету. Діяльність докторантури та аспірантури регламентується чинним законодавством України та внутрішніми положеннями Університету.

Наукове консультування та керівництво дисертаційними роботами докторантів, аспірантів забезпечують 22 доктори наук, професори та 6 кандидатів наук, доцентів.

На 01.12.2020 року в аспірантурі Університету навчається 54 особи.

Аспіранти Університету проходять підготовку за 10 освітньо-науковими

програмами. Кількість освітньо-наукових програм за галузями знань наведено в таблиці 2.14.

Таблиця 2.14.

Освітньо-наукові програми за галузями знань

01 Освіта/Педагогіка	5
03 Гуманітарні науки	2
09 Біологія	1
10 Природничі науки	1
13 Механічна інженерія	1

Загальний розподіл аспірантів за галузями наук виглядає наступним чином:

Освіта/ педагогіка – 30,

Біологія – 7,

Технічні – 1,

Гуманітарні – 10,

Природничі – 6.

Статистичні дані щодо розподілу аспірантів за курсами, освітньо-науковими програмами та роками наведено в таблиці 2.15, 2.16.

Таблиця 2.15.

Статистичні показники чисельності аспірантів – здобувачів ступеня доктора філософії

Назва освітньо-наукової програми	I рік	II рік	III рік	VI рік	Всього
Освітні, педагогічні науки	3	4	3	7	17
Дошкільна освіта	2	1	2	0	5
Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)	0	1	0	1	2
Професійна освіта (за спеціалізаціями)	0	2	4	0	6
Історія та археологія	1	1	4	0	6
Філософія	1	1	2	0	4
Біологія	1	1	2	3	7
Екологія	2	2	1	1	6
Прикладна механіка	0	0	1	0	1
Всього за роками навчання :	10	13	19	12	54

Таблиця 2.16.**Загальна кількість аспірантів за роками**

Рік	2017	2018	2019	2020
Кількість аспірантів	65	62	62	54

Контингент здобувачів вищої освіти порівняно з минулим роком дещо зменшився. В академічній відпустці з різних причин знаходяться 6 осіб, окрім того відбувся останній випуск аспірантів, які навчалися за 309 Постановою КМУ. Разом з тим відсоток аспірантів, що навчаються на контрактній формі навчання дещо виріс. Щороку близько третини аспірантів проходять підготовку за кошти фізичних і юридичних осіб. Розподіл аспірантів за джерелами фінансування наведено в таблиці 2.17.

Таблиця 2.17.**Розподіл аспірантів за джерелами фінансування**

Рік вступу:	2017	2018	2019	2020
Бюджет	7	13	9	6
Контракт	4	6	4	4
% контракту	36,3	32	30,8	40

У 2020 році аспірантуру закінчили 12 аспірантів, 11 із них захистилися у визначений термін, ще одна аспірантка проходить процедуру внутрішньої експертизи. Ефективність діяльності аспірантури у 2020 році – 92% (рис. 2.13).

Рис. 2.13. Динаміка ефективності роботи аспірантів за 2017-2020 рр.

Загалом працівниками й аспірантами Університету у 2020 році захищено 15 дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії (кандидата наук), зокрема:

1. Великжаніна Д.В. – к.пед.н. (н.к. доц. Нечипоренко В.В.);
2. Моренко О.М.– к.пед.н. (н.к. доц. Нечипоренко В.В.);
3. Жейнова С.С. – к.пед.н. (н.к. проф. Федорова О.В.);
4. Вареніченко А.Б. – к.пед.н. (н.к. доц. Молодиченко Н.А.);
5. Крашеніннік І.В. – доктор філософії в галузі освіти/педагогіки (н.к. проф. Осадчий В.В.);
6. Чемерис Г.Ю. – доктор філософії в галузі освіти/педагогіки (н.к. доц. Осадча К.П.);
7. Подпльота С.В. – доктор філософії в галузі освіти/педагогіки (н.к. проф. Москальова Л.Ю.);
8. Давидова С.В.– доктор філософії в галузі освіти/педагогіки (н.к. доц. Ізбаш С.С.);
9. Атрошенко Т.Ю.– доктор філософії в галузі освіти/педагогіки (н.к. проф. Федорова О.В.);
10. Скиба Г.О. – доктор філософії в галузі освіти/педагогіки (н.к. доц. Шевченко Ю.М.);
11. Кузнєцова М.М. – доктор філософії в галузі освіти/педагогіки (н.к. доц. Шевченко Ю.М.);
12. Чорна А.В. – к.пед.н. (н.к. доц. Осадча К.П.)
13. Антибура Ю.П. – доктор філософії в галузі освіти/педагогіки (н.к. проф. Коробченко А.А.);
14. Колоніна Л.Г.– доктор філософії в галузі освіти/педагогіки (н.к. проф. Сегеда Н.А.).

За наказом МОН № 1472 від 26.11.2020 в Університеті створено спеціалізовані ради для захисту таких здобувачів:

15. Маковський Д.О. – доктор філософії в галузі освіти/педагогіки (н.к. проф. Сегеда Н.А.).

У 2020 році за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти Університет отримав 6 бюджетних місць за 5 освітніми програмами.

Упродовж вступної кампанії 2020 року подано 10 заяв для вступу до аспірантури, з них на dennу форму навчання 8.

Якісний аналіз контингенту вступників показав, що серед них:

у 50% вступників є рекомендація Вченої ради; 90% майбутніх аспірантів мали диплом магістра/спеціаліста з відзнакою; 30% є співавторами статей у виданнях, що проіндексовані у Web of Science та Scopus; 50% вступників мають наукові статті у вітчизняному фаховому виданні.

Докторантур

Усього в докторантурі Університету, яка веде підготовку кадрів з 2012 року, відкрито 3 спеціальності:

- 011 Освітні, педагогічні науки;
- 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями);
- 131 Прикладна механіка.

Наразі в докторантурі навчається 2 докторанти (спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки).

У 2020 році співробітниками Університету захищено 4 дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук, а саме:

1. Кошелев В.О. – д.б.н., спеціальність 03.00.16 – екологія.
2. Осадча К.П. – д.пед.н., спеціальність 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти.
3. Шарова Т.М. – д.філ.н., спеціальність 10.01.01 – українська література.
4. Шевченко Ю.М. – д.пед.н., спеціальність 13.00.07 – теорія і методика виховання.

Ще одна дисертація на здобуття наукового ступеня доктора наук подана до спеціалізованої вченої ради.

2.12. Атестація наукових та науково-педагогічних кадрів

Впродовж 2020 р. в Університеті відбулися захисти наукових та науково-педагогічних кадрів на здобуття ступеня кандидата наук та доктора філософії (PhD). У діючих двох Спеціалізованих радах за спеціальністю 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» (К 18.053.01) та за спеціальністю 05.01.01 «Прикладна геометрія, інженерна графіка» (К18.053.02) було розглянуто 5 кандидатських дисертацій.

Протягом 2020 року відбулося 4 засідання спеціалізованої вченої ради К 18.053.01 із захисту дисертаційних досліджень за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти.

1. Жейнова С.С., тема дисертаційного дослідження: «Формування творчих якостей майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти у процесі професійної підготовки», спеціальність 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти.

Науковий керівник: Федорова О.В. – кандидат педагогічних наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

2. Великжаніна Д.В., тема дисертаційного дослідження: «Підготовка майбутніх соціальних педагогів до формування життєвої компетентності підлітків у загальноосвітніх навчальних закладах», спеціальність 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти.

Науковий керівник: Нечипоренко В.В. – доктор педагогічних наук, доцент, ректор Комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради.

3. Моренко О.М., тема дисертаційного дослідження: «Підготовка майбутніх соціальних працівників до професійного самовдосконалення засобами проектної діяльності», спеціальність 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти.

Науковий керівник: Нечипоренко В.В. – доктор педагогічних наук, доцент, ректор Комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради.

4. Чорна А.В., тема дисертаційного дослідження: «Формування управлінської компетентності майбутніх інженерів-програмістів у процесі вивчення фахових дисциплін», спеціальність 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти.

Науковий керівник: Осадча К.П. – доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри інформатики та кібернетики Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

У 2020 році на засіданнях спеціалізованої вченої ради за спеціальністю 05.01.01 «Прикладна геометрія, інженерна графіка» була розглянута 1 кандидатська дисертація:

1. Шевченка С.М. на тему: «Геометричне моделювання резонансу хитної пружини» (Національний університет цивільного захисту України, м. Харків).

Вперше у 2020 році в Університеті було створено 9 Разових Спеціалізованих рад, затверджених МОН України для захисту докторів філософії. Список представлено в таблиці 2.18.

Таблиця 2.18.

Спец. Вчена рада	ФІО	Тема	Науковий керівник
ДФ 18.053.001	Крашеніннік І.В.	«Формування фахових компетентностей майбутніх інженерів-програмістів в умовах скороченого циклу професійної підготовки в університетах»	проф. Осадчий В.В.
ДФ 18.053.002	Чемерис Г.Ю.	«Формування графічної компетентності майбутніх бакалаврів з комп’ютерних наук»	доц. Осадча К.П.
ДФ 18.053.006	Подпльота С.В.	«Педагогічні основи тьюторських практик у моральному вихованні студентів у коледжах і університетах Англії»	проф. Москальова Л.Ю.

ДФ 18.053.004	Давидова С.В.	«Формування професійної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва засобами творчої проектної діяльності»	доц. Ізбаш С.С.
ДФ 18.053.003	Атрошенко Т.Ю.	«Формування соціального досвіду учнів старшого підліткового віку в умовах позакласної виховної роботи»	доц. Федорова О.В.
ДФ 18.053.007	Скиба Г.О.	«Формування міжособистісного спілкування учнів молодшого шкільного віку в умовах інклюзивної освіти»	доц. Шевченко Ю.М.
ДФ 18.053.005	Кузнєцова М.М.	«Соціальне виховання учнівської молоді у християнських конфесіях народів Північного Приазов'я»	доц. Шевченко Ю.М.
ДФ 18.053.008	Антибура Ю.П.	«Науково-методичне забезпечення шкільної історичної освіти в Україні (кінець ХХ – початок ХХІ ст.).»	проф. Коробченко А.А.
ДФ 18.053.010	Колоніна Л.Г.	«Формування індивідуальної освітньої траєкторії студента в процесі професійної підготовки вчителя музичного мистецтва»	проф. Сегеда Н.А.

Вперше Університету згідно з наказом МОН № 1471 від 26.11.2020 р. щодо затвердження рішень спеціалізованих рад університету про присудження ступеня доктора філософії було надано право підготувати та видати відповідні дипломи.

Відповідна робота стала можливою внаслідок провадження в дію Постанови Кабінету Міністрів України (від 6 березня 2019 р. № 167) «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», якою керуються вчені Університету для підготовки та атестації наукових кадрів. Вперше завдяки спільній роботі вчених різних структурних підрозділів, із дотриманням всіх процедур, здобувачі ступеня доктора філософії мали можливість пройти публічний захист дисертацій та високо оцінити спроможність Університету у досягненні результатів в контексті європейських реформ у вищій освіті.

2.13. Діяльність Ради молодих вчених та Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Університету

Рада молодих вчених Університету (далі – PMB) є колегіальним виборним об’єднанням молодих вчених, створеним для сприяння науковому становленню та забезпечення захисту прав та інтересів молодих вчених.

Метою діяльності PMB є сприяння реалізації прав молодих вчених, забезпечення їх активної участі у проведенні наукових досліджень та захисту їх прав та інтересів.

PMB реалізує свою діяльність у тісному зв’язку з Науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених університету (далі – НТСiМВ).

Робота PMB та НТСiМВ протягом звітного періоду велась у трьох напрямах: організаційному, інформаційному, науковому, освітньому.

1. Організаційний напрям роботи

Результатом організаційної діяльності PMU та НТСiМВ було обрання управлінського апарату інституту/факультетів – голови, його заступника та секретаря кожного з підрозділів. Результатом роботи також стало виявлення основних проблем та запитів наукової молоді; складання плану роботи структурних одиниць на поточний рік та створення умов для їх комфортного функціонування; організація регулярних засідань молодих вчених в інституті, на факультетах. Молодими вченими Університету продовжено роботу з підготовки до публікації науково-практичного журналу «Еврика». (Головний редактор – канд. пед. наук Житнік Т.С., заступник гол. ред. – канд. пед. наук Чорна В. В.).

2. Інформаційний напрям роботи

Інформаційний напрям роботи дав змогу виявити загальний науковий потенціал Університету, налагодити механізм обміну інформацією щодо

заходів для здобувачів та молодих учених, що проводяться в межах наукового простору України та закордоном. Продовжує функціонувати та постійно оновлюється сторінка молодих вчених на офіційному сайті Університету (доступ: <https://mdpu.org.ua/nauka/rada-molodih-vchenih/>) та група «Молоді вчені МДПУ імені Богдана Хмельницького» доступ: <https://www.facebook.com/groups/1620089248053554>) у соціальній мережі Facebook.

3. Науковий напрям роботи

У рамках наукового напряму роботи реалізується бюджетна тема «Розробка методології психолого-педагогічного супроводу сімей, які виховують дітей з особливими освітніми потребами» (державний реєстраційний номер – 0119U002003). Керівник: д-р психол. наук., доц. Ковальова О. В.

Молоді вчені Університету взяли участь у обласному конкурсі для обдарованої молоді в сфері науки (Мальцева Г., ст. викл. кафедри германської філології) та отримали нагороду у номінації «Педагогічні та психологічні науки» (Варіна Г., ст. викл. кафедри психології).

З метою популяризації наукової діяльності серед студентства та молодих вчених Університету за звітній період було проведено різні заходи:

- он-лайн зустріч на тему «Дистанційні форми роботи з учнями початкової школи» (09.04.2020 р.);
- науковий семінар «Наукова діяльність молодого вченого» для здобувачів вищої освіти третього рівня I курсу (12.10.2020р.)(канд. пед. наук, ст. викл. Чорною В. В.,канд. пед. наук, ст. викл. Яковенко І. О.);
- студентський науково-практичний он-лайн форум «Актуальні проблеми функціонування мови і літератури та методів їх викладання в сучасному полі етнічному суспільству» (24.04. 2020 р.);
- науковий семінар «Аспірантські читання» (14.05.2020 р.);

- міжнародна науково-практична конференція «Освітні виклики соціокультурної сфери. Імплементація європейських цінностей в аудіовізуальній культурі» (19.10. 2020 р.);
- III Всеукраїнська INTERNET-конференція «Сучасна наука: тенденції та перспективи»(22–23.10.2020 р.);
- відео-доповідь із нагоди Міжнародного дня науки «Особливості наукової роботи здобувачів вищої освіти у МДПУ ім. Б. Хмельницького» (10.11.2020 р.);
- секційні засідання в рамках Міжнародної науково-практичної конференції «Педагогіка мистецтва для культурного зростання особистості впродовж життя» (11 –13.11.2020 р.);
- Всеукраїнська студентська он-лайн конференція «Вища освіта у гармонізації ціннісного простору особистості» (14 – 28.11.2020 р.);
- анкетування здобувачів вищої освіти щодо задоволеності якістю та методами організації наукової роботи здобувачів та її подальшого розвитку (листопад 2020 р.).

4. Освітній напрям роботи.

Забезпечення збільшення наукового потенціалу Університету є невід'ємною складовою його розвитку. Одним з інструментів для досягнення цього є професійна та якісна підготовка здобувачів наукового ступеня доктора філософії та доктора наук.

Зміст освітньо-наукових програм для здобуття наукового ступеня доктора філософії та доктора наук загалом відображає специфіку наукової сфери діяльності здобувачів та забезпечує їхню підготовку до професійної діяльності у закладах вищої освіти за обраною спеціальністю. Нормативні та вибіркові дисципліни циклу професійної підготовки дозволяють майбутнім науковцям опанувати аналітико-дослідницький інструментарій для реалізації власних наукових інтересів. Оволодіння здобувачами теоретичними знаннями

та дослідницькими інструментами забезпечує формування загальних та власне професійних компетентностей молодих науковців. Одним з важливих чинників формування особистості молодих науковців Університету є діяльність РМВ та НТСіМВ у галузі неформальної освіти. Для творчого та професійного розвитку здобувачів ступеню доктора філософії було проведено наукові семінари різного рівня (секційні засідання на конференції «Актуальні проблеми функціонування мови і літератури та методів їх викладання в сучасному поліетнічному суспільстві», семінар «Наукова діяльність молодого вченого», он-лайн тренінг «Наукова публікація: підготовка та послідовність написання» та ін.). Таким чином, в Університеті всіляко підтримуються ініціативи молодих вчених, розробляються пропозиції для покращання освітньо-наукових програм PhD, створюються умови для набуття професійних компетенцій.

Молоді вчені приймали активну участь у засіданнях Вченої ради Університету, вчених рад інституту/факультетів, діяльності робочих груп з приводу рейтингового оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності науково-педагогічних працівників Університету.

Одним із пріоритетних напрямів роботи молодих вчених є залучення до науково-пошукової діяльності талановитих здобувачів вищої освіти освітніх ступенів бакалавра та магістра. Саме з цією метою при кафедрах Університету створюються наукові студентські гуртки. Робота у гуртках забезпечує необхідне поєднання масових форм роботи (бесіди, диспути, тематичні вечори, обговорення доповідей тощо) з обов'язковим дослідженням кожним здобувачем індивідуальної теми. Робота у науковому гуртку має творчий характер і виховує у здобувача якість дослідника, збагачує і закріплює знання й уміння студентів, готове їх до розв'язання завдань, які мають практичне значення для держави.

На сьогодні в Університеті функціонує 27 гуртків, з них: на хіміко-

біологічному факультеті – 5 гуртків, природничо-географічному факультеті – 5 гуртків, на факультеті інформатики, математики та економіки – 5 гуртків, філологічному факультеті – 4 гуртки, а на базі навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти функціонує 8 студентських наукових гуртків (рис. 2.14.).

Рис. 2.14. Кількість гуртків Університету

Зазначими, що серед керівників наукових студентських гуртків є молоді вчені Університету. А саме: навчально-науковий інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти – Чорна В. В. (гурток кафедри початкової освіти «Ерудит»); філологічний факультет – Землянська А. В. (гурток кафедри української і зарубіжної літератури «Літературознавчі студії»); факультет інформатики і математики – Єрмак Ю. І. (гурток кафедри педагогіки та педагогічної майстерності «АКМЕ»). Молоді вчені активно приймають участь у підготовці студентської молоді до ІІ туру Всеукраїнських конкурсів наукових робіт (навчально-науковий інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти – Єсьроміна Л. Є., Приладишева Л. М., Чорна В. В., Кочкурова О. В.; філологічний факультет – Землянська А. В., хіміко-біологічний – Брен О. Г., Яковійчук О. В., природничо-географічний – Карабанов Є.О., Троїцька О. М.).

2.14. Участь здобувачів вищої освіти у Всеукраїнській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, міжнародних наукових та мистецьких конкурсах

Перелік здобувачів, які приймали участь у Міжнародних конкурсах у 2019-2020 н.р.:

- *Москальова Ганна*, науковий керівник – Сидоряк Н.Г., канд.біол.н., доцент кафедри анатомії та фізіології людини та тварин, завідувач Міжвідомчої лабораторії медико-біологічного моніторингу МДПУ і ТДАТУ; академік та голова південно-східного осередку Міжнародної Академії розвитку людини, участь у Міжнародному конкурсі дослідницьких робіт в галузі біологічних наук в номінації «Фізіологія» – 1 місце;

- *Дятлова Наталя*, науковий керівник – Сидоряк Н.Г., канд.біол.н., доцент кафедри анатомії та фізіології людини та тварин, завідувач Міжвідомчої лабораторії медико-біологічного моніторингу МДПУ і ТДАТУ; академік та голова південно-східного осередку Міжнародної Академії розвитку людини, участь у Міжнародному конкурсі дослідницьких робіт в галузі біологічних наук в номінації «Спортивна медицина» – 2 місце;

- *Пройчев Станіслав*, науковий керівник – Чемерис Г.Ю., асистент кафедри інформатики і кібернетики, участь у XVIII Міжнародному відкритому конкурсі із Web-дизайну та комп’ютерної графіки – 3 місце;

- *Устюгова Ганна*, науковий керівник – Чемерис Г.Ю., асистент кафедри інформатики і кібернетики, участь у XVIII Міжнародному відкритому конкурсі із Web-дизайну та комп’ютерної графіки – 3 місце.

Перелік здобувачів, які брали участь у II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей 2019/2020 н.р.:

- *Лучко Анастасія*, науковий керівник – доцент Осадча К.П., кафедри інформатики і кібернетики (Інформаційно-комунікаційні технології в освіті) - I місце;

- *Моложсон Каріна*, науковий керівник – Станішевська Т.І., професор кафедри анатомії і фізіології людини та тварин (Біологія) - I місце;

- *Бовтута Світлана*, науковий керівник – Найдиш А.В., завідувач кафедри прикладної математики та інформаційних технологій (Прикладна геометрія, інженерна графіка та технічна естетика) – I місце;
- *Суховій Лідія, Коваленко Анастасія* науковий керівник – Огульчанська О.А., доцент кафедри української і зарубіжної літератури (Українська мова, література (з методикою їх викладання)) - II місце;
- *Плела Юлія*, науковий керівник – Насалевич Т.В., доцент кафедри германської філології (Романські мови, методика викладання романо-германських мов, романо-германські літератури) II місце;
- *Гавриш Ірина*, науковий керівник – Воровка В.П., завідувач кафедри екології, загальної біології та раціонального природокористування (Екологія) - II місце;
- *Кожаєва Аліна*, науковий керівник – Непша О.В., старший викладач кафедри фізичної географії і геології (Науки про землю (Геологія) - II місце;
- *Філіпов Іван, Самойлов Володимир*, науковий керівник – Єремеєв В.С., професор кафедри інформатики і кібернетики (Комп'ютерні науки) - II місце;
- *Густілін Микола, Астаф'єв Володимир*, науковий керівник – Осадча К.П., професор кафедри інформатики і кібернетики (Комп'ютерні науки) - II місце;
- *Маринов Антон*, науковий керівник – Круглик В.С., доцент кафедри кафедри інформатики і кібернетики (Професійна освіта) - III місце.
- *Лазаренко Вероніка*, науковий керівник – Жигоренко І.Ю., доцент кафедри германської філології (Германські мови (англійська, німецька) – III місце;
- *Дубовік Анна*, науковий керівник – Шевченко С.В., доцент кафедри психології (Педагогічна та вікова психологія) – III місце;
- *Шелудько Ольга*, науковий керівник – Гришко С.В., кандидат географічних наук, старший викладач кафедри фізичної географії і геології

(Географія) - III місце;

- *Іванов Олександр*, науковий керівник – Осадчий В.В., професор кафедри інформатики і кібернетики (Інформаційні системи та технології) III місце;

- *Гайцук Станіслав*, науковий керівник – Круглик В.С., доцент кафедри інформатики і кібернетики (Інформаційні системи та технології) - III місце;

- *Лазаренко Михайло, Ситнік Яна*, науковий керівник – Павленко О.М., доцент (Прикладна геометрія, інженерна графіка та технічна естетика) – III місце;

- *Малютіна Наталія*, науковий керівник – Приладишева Л.М., доцент кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи (Соціальна робота) – III місце.

Порівняльні дані про кількість призових місць у період з 2017-2020 рр. наведено у рисунку 2.15.

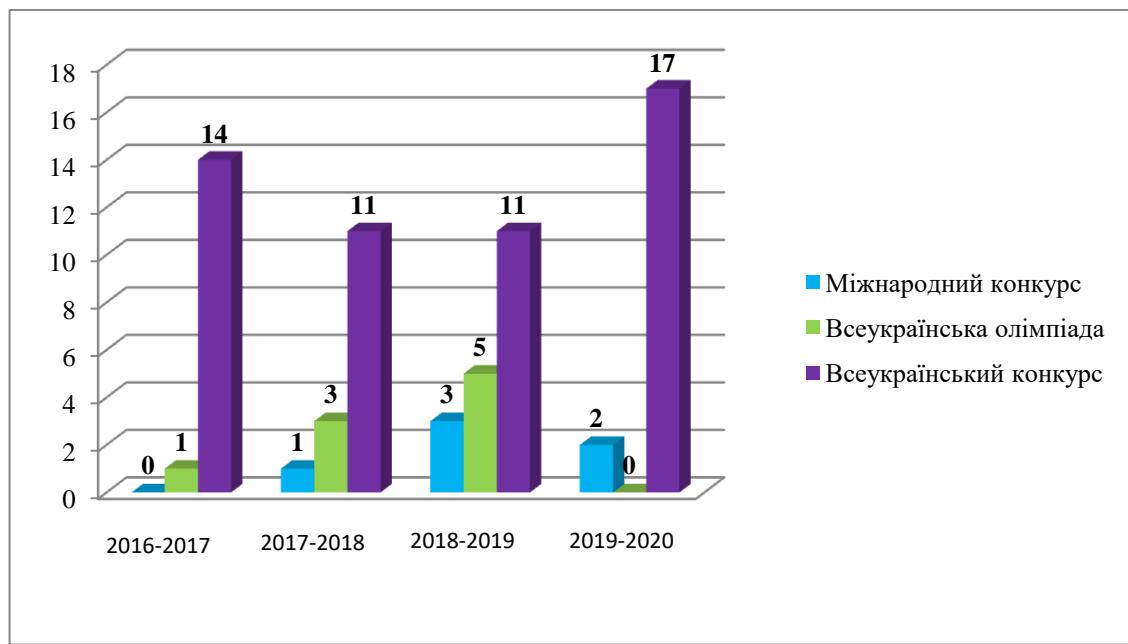

Рис. 2.15. Кількість призових місць у Міжнародних конкурсах, Всеукраїнських олімпіадах та Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук

Відсутність призових місць у Всеукраїнських олімпіадах зумовлено епідеміологічною ситуацією у 2020 році, що унеможливила участь студентів

у конкуруванні серед найкращих представників серед здобувачів вищої освіти за відповідними спеціальностями. Натомість порівняльні дані свідчать про значне покращання позицій в Університеті стосовно участі у Всеукраїнському конкурсі наукових робіт. Так, студенти, під наставництвом наукових керівників, змагалися за наукову репутацію Університету і у 2020 році вибороли 17 призових місць, що є значно кращим результатом, ніж у попередні роки (у 2019 – 11, у 2018 – 11, у 2017 – 14).

Творчі конкурси

Конкуренція за престиж і боротьба за визнання Університету – це природна риса творчої талановитої молоді, яка поступово, на всіх рівнях – як всеукраїнському, так і міжнародному, підвищує частку так званих «творчих конкурсів», на яких не менш важливими є розвинені дослідницькі навички, сформовані вміння до професійного і культурного зростання. Ключову роль у даних конкурсах відіграють норма досконалості, що призначена на здобуття Університетом статусу світового класу.

Надамо перелік студентів, які вибороли призові місця у 2020 році:

- *Трушкіна Марина* (керівник старший викладач Власенко Е.А.) – отримала *Диплом за 1 місце* у XII Міжнародному конкурсі мистецтв «CASPI ART», у номінації «Клавішні інструменти (фортепіано);
- *Легостаєва Кристина* (керівник старший викладач Власенко Е.А.) – отримала *Диплом за 1 місце* у XII Міжнародному конкурсі мистецтв «CASPI ART», у номінації «Клавішні інструменти (фортепіано);
- *Трушкіна Марина* (керівник старший викладач Власенко Е.А.) – отримала *1 місце* на Канадсько-українському фестивалі дитячої та юнацької творчості (Торонто 2020);
- *Середня Яна* (І курс магістратури заочної форми навчання, керівник доцент кафедри інструментального виконавства та музичного мистецтва естради Стотика І.Г.) отримала *Лауреат I ступеня* в Міжнародному конкурсі EUROPEANTALENTS 2020 – HUNGARY, BUDAPEST;

- *Грицаенко Ніколь* (ІІІ курс, 518 група, керівник доцент кафедри інструментального виконавства та музичного мистецтва естради Стотика О.В.) отримала *Лауреат І ступеня* в Міжнародному конкурсі EUROPEAN TALENTS 2020 – HUNGARY, BUDAPEST;

- *Рябчиков Максим* (І курс СТН, група 920с, керівник завідувачка кафедри інструментального виконавства та музичного мистецтва естради доцент Білецька М.В.) отримав *Лауреат ІІ ступеня* в Міжнародному конкурсі EUROPEAN TALENTS 2020 – HUNGARY, BUDAPEST;

- *Болотіна Світлана* (ІІ курс СТН група 919с, керівник доцент кафедри інструментального виконавства та музичного мистецтва естради Стотика І.Г.) отримала *Лауреат ІІ ступеня* в Міжнародному конкурсі EUROPEAN TALENTS 2020 – HUNGARY, BUDAPEST;

- *Трушкіна Марину Віталіївну*(студентка ІV курсу Навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти) перемогла в обласному конкурсі «Студент року 2020», приуроченого до відзначення Міжнародного Дня Студентав номінації «Студент – артист року»;

- *Непіша Ярослав Юрійович* (студент четвертого курсу природничо-географічного факультету спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) переміг в обласному конкурсі для обдарованої молоді у галузі науки у 2020 році на базі Управління молоді, фізичної культури та спорту Запорізької обласної державної адміністрації у номінації географічні та геологічні науки з темою дослідження «Гідрогеологічні умови залягання та сучасний стан використання підземних вод м. Мелітополь» (науковий керівник: кандидат географічних наук, доцент Гришко Світлана Вікторівна);

- *Величко Євгенія* (ІІ курс магістратури заочної форми навчання, керівник – доцент кафедри інструментального виконавства та музичного мистецтва естради Стотика І. Г.) отримала *Лауреат І ступеня* у Міжнародному дистанційному конкурсі JISKRA 2020 CZECH REPUBLIC;

- *Трушкіна Марина* (ІV курс, 517с, керівник – старший викладач кафедри інструментального виконавства та музичного мистецтва естради

Власенко Е.А.) отримала *Лауреат I ступеня* у Міжнародному дистанційному конкурсі JISKRA 2020 CZECH REPUBLIC;

- *Вокальний джаз-квартет «Саунд-версія»* (Бас Ю., Новикова О., Чиквашвілі А., Турко Н., керівник – доцент кафедри інструментального виконавства та музичного мистецтва естради Стотика О.В.) отримали *Лауреат I ступеня* у Міжнародному дистанційному конкурсі JISKRA 2020 CZECH REPUBLIC;

- *Гавриш Ірина* (студентка II курсу магістратури спеціальності «Екологія») зайняте 2 місце у номінації «крачий репортаж» «Унікальна природа Запорізької області. Місце моєї внутрішньої сили» в обласному екологічному конкурсі «Запоріжжя в стилі ECO»;

- *Шелгачов Рувім* (студент I курсу спеціальності «Екологія») зайняте 1 місце у номінації «крачий відеоролик» «Унікальна природа Запорізької області. Місце моєї внутрішньої сили» в обласному екологічному конкурсі «Запоріжжя в стилі ECO».

В Університеті щороку затверджується резерв здобувачів для участі у Всеукраїнській студентській олімпіаді та Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук, проводиться відповідна робота зі студентами у структурних підрозділах, найталановитіші з них долучаються до виконання наукових тем.

Важливо відзначити, що очікування від сучасної талановитої молоді поступово стають майже для всіх науково-педагогічних працівників Університету подібними, і хоча відмінності між спеціальностями, на яких вдається показати сильну конкуренцію, досить великі, але з часом вбачаються реальне зростання вимог для формування ключових компетентностей вченого, що у майбутньому знадобляться для реального працевлаштування та для пошуку фінансування власних досліджень.

3. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УНІВЕРСИТЕТУ

3.1. Співпраця з закордонними партнерами

На сьогодні в Університеті є чинними 49 договорів із закордонними закладами вищої освіти та установами, міжнародними організаціями, фундаціями та посольствами.

Протягом 2020 року Університет активно працював у напрямі інтенсифікації міжнародного академічного співробітництва. Найбільшого поступу досягнуто в стосунках із польськими, болгарськими, казахстанськими та китайськими партнерами.

Список чинних угод із закордонними закладами вищої освіти подано в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1.

Закордонні заклади вищої освіти - партнери Університету

№ п/п	Країна-партнер (за алфавітом)	Установа-партнер	Напрями співпраці
1.	Білорусь	Білоруський державний педагогічний університет ім. Максима Танка	Проведення круглих столів, вебінарів, науково-практичних конференцій
2.	Білорусь	Гомельський державний університет ім. Франциска Скорини	Проведення круглих столів, вебінарів, конференцій; підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників
3.	Білорусь	Могильовський державний університет ім. А. А. Кулешова	Спільна видавнича діяльність, проведення круглих столів, вебінарів, науково-практичних конференцій
4.	Білорусь	Могильовський державний університет продовольства	Спільна видавнича діяльність, проведення круглих столів, вебінарів, науково-практичних конференцій
5.	Білорусь	Мозирський державний педагогічний університет ім. І.П. Шамякіна	Спільна видавнича діяльність, проведення круглих столів, вебінарів, науково-практичних конференцій
6.	Білорусь	Поліський державний університет	Наукова проектна діяльність
7.	Болгарія	Болгарська академія наук, Інститут етнології та фольклористики	Співпраця в рамках роботи центру Болгаристики МДПУ ім. Б.Хмельницького

8.	Болгарія	Болгарська академія наук, Інститут історичних досліджень (Софія)	Співпраця в рамках роботи центру Болгаристики МДПУ ім. Б.Хмельницького
9.	Болгарія	Пловдивський університет ім. Паїсія Хілендарського (м. Пловдив)	Співпраця в рамках роботи центру Болгаристики МДПУ ім. Б.Хмельницького
10.	Болгарія	Регіональний історичний музей (м. Слівен)	Співпраця в рамках роботи центру Болгаристики МДПУ ім. Б.Хмельницького
11.	Болгарія	Софійський університет «Св. Климент Охридський»	Співпраця в рамках роботи центру Болгаристики МДПУ ім. Б.Хмельницького
12.	Болгарія	Великотирновський університет Св. Кирила і Мефодія	Співпраця в рамках роботи центру Болгаристики МДПУ ім. Б.Хмельницького
13.	Болгарія	Технічний університет Софія, ІПФ та Коледж-Сливен	Співпраця в рамках роботи центру Болгаристики МДПУ ім. Б.Хмельницького
14.	Болгарія	Шуменський університет «Єпископ Костянтин Преславський»	Співпраця в рамках роботи центру Болгаристики МДПУ ім. Б.Хмельницького
15.	Болгарія	Південно-західний університет «Неофіт Рильськи»	Співпраця в рамках роботи центру Болгаристики МДПУ ім. Б.Хмельницького
16.	Грузія	Технічний університет Горі	Спільна видавнича діяльність, проведення круглих столів, вебінарів, науково-практичних конференцій
17.	Казахстан	Національна академія освіти ім. І. Алтінсаріна	Спільна видавнича діяльність, проведення круглих столів, вебінарів, науково-практичних конференцій
18.	Казахстан	Північно-Казахстанський державний університет імені М. Козибаєва	Проведення круглих столів, вебінарів, науково-практичних конференцій
19.	Китай	Народний університет Китаю	Проведення круглих столів, вебінарів, науково-практичних конференцій
20.	Китай	Шенъянський технологічний інститут	Програми академічної мобільності для здобувачів вищої освіти напряму «Менеджмент»
21.	Македонія	Міжнародний слов'янський університет «Гаврило Романович Державін»	Спільна видавнича діяльність, проведення круглих столів, вебінарів, науково-практичних конференцій
22.	Молдова	Державний університет Молдови	Спільна видавнича діяльність, проведення круглих столів, вебінарів, науково-практичних конференцій

23.	Молдова	Кишинівський державний педагогічний університет ім. Іона Крянге	Спільна видавнича діяльність, проведення круглих столів, вебінарів, науково-практичних конференцій
24.	Молдова	Інститут культурної спадщини Академії наук Молдови	Спільна видавнича діяльність, проведення круглих столів, вебінарів, науково-практичних конференцій
25.	Молдова	Державний університет фізичного виховання та спорту	Проведення круглих столів, вебінарів, науково-практичних конференцій у співпраці з кафедрою теорії та методики фізичного виховання і спортивних дисциплін
26.	Польща	Природничо-гуманітарний університет в Седліце	Спільна видавнича діяльність, проведення круглих столів, вебінарів, науково-практичних конференцій
27.	Польща	Поморська академія в Слупську	Спільна видавнича діяльність, проведення круглих столів, вебінарів, науково-практичних конференцій
28.	Польща	Лодзинський Університет (м.Лодзь)	Семестрова кредитна мобільність для здобувачів вищої освіти, підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників
29.	Польща	Вища лінгвістична школа в м. Ченстохова	Програми «Подвійний диплом» для здобувачів вищої освіти за напрямами: «Соціальна робота», «Дошкільна освіта», «Початкова освіта», «Філологія англійська», «Філологія німецька»; підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників
30.	Польща	Природничо-гуманістичний університет ім. Яна Длугоша в Ченстохові	Семестрова кредитна мобільність для здобувачів вищої освіти; програми «Подвійний диплом» для здобувачів I та II рівнів вищої освіти
31.	Польща	Університет Humanitas в Сосновцях	Програми «Подвійний диплом» для здобувачів вищої освіти за напрямами: «Менеджмент», «Соціальна робота», «Філологія англійська»; стажування науково-педагогічних працівників; проходження практики з фаху здобувачів вищої освіти за ОП «Право», «Соціальна робота»; Навчання на магістерських програмах на умовах перехресного вступу

32.	Польща	Вища технічна школа в Катовіце	Спільна видавнича діяльність, проведення круглих столів, вебінарів, науково-практичних конференцій
33.	Румунія	Сучавський університет ім. Штефана чел Маре	Спільна видавнича діяльність, проведення круглих столів, вебінарів, науково-практичних конференцій у співпраці з Природничо-географічним факультетом
34.	Туреччина	Ардаханський державний університет	Семестрова кредитна мобільність для здобувачів вищої освіти в рамках програми обмінів «MEVLANA»
35.	Туреччина	Ширнакський університет	Семестрова кредитна мобільність для здобувачів вищої освіти в рамках програми обмінів «MEVLANA»
36.	Туреччина	Ерзурумський технічний університет	Семестрова кредитна мобільність для здобувачів вищої освіти в рамках програми обмінів «MEVLANA»
37.	Туреччина	Академія туризму в Анталії	Програми «Подвійний диплом» для здобувачів вищої освіти за напрямами: «Туризм», «Готельно-ресторанна справа»
38.	Туреччина	Близькосхідний університет Північного Кіпру	Спільна видавнича діяльність, проведення круглих столів, вебінарів, науково-практичних конференцій
39.	Швейцарія	Відкритий університет Швейцарії	Спільна видавнича діяльність, проведення круглих столів, вебінарів, науково-практичних конференцій

3.2. Участь у міжнародних освітніх проектах і програмах

Співробітники відділу міжнародних зв'язків систематично інформують підрозділи Університету про нові можливості міжнародної співпраці у сфері вищої освіти, сприяють подачі заявок для участі в конкурсах на отримання грантів від програм ЄС.

В Університеті створені робочі групи, що працюють над поданням заявок щодо участі в програмі «Еразмус+».

Відомості про міжнародні програми, проекти, що реалізуються науково-педагогічними працівниками Університету, наведено у таблиці 3.2., рисунку 3.1.

Таблиця 3.2.**Міжнародні програми, проекти, гранти, що реалізуються науково-педагогічними працівниками Університету**

Рік	Кафедра	Проекти, програми, гранти
2020 рік	Кафедра туризму, соціально-економічної географії та краєзнавства (доцент Арабаджи О.С.)	Учасник проекту соціально-культурного проекту за підтримки ЮНЕСКО «Охорона нематеріальної культурної спадщини народів Приазов'я».
	Кафедра екологічної безпеки, загальної біології та раціонального природокористування (доцент Воровка В.П.)	Учасники міжнародної програми Європейського офісу ООН з навколошнього середовища Project SSFA/2017/20, S1-32GFL-000370/11232/SB-000687.37/14AC0003 Conserving Enhancing and Managing Carbon Stocks and Biodiversity in the Chernobyl Exclusion Zone. Термін дії договору договору: I етап з 10 травня 2019 р. по 31 грудня 2019 року, II етап з 01 січня 2020р. по 30 листопада 2020 р.
	Кафедра економіки та готельно-ресторанного бізнесу (доцент Марченко О.А.)	
	Кафедра туризму, соціально-економічної географії та краєзнавства (доцент Арабаджи О.С. , доцент Топалова О.І.)	Учасники проекту USAID «Економічна підтримка східної України», що є ініціативою, яка розрахована на п'ять років (2018-2023 рр.), реалізується компанією “DAI Global” (Бетесда, Меріленд, США) та має на меті покращення економіки Східної України у відповідь на агресію Росії. В галузі туризму компанією планується створити туристичну дестинацію «Приазов'я» з основними вузлами (центраторами) – Бердянськ, Генічеськ, Кирилівка, Мелітополь. Партнерами даного проекту виступають - Виконавчий комітет Мелітопольської міської ради, Агенція розвитку Мелітополя.
	Кафедра історії та археології, Центр болгаристики (доцент Пачев С.І., доцент Пачева В.М.)	Отримано грант у розмірі 4177,02 євро за проектом Міністерства закордонних справ Республіки Болгарія «Болгарська допомога для розвитку» на обладнання багатофункціонального центру інтерактивної віртуальної академічної мобільності (конференцзал "Україна - Болгарія - Європа" площею 151,2 кв. м. та місткістю 100 чол.) з інтерактивною дошкою, проектором, ноутбуком та іншими дигітальними засобами навчання в історичній будівлі, що прилаштована під навчальний корпус МДПУ імені Богдана Хмельницького - у м.Мелітополь, студентському місті з великим етнічним різноманіттям.
	Кафедра іноземної мови (доцент Гончарова О.А.)	Учасники Програми вдосконалення викладання у вищій освіті України (Ukraine Higher Education Teaching Excellence Programme).

	Кафедра методики викладання германських мов (доцент Коноваленко Т.В.) Кафедра математики і фізики (старший викладач Яковенко А.С.)	Програма була ініційована Британською Радою в Україні у партнерстві з Інститутом вищої освіти НАПН України, Advance HE (Велика Британія) та підтримується Міністерством освіти і науки України і Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.
	Кафедра початкової освіти (старший викладач Фефілова Т.В., асистент Саєнко Ю.О.) Кафедра психології (доцент Шевченко С.В., доцент Царькова О.В., старший викладач Варіна Г.Б.)	Учасники у спільному проекті МОН з LEGO-foundation (королівство Данія) в рамках проекту «Сприяння освіті».
	Кафедра початкової освіти (доцент Дубяга С. М., старший викладач Фефілова Т.В., асистент Саєнко Ю. О.)	Учасники Інтенсивного курсу «Педагогіка початкової школи: фінський досвід», розробленому з урахуванням концепції «Нової української школи». Курс був організований в рамках проекту «Фінська підтримка реформи української школи» («Навчаємось разом») за участі фахівців Школи підготовки вчителів Wikki при Гельсінському університеті.
	Кафедра ботаніки і садово-паркового господарства (професор Солоненко А.М., доцент Логвіна-Бик Т.А.) Кафедра педагогіки та педагогічної майстерності (доцент Ізбаш С.С.) Кафедра української і зарубіжної літератури (доцент Шарова Т.М., доцент Шаров С.В. та доцент Землянська А.В.) Кафедра германської філології (доцент Денисенко Н.В. старший викладач Мілько Н.Є. та асистент Авраменко К.В.) Кафедра методики викладання германських мов (доцент Коноваленко Т.В. старший викладач Надольська Ю.А.) Кафедра української мови (доцент Коваль О.В., старший викладач Юрченко О.В.) Кафедра математики і фізики (старший викладач Яковенко А.С.)	Учасники проекту «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність» Ради міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) за підтримки Посольства Сполучених Штатів Америки та Посольства Великої Британії в Україні, в партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Академією української преси.

Кафедра соціології (доцент Букреєва І.В.) Кафедра інструментального виконавства та музичного мистецтва естради (доцент Сопіна Я.В., доцент Котова Л.М., доцент Антоненко О.М.) Кафедра історії (доцент Полякова Л.І., доцент Попенко Я.В.)	
Кафедра методики викладання германських мов (доцент Коноваленко Т.В.) Кафедра математики і фізики (старший викладач Муртазієв Е.Г.) Кафедра інформатики та кібернетики (Наумук І.М.) Кафедра соціології (доцент Глебова Н.І.) Кафедра англійської філології (доцент Акулова Н.Ю.) Кафедра історії (Полякова Л.І.)	Грант на реалізацію проекту «Створення Хабу інфомедійно грамотних громадян» в рамках проекту «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність» Ради міжнародних наукових досліджень та обмінів у сумі 2775 доларів США. Донором є Міністерство закордонних справ і у справах Співдружності націй Великої Британії. Підписано тристоронній Меморандум про співпрацю між Мелітопольським державним педагогічним університетом імені Богдана Хмельницького, громадською організацією «Ком’юніті Плюс» і Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів.
Кафедра соціології (доцент Афанасьєва Л.В., доцент Букреєва І.В., доцент Глебова Н.І., доцент Глинська Л.Ф.) Кафедра ботаніки і садово-паркового господарства (професор Солоненко А.М.), Кафедра методики викладання германських мов (доцент Коноваленко Т.В.) Кафедра іноземних мов (доцент Гончарова О.А.) Кафедра математики і фізики (старший викладач Яковенко А.С.) Кафедра управління та адміністрування (Павленко О.М.)	Учасники проекту ICC Competence Development area: Introducing and Engaging Diversity Globally (IEDG) «Впровадження та застосування культурного різноманіття на міжнародному рівні. Учасники Міжнародного проекту Teaching Excellence Programme, який реалізується Британською Радою в Україні у партнерстві з Інститутом вищої освіти НАПН України, Advance HE (Велика Британія) та за підтримки Міністерства освіти і науки України і Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

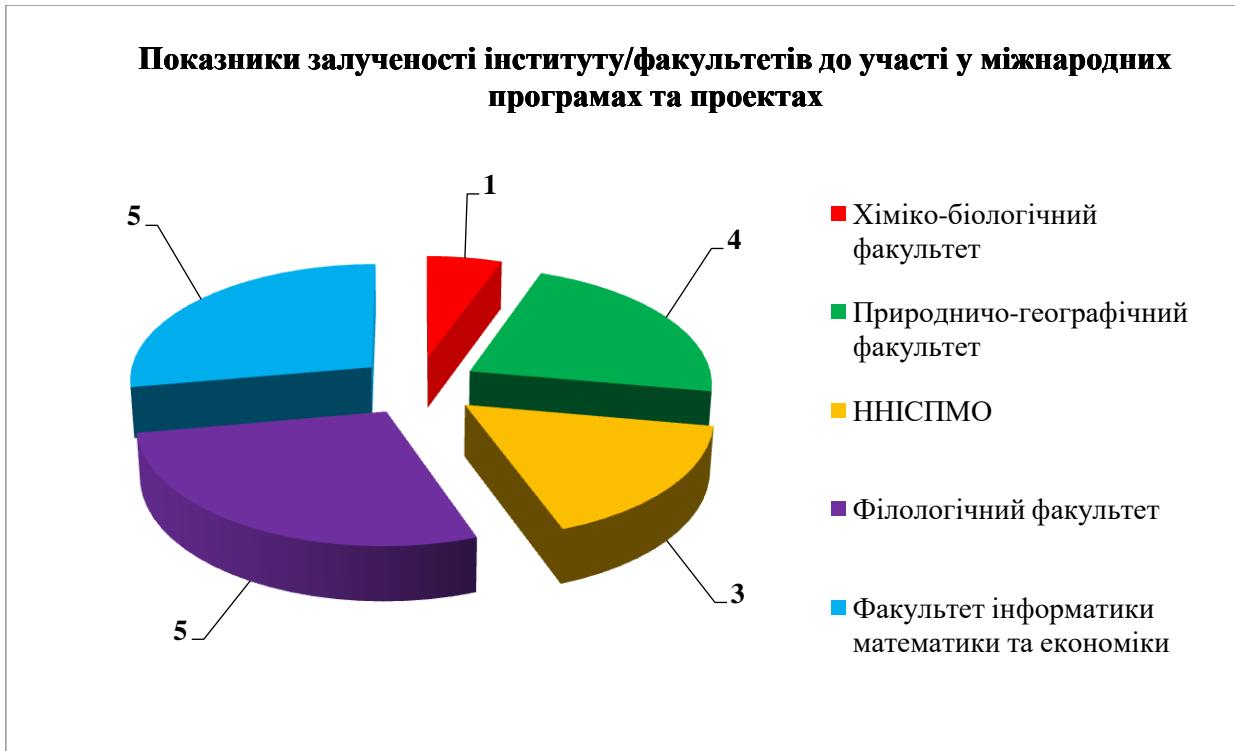

Рис. 3.1. Показники залученості інституту/факультетів до участі у міжнародних програмах та проектах

3.3. Організація закордонних відряджень

Протягом 2020 року у зарубіжні відрядження направлено 11 науково-педагогічних працівників Університету до 3 країн світу (Республіка Польща, Республіка Болгарія та Словаччина) та у зв'язку з карантином 12 науково-педагогічних працівників Університету брали дистанційну участь. Із них:

22 – проходили науково-професійне стажування та підвищення кваліфікації;

1 – участь у міжнародному форумі.

Переважна більшість викладачів та науковців виїздили або брали дистанційну участь у програмах стажування та підвищення кваліфікації у закладах вищої освіти і наукових установах Республіки Польща (рис.3.2.).

Рис. 3.2. Кількість науково-педагогічних працівників, які взяли очну та дистанційну участь в програмах міжнародного стажування та підвищення кваліфікації за країнами

Для участі в очній частині програми науково-професійного стажування та підвищення кваліфікації «The innovative Methods and Technologies of Teaching: The Newest in the European Educational Practice» із загальним обсягом (180 год.), м. Ченстохова, Республіка Польща в термін з 28.01.2020 р. по 01.02.2020 р. було відряджено керівника програми доцента кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи Аверіну К.С., старшого викладача кафедри ботаніки і садово-паркового господарства Бредіхіну Ю.Л., старшого викладача кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи Єрмак Г.В., доцента кафедри інформатики і кібернетики Круглика В.С., старшого викладача кафедри права Мінкову О.Г., старшого викладача кафедри інформатики і кібернетики Прокоф'єва Є.Г., старшого викладача кафедри теорії і методики фізичного виховання та спортивних дисциплін Проценка А.А., професора кафедри теорії і методики фізичного виховання і спортивних дисциплін Христову Т.Є., старшого викладача кафедри української мови Юрченко О.В.

Для участі в програмі міжнародного стажування у Національному археологічному інституті з музеєм при Болгарській академії наук, Болгарія в

термін з 30.01.2020 р. по 10.02.2020 р. було відряджено доцента кафедри історії, археології і філософії Ситника О.М.

Для участі у закордонному стажуванні та участі у IV Міжнародному науково-практичному форумі «Угода про співпрацю: рушійні інтеграційні зміни» у Технічному університеті м. Кошице, Словаччина в термін з 23.02.2020 р. по 29.02.2020 р. було відряджено професора кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи Ляпунову В.А.

В заочному стажуванні у Вищій школі управління охороною праці, м. Катовіце, Польща в термін з 23.03.2020 р. по 28.03.2020 р. брав участь доцент кафедри економіки та готельно-ресторанного бізнесу Постол А.А.

В дистанційній програмі з підвищення кваліфікації та науково-професійного стажування у Вищій школі лінгвістичній, м. Ченстохова, Польща, дистанційна частина з 02.07.2020 р. по 28.09.2020 р. та онлайн заняття з 29.09.2020 р. по 02.10.2020 р., взяли участь доцент кафедри дошкільної освіти і соціальної роботи Аверіна К.С., доцент кафедри педагогіки і педагогічної освіти Воровка М.І., старший викладач кафедри германської філології Камишова Т.М., старший викладач кафедри інформатики і кібернетики Наумук І.М., доцент кафедри інформатики і кібернетики Осадча К.П., старший викладач кафедри методики викладання германських мов Надольська Ю.А., доцент кафедри соціології Ідрісов Б., старший викладач кафедри теорії і методики фізичного виховання та спортивних дисциплін Карабанов Є.О., старший викладач кафедри управління та адміністрування данилова О.А., старший викладач кафедри іноземних мов Маслова А.В.

У програмі мовної підготовки та складання іспиту на знання англійської мови на рівні В2 у Вищій школі лінгвістичній м. Ченстохова, Польща у термін з 29.09.2020 р. по 02.10.2020 р. взяли участь доктор педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і педагогічної майстерності Воровка М.І., доцент кафедри соціології Глебова Н.І. (рис. 3.3.).

Рис. 3.3. Кількість науково-педагогічних працівників, які взяли очну та дистанційну участь у програмах науково-професійних стажувань та підвищення кваліфікації у 2020 році

3.4. Міжнародні установи та організації, з якими співпрацює Університет

З 2020 року *Центр болгаристики* під керівництвом доцента кафедри історії та археології природного-географічного факультету Пачева С.І. співпрацює з Міністерством освіти та науки Республіки Болгарія, проводились спільні конференції зі Сливенським регіональним історичним музеєм (Республіка Болгарія), Громадською радою по співробітництву із Бессарабсько-Таврійською діаспорою - Центр Сливен (Республіка Болгарія), Шуменським університетом імені єпископа Костянтина Преславського.

Кафедра соціології факультету інформатики, математики та економіки в рамках проекту «Впровадження та залучення культурного різноманіття на міжнародному рівні» ICC Competence Development area: Introducing and Engaging Diversity Globally (IEDG) співпрацюють з мережею ICC-UA Програми Ради Європи «Інтеркультурні міста».

Кафедра туризму, соціально-економічної географії та краєзнавства за участю кафедри фізичної географії і геології природничо-географічного

факультету провадить соціально-культурний проект ЮНЕСКО «Охорона нематеріальної культурної спадщини народів Приазов'я» з Глобальною мережею ЮНЕСКО; співпраця з компанією “DAI Global” (Бетесда, Меріленд, США) в рамках Проекту USAID «Економічна підтримка східної України».

Кафедра початкової освіти та кафедра психології навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти бере участь у спільному проекті МОН з LEGO-foundation (королівство Данія) в рамках проекту «Сприяння освіті».

Кафедра початкової освіти навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти бере участь у Інтенсивному курсі «Педагогіка початкової школи: фінський досвід», розробленому з урахуванням концепції «Нової української школи» в рамках проекту «Фінська підтримка реформи української школи» («Навчаємось разом») за участі фахівців Школи підготовки вчителів Wikki при Гельсінському університеті.

Кафедра іноземної мови навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти, **кафедра методики викладання германських мов** філологічного факультету та **кафедра математики і фізики** факультету інформатики, математики та економіки співпрацюють з Британською Радою в Україні в рамках Програми вдосконалення викладання у вищій освіті України (Ukraine Higher Education Teaching Excellence Programme).

Кафедра української і зарубіжної літератури філологічного факультету, **кафедра германської філології**, **кафедра методики викладання германських мов** філологічного факультету, **кафедра математики і фізики** та **кафедра соціології** факультету інформатики, математики та економіки співпрацюють з Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) за підтримки Посольства Сполучених Штатів Америки та Посольства Великої Британії в Україні.

Кафедра екологічної безпеки, загальної біології та раціонального природокористування хіміко-біологічного факультету, **кафедра економіки**

та готельно-ресторанного бізнесу факультету інформатики, математики та економіки співпрацюють в рамках проекту з міжнародною програмою Європейського офісу ООН з навколошнього середовища Project SSFA/2017/20, S1-32GFL-000370/11232/SB-000687.37/14AC0003 Conserving Enhancing and Managing Carbon Stocks and Biodiversity in the Chernobyl Exclusion Zone.

3.5. Прийом зарубіжних викладачів, науковців

Прийом зарубіжних викладачів, науковців є вагомим показником інтернаціоналізації Університету.

25–26 вересня 2020 р. на базі філологічного факультету відбулася V Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми функціонування мови і літератури в сучасному полікультурному суспільстві», у якій взяли участь зарубіжні викладачі та науковці.

Зокрема, викладачі англійської мови Східної Кембриджської міжнародної школи у Китаї Рутковський М., Рутковська А. провели майстер-клас «Гейміфікація та оцифрування як основні інструменти 21 століття (Gamification and Digitalization as Essential 21st Century Tools)» для здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників Університету.

З 2002 року в Університеті діє постійний лекторат з болгарської мови, літератури та культури МОН Республіки Болгарія (лектор – Красимира Колева з 2016 р.).

3.6. Академічна мобільність, виконання угод про подвійне дипломування

Відділом міжнародних зв’язків Університету створено потужну систему підтримки тих, хто прагне взяти участь у програмах міжнародних академічних обмінів:

- протягом весняного та осіннього періодів проведено презентації щодо можливостей академічних обмінів для здобувачів вищої освіти, науково-

педагогічних працівників та адміністративного персоналу всіх структурних підрозділів Університету з додатковим роз'ясненням нормативно-правового врегулювання питань академічної мобільності та правил визнання результатів навчання/стажування;

- представлено рекомендації щодо отримання стипендій на навчання, стажування та проведення наукових досліджень під час зустрічей зі здобувачами вищої освіти та наково-педагогічними працівниками;
- презентовано під час зустрічей ресурси для пошуку грантових програм, які допомагають підготувати документи для подання заявок.

Відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького здобувачам вищої освіти пропонуються наступні освітні програми за кордоном, а саме в **Республіці Польща**:

- програма подвійного диплому Вищої лінгвістичної школи в м. Ченстохова за спеціальностями: «Соціальна робота», «Мова і література (англійська)», «Мова і література (німецька)», «Дошкільна освіта»;
- програма подвійного диплому Гуманістично-природничого університету імені Яна Длугоша в м. Ченстохова за магістерськими програмами за спеціальностями «Мова і література (англійська)», «Мова і література (німецька)», «Соціальна робота», «Адміністрування», «Туризм», «Фізичне виховання», «Історія», «Хімія», «Музичне мистецтво», «Математика», «Інформатика», «Філософія» за бакалаврськими програмами за спеціальностями «Хімія», «Філософія», «Інформатика», «Туризм», «Музичне мистецтво», «Педагогіка», «Соціальна робота», «Фізичне виховання», «Мова і література (англійська)», «Мова і література (німецька)», «Історія», «Математика», «Адміністрування»;
- програма семестрового навчання Гуманістично-природничого університету імені Яна Длугоша в м. Ченстохова за спеціальностями «Мова і література (англійська)», «Мова і література (німецька)», «Соціальна робота»,

«Туризм», «Фізичне виховання», «Історія» «Хімія», «Музичне мистецтво», «Математика», «Інформатика», «Філософія», «Педагогіка», «Адміністрування»;

- програма семестрового навчання Mobility Direct в Лодзинському університеті за освітніми напрямами університету-партнера.

 - Університет Humanitas в м. Сосновець пропонує:

 - програму подвійного диплому з можливістю перехресного вступу за спеціальностями «Криміналістика», «Викладач англійської мови», «Переклад», «Реабілітація осіб та профілактика їх залежностей», «Управління компанією на міжнародному ринку», «Соціальна комунікація і PR», «Управління в сфері туризму і відпочинку», «Управління людськими ресурсами»;

 - програму подвійного диплому за магістерською програмою «Психологія»;

 - програму міжнародної фахової практики за спеціальностями «Право», «Маркетинг», «Філологія»;

Освітні програми в Китайській Народній Республіці:

 - програма семестрового навчання в Шеньянському технологічному інституті за спеціальностями «Менеджмент та організаційна поведінка», «Менеджмент», «HR-менеджмент» та «Мікроекономіка».

Освітні програми в Республіці Туреччина:

 - семестрове навчання за програмою міжнародного обміну Mevlana в Ардаханському університеті за спеціальностями: «Менеджмент» «Географія та геологія», «Інженерія та технології», «Гуманітарні науки», «Філологія», «Соціальні науки».

 - семестрове навчання за програмою міжнародного обміну Mevlana в Ширнакському університеті за спеціальностями «Економіка», «Менеджмент», «Освіта» .

 - програма дистанційного навчання в Академії туризму в Анталії за спеціальностями «Туризм» та «Готельно-ресторанна справа»;

Характеристика програм подана в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3.**Програми академічної мобільності Університету**

Країна	Назва програми	Опис
Республіка Польща	Освітня програма « Подвійний диплом » Вищої лінгвістичної школи у Ченстохові	Вища лінгвістична школа в Ченстохові згідно з двосторонньою Угодою здійснює підготовку за програмою « Подвійний диплом » здобувачів вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького за спеціальностями «Англійська мова», «Німецька мова», «Соціальна робота» з отриманням диплому європейського зразка
	Освітня програма « Подвійний диплом » Гуманістично-природничого університету імені Яна Длугоша у Ченстохові	Гуманістично-природничий університет імені Яна Длугоша згідно з двосторонньою Угодою здійснює підготовку за програмою « Подвійний диплом » здобувачів вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького за спеціальностями «Мова і література (англійська)», «Мова і література (німецька)», «Соціальна робота», «Туризм», «Фізичне виховання», «Історія» «Хімія», «Музичне мистецтво», «Математика», «Інформатика», «Філософія», «Педагогіка», «Адміністрування», з отриманням диплому європейського зразка
	Освітня програма « Семестрове навчання » Гуманістично-природничого університету імені Яна Длугоша у Ченстохові	Гуманістично-природничий університет імені Яна Длугоша згідно з двосторонньою Угодою здійснює підготовку за програмою « Семестрове навчання » здобувачів вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького за спеціальностями «Мова і література (англійська)», «Мова і література (німецька)», «Соціальна робота», «Туризм», «Фізичне виховання», «Історія» «Хімія», «Музичне мистецтво», «Математика», «Інформатика», «Філософія», «Педагогіка», «Адміністрування» з отриманням семестрового сертифікату
	Освітня програма « Mobility direct » Лодзинского університету , м. Лодзь	Лодзинський університет (м. Лодзь, Польща) згідно з двосторонньою Угодою здійснює підготовку за програмою « Mobility direct » здобувачів вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького за освітніми напрямами університету з отриманням семестрового сертифікату
	Освітня програма « Подвійний диплом » з можливістю перехресного вступу Університету Humanitas в м. Сосновець	Університет Humanitas згідно з двосторонньою Угодою здійснює підготовку за програмою « Подвійний диплом » здобувачів вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького за спеціальностями «Криміналістика», «Викладач англійської мови», «Переклад», «Реабілітація осіб та профілактика їх залежностей», «Управління компанією на міжнародному ринку», «Соціальна комунікація і PR», «Управління в сфері туризму і відпочинку», «Управління людськими ресурсами» з отриманням диплому європейського зразка

	Освітня програма «Подвійний диплом» Університету Humanitas в м. Сосновець	Університет Humanitas згідно з двосторонньою Угодою здійснює підготовку за програмою «Подвійний диплом» здобувачів вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького за спеціальністю «Психологія» з отриманням диплому європейського зразка
	Освітня програма міжнародної фахової практики Університету Humanitas	Університет Humanitas згідно з двосторонньою Угодою надає здобувачам вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького програму міжнародної фахової практики за спеціальностями «Право», «Маркетинг», «Філологія» з отриманням сертифікату
Китайська Народна Республіка	Освітня програма «Семестрове навчання» Шенъянського технологічного інституту	Шенъянський технологічний інститут згідно з двосторонньою Угодою здійснює підготовку за програмою «Семестрове навчання» здобувачів вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького за спеціальностями «Менеджмент», «HR-менеджмент», «Менеджмент та організаційна поведінка» та «Мікроекономіка» з отриманням семестрового сертифікату
Республіка Туреччина	Освітня програма «Семестрове навчання» за програмою міжнародного обміну Mevlana в Ардаханському університеті	Ардаханський університет згідно з двосторонньою Угодою здійснює підготовку за програмою «Семестрове навчання» здобувачів вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького за спеціальностями «Менеджмент», «Економіка», «Туризм та готельно-ресторанна справа», «Історія», «Фізична культура», «Музичне мистецтво» з отриманням семестрового сертифікату
	Програма семестрового навчання за програмою міжнародного обміну Mevlana в Ширнакському університеті	Ширнакський університет згідно з двосторонньою Угодою здійснює підготовку за програмою обміну здобувачів вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького за спеціальностями «Економіка», «Менеджмент», «Освіта» з отриманням семестрового сертифікату
	Програма дистанційного навчання Академії туризму Анталії	Академія туризму Анталії згідно з двосторонньою Угодою надає програму дистанційного навчання здобувачам вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького за спеціальностями «Туризм», «Готельно-ресторанна справа» з отриманням диплому

Жмак К.В. (аспірантка) брала участь в очній частині програми науково-професійного стажування та підвищення кваліфікації «The innovative Methods and Technologies of Teaching: The Newest in the European Educational Practice» із загальним обсягом (180 год.), м. Ченстохова, Республіка Польща.

Мостівенко Ю.А. (навчально-науковий інститут соціально-педагогічної

та мистецької освіти) проходила навчання за програмою кредитної мобільності «Mobility Direct» з отриманням семестрового сертифікату у м. Лодзь, Республіка Польща.

Коноваленко Ю.Б. (заочний відділ), Скобліков Р.В. (філологічний факультет), Ель-Хатрі Г.А. (навчально-науковий інститут) взяли участь у зимовій школі в рамках освітньої програми «Подвійний диплом», Вища школа лінгвістична, м. Ченстохова, Республіка Польща.

Прозоровський А.А., Бєднов О.О., Кривошеєв О.К. (природничо-географічний факультет) брали участь у міжнародному стажуванні з права з отриманням сертифікату в Університеті Хуманітас, м. Сосновець, Республіка Польща.

Донська Е.В., Скобліков Р.В. (філологічний факультет), Коноваленко Ю.Б. (заочний відділ), Ель-Хатрі Г.А. (навчально-науковий інститут) взяли участь у літній школі в рамках освітньої програми «Подвійний диплом», Вища школа лінгвістична, м. Ченстохова, Республіка Польща.

Мостівенко Ю.А. (навчально-науковий інститут) проходила навчання за програмою кредитної мобільності «Mobility Direct» з отриманням семестрового сертифікату у м. Лодзь, Республіка Польща.

У межах інституту/факультетів відображені активність здобувачів вищої освіти у програмах міжнародної академічної мобільності та програмах міжнародних стажування протягом 2020 р. (рис.3.4.)

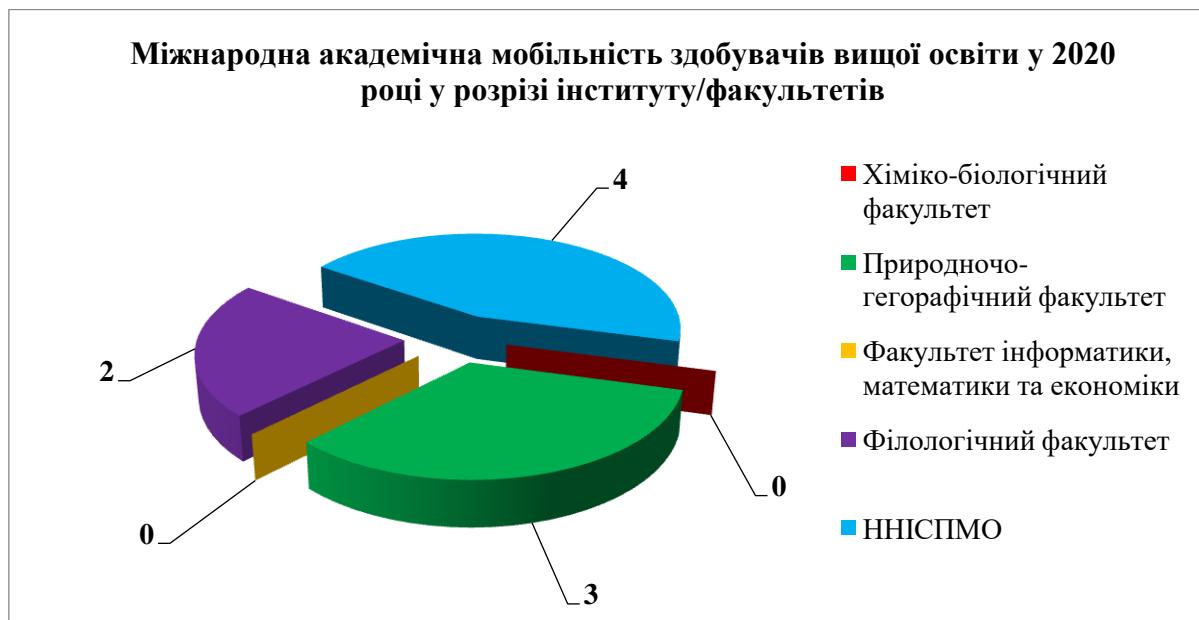

Рис. 3.4. Міжнародна академічна мобільність здобувачів вищої освіти у 2020 році у розрізі інституту/факультетів

4. КАДРОВА ПОЛІТИКА УНІВЕРСИТЕТУ

Важливою умовою стабільного розвитку Університету є конкурентоспроможний склад науково-педагогічних працівників, який сформувався впродовж останніх років.

Кадрова політика Університету постійно спрямовується на зміцнення кадрового потенціалу.

Склад науково-педагогічного персоналу в Університеті на 2020 рік було затверджено в кількості 281 особа, серед яких: докторів наук, професорів – 44, кандидатів наук, доцентів – 157, що становить 71,5 % від загальної кількості науково-педагогічних працівників.

Якісні показники вищезазначеної категорії працівників подано в таблиці 4.1.

Таблиця 4.1.
Характеристика складу науково-педагогічних працівників
упродовж 2016-2020 рр.

№ з/п	Показник	Роки				
		2016	2017	2018	2019	2020
1.	Штатна чисельність науково-педагогічних працівників (осіб)	279	266	280	278	264
	із них: докторів наук, професорів (%)	34	35	34	42	39
	кандидатів наук, доцентів	159	149	150	156	153
2.	Штатна укомплектованість (всього, %):	88,02	87,5	90,9	90,8	93,9
	із них: докторів наук, професорів (%)	10,7	11,5	11,04	13,7	13,8
	кандидатів наук, доцентів (%)	50,2	49,01	48,7	50,9	54,4
3.	Кількість сумісників (всього)	38	38	28	28	17
	у т.ч. докторів наук, професорів	15	11	9	8	5
	кандидатів наук, доцентів	9	16	8	6	4
4.	Середній вік штатних викладачів з науковими ступенями і вченими званнями:	46	46	46	50	50
	у т.ч. докторів наук, професорів	56	56	56	58	57
	кандидатів наук. доцентів	43	43	44	47	46

5.	Кількість викладачів пенсійного віку	41	43	42	45	39
	у т.ч. докторів наук, професорів	19	19	15	17	10
	кандидатів наук, доцентів	15	17	16	22	23
6.	Частка кафедр, які очолюються особами з науковими ступенями і вченими званнями (%)	100	100	100	100	100
	у т.ч. докторами наук, професорами	60,8	48,2	42,3	48,1	32,2
	кандидатами наук, доцентами	39,2	51,8	57,7	51,9	67,8
7.	Випускову кафедру очолює фахівець відповідної спеціальності:	28	27	26	27	28
	• доктор наук, професор	17	13	11	13	9
	• кандидат наук, доцент	11	14	15	14	19

Цілеспрямована діяльність керівництва Університету, директорату інституту, деканатів факультетів і завідувачів кафедр протягом 2016-2020 років дала змогу збільшити штатну укомплектованість складу науково-педагогічних працівників від 88,02 % у 2016 році до 93,9% у 2020 році на 5,88 %. У відповідності до чинних вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності було збільшено частку штатних науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та званнями з 60,8% у 2016 році до 68,3% у 2020 році на 7,5 % (рис. 4.1.).

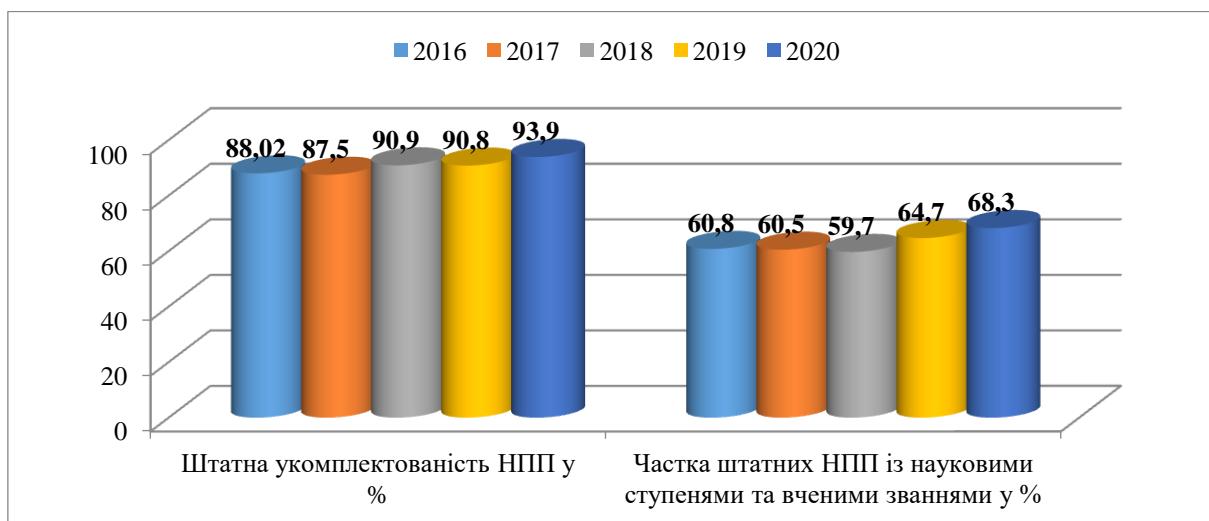

Рис. 4.1. Штатна укомплектованість складу науково-педагогічних працівників протягом 2016-2020 років

Кадровий склад кафедр, що забезпечують навчальний процес у навчально-науковому інституті та на факультетах є збалансованим. До їхнього складу входять кандидати та доктори: біологічних, хімічних, сільськогосподарських, географічних, геологічних, технічних, економічних, педагогічних, філологічних, соціологічних, історичних, філософських, психологічних, фізико-математичних, медичних, мистецтвознавчих наук, фізичного виховання та спорту, державного управління. Склад усіх кафедр сформовано відповідно до вимог чинного Закону України «Про вищу освіту».

Навчально-науковий інститут, 4 факультети та 27 кафедр Університету очолюються фахівцями з відповідними науковими ступенями та вченими званнями. Розподіл керівників кафедр за статтю наведено у рисунку 4.2.

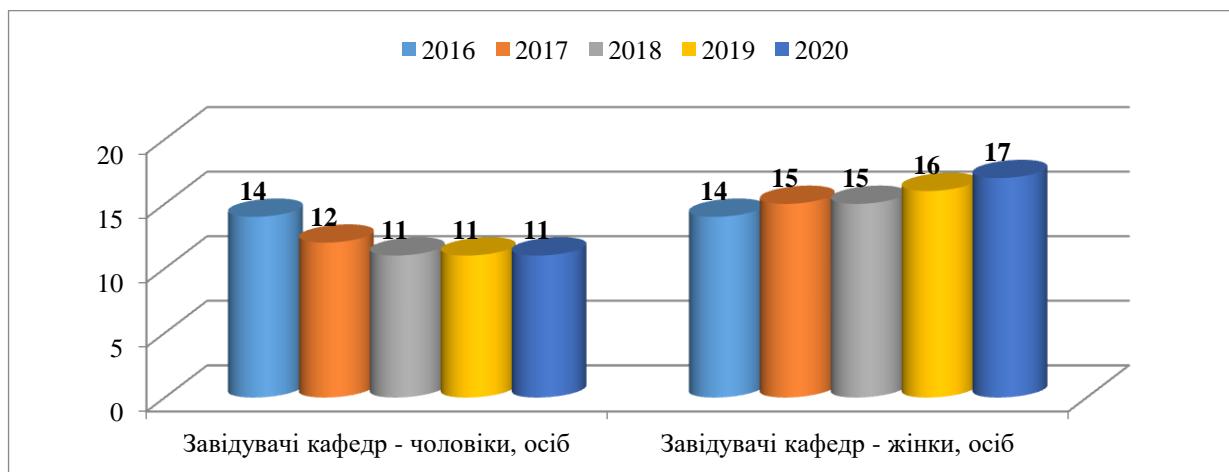

Рис. 4.2. Гендерний розподіл завідувачів кафедр протягом 2016-2020 років

Упродовж 2020 року за значний особистий внесок у забезпечення розвитку вищої освіти, вагомі професійні здобутки, досягнення у науково-дослідній діяльності, багаторічну сумлінну й плідну працю, високий професіоналізм співробітники Університету неодноразово заохочувалися різноманітними нагородами: Указом Президента України № 186/2020 року від 15.05.2020 року орденом «За заслуги» II ступеня нагороджено ректора Солоненка А.М., Указом Президента України № 416/2020 від 30.09.2020 року почесне звання «Заслужений працівник освіти» було присвоєно завідувачці кафедри теорії і методики музичної освіти та хореографії Сегеді Н.А.,

Почесною грамотою Кабінету Міністрів України нагороджено доцента Стотику О.В., нагрудним знаком «Відмінник освіти України» відзначено доцентів Дубягу С.М., Аверіну К.С., Подякою Міністерства освіти і науки України – професора Троїцьку О.М., доцента Шарова С.В.

В Університеті функціонує розгалужена система професійного розвитку науково-педагогічних працівників. Професійний розвиток науково-педагогічних працівників Університету передбачає безперервний процес набуття нових та вдосконалення раніше набутих професійних та загальних компетентностей, необхідних для професійної діяльності, передбачає постійну самоосвіту та інші види і форми професійного зростання та може здійснюватися шляхом формальної та неформальної освіти, стажування, здійснення професійної діяльності тощо (рис. 4.3.).

Рис. 4.3. Система професійного розвитку науково-педагогічних працівників Університету

Основними завданнями підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників є:

- уdosконалення раніше набутих та/або набуття нових

компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань з урахуванням вимог відповідного професійного стандарту (у разі його наявності);

- набуття особою досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності та/або професії, та/або займаної посади;
- формування та розвиток цифрової, управлінської, комунікаційної, медійної, інклюзивної, мовленнєвої компетентностей тощо.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Університету здійснюватися за різними видами:

- навчання за програмою підвищення кваліфікації (довгострокове, короткострокове);
- стажування;
- окремі види діяльності науково-педагогічних працівників (участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня, вищої освіти).

Всього Університетом укладено 62 договіри про співпрацю із вищими закладами освіти та установами для підвищення кваліфікації (спісок закладів оприлюднено на сайті Університету) <https://mdpu.org.ua/nauka/pidvishhennya-kvalifikatsiyi-npp/>.

У 2020 році укладено 9 договорів про співпрацю та підвищення кваліфікації (ГО «Інститут психодрами, сучасної психології та психотерапії», ГО «Особливе батьківство. Захист прав особливих родин», КЗ «Василівська спеціалізована школа-інтернат ЗОР», Мелітопольська загальноосвітня ЗОШ № 22 МР ЗОДА, Запорізький міський територіальний центр обслуговування, Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, Державна установа «Інститут морської біології НАН України», Комунальна установа «Інклюзивно-ресурсний центр ММР», Мелітопольський інститут екології та соціальних технологій ВНЗ університету «Україна»).

У 2020 році було заплановано підвищення кваліфікації 57 науково-педагогічним працівникам Університету.

Підвищення кваліфікації за видами наведено у таблиці 4.2., рисунку 4.4.

Таблиця 4.2.

Підвищення кваліфікації за видами

Роки	2018	2019	2020
Кількість викладачів, які підвищили кваліфікацію в Україні	43	45	40
Кількість викладачів, які підвищили кваліфікацію за кордоном	7	21	19
Довгострокове стажування	57	56	40
Короткострокове підвищення кваліфікації	1	10	19

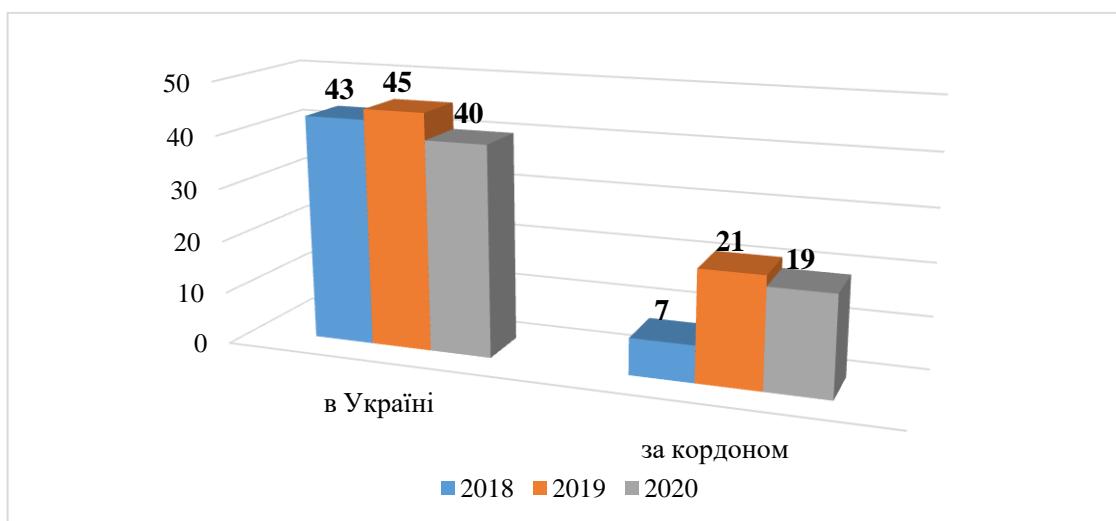

Рис. 4.4. Динаміка підвищення науково-педагогічних працівників за 2018-2020 рр.

Результати підвищення кваліфікації враховуються при атестації, укладанні контрактів і проходженні конкурсу на заміщення посад науково-педагогічних працівників.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників за 2020 рік по інституту/факультетам наведено у таблиці 4.3., рисунку 4.5.

Таблиця 4.3.

**Підвищення кваліфікації науково-педагогічних
по факультетам/інституту**

Факультет/ інститут	Заплановано	Пройшли стажування		Підтвердили проходження	Продовжують стажування
		Закордонні	В Україні		
Хіміко- біологічний	7	2	5	7	-
Природничо- географічний	9	2	2	4	5
Філологічний	24	3	6	9	15
ННІСПМО	24	5	19	24	-
Інформатики, математики, економіки	20	7	8	15	5
Всього	84	19	40	59	25

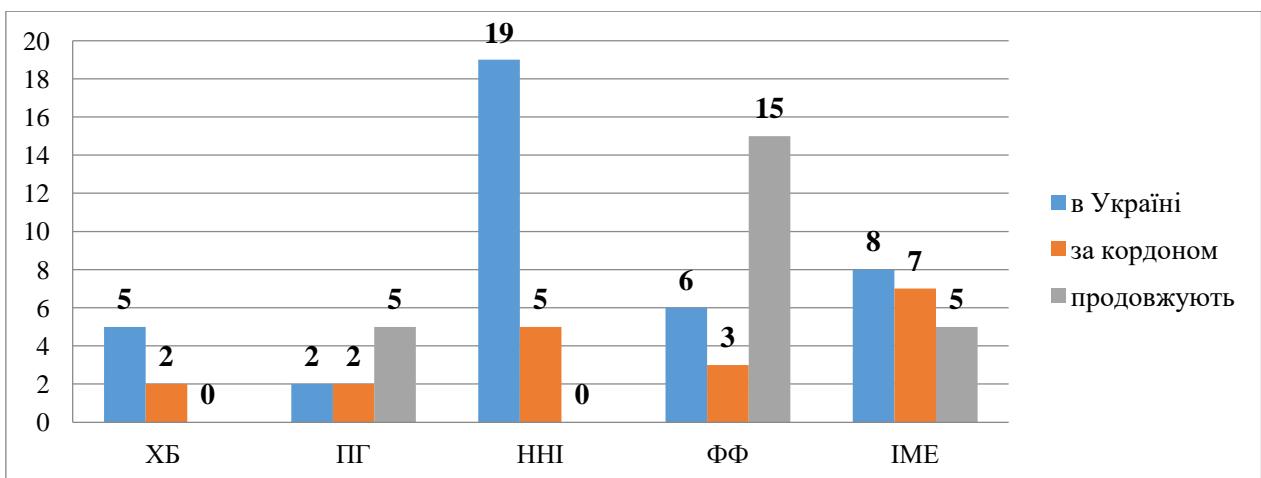

Рис. 4.5. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників по інституту/факультетам (станом на грудень 2020 р.)

Згідно з планом, 25 науково-педагогічних працівників продовжують стажування в українських закладах вищої освіти.

Протягом 2020 року у закордонні відрядження для проходження науково-професійного стажування та підвищення кваліфікації направлено 22 науково-педагогічні працівники Університету до Республіка Польща та Республіка Білорусь.

5. ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА УНІВЕРСИТЕТУ

Головними особливостями у стратегії організаційної та профорієнтаційної роботи Університету є:

1. Гейміфікація і підтримка тенденції діджиталізації заходів: поєднання оф-лайн і он-лайн формату організації заходів та профорієнтаційної роботи.

2. Популяризація бренду Університету на ринку освітніх послуг: єдина концепція, методи і підходи в рекламній і профорієнтаційній роботі, підтримка єдиного стилю в оформленні та брендуванні продукції.

3. Розширення інтернет-спільноти Університету: розвиток і просування офіційних акаунтів Університету у соціальних мережах, наповнення сторінок актуальною інформацією, цікавими відеороликами, оглядами освітнього процесу і студентського життя.

4. Екологічність і розумне споживання: мінімізація паперового роздаткового матеріалу, заміна на мобільні додатки.

З метою вдосконалення та оптимізації організаційної та профорієнтаційної роботи в Університеті у 2020 році відбулася інтеграція профорієнтаційного відділу та відділу організаційно-виховної роботи зі студентською молоддю в єдиний структурний підрозділ – відділ організаційно-виховної роботи та професійної орієнтації молоді. На сьогодні відділом проведено великий обсяг робіт:

- оновлено брендові логотип та лозунг «Більше ніж Університет», які активно розповсюджуються у соціальних мережах та на всій рекламній продукції Університету і вже стали пізнаваними;

- створено офіційну сторінку Університету у мережі Instagram, оновлено сторінки у мережах Telegram та You Tube;

- створено серію профорієнтаційних відеороликів, які транслювалися у мережі Instagram і набрали велику кількість переглядів та вподобань;

- проводиться активна рекламна кампанія у соціальних мережах, он-

лайн спілкування з абітурієнтами та їхніми батьками. У співпраці з приймальною комісією Університету налагоджено систему інформування абітурієнтів про останні новини вступної кампанії у соціальних мережах (за період літньої вступної кампанії за допомогою таргетованої реклами охоплено до 18-ти тисяч користувачів соціальних мереж);

- підготовлено нові рекламно-інформаційні матеріали: віртуальні буклети, рекламні ролики для інституту, факультетів, оглядові он-лайн екскурсії нових лабораторій та інтерактивний оглядовий відеоролик «МДПУ – більше ніж університет»;

- розпочато активну таргетовану рекламу оновленої інформаційно-профорієнтаційної продукції інституту/факультетів, кафедр щодо освітніх програм спеціальностей у соціальних мережах Instagram, You Tube та Facebook;

- проводиться розробка і впровадження нового проекту – онлайн-школа «ЗНО на 200 з МДПУ», метою якого є популяризація бренду Університету, рекламна компанія спеціальностей і освітніх програм та встановлення нових корисних контактів з майбутніми абітурієнтами;

- на офіційному сайті Університету оновлено головний слайдер (він починється вітальним лозунгом і продовжується візитівками інституту/факультетів); додано реєстраційну форму для участі у Всеукраїнській олімпіаді МДПУ імені Богдана Хмельницького «Інтелектуал» (реєстрація відбувається на сайті, а усі заяви учасників автоматично надходять на пошти інституту/ факультетів для подальшого взаємозв'язку); оновлена сторінка Абітурієнта (сторінка доповнилась новим слайдером з візитівками інституту/факультетів, розділом «Факультети», де можна переглянути нові інтерактивні відеопрезентації інституту/факультету); вдосконалено розділ новин (викладена вся інформація про Дні відкритих дверей, профорієнтаційні зустрічі в інституті, на факультетах, кафедрах).

В умовах карантинних обмежень більшість масових заходів набули в Університеті оновленого формату (прямі трансляції, відеопрезентації,

он-лайн зустрічі та ін.). Активна робота зі здобувачами та абітурієнтами проводилась у соціальних мережах, де були організовані онлайн-концерти, фото-сушки, різноманітні челенджі та он-лайн активності. Зокрема, церемонія вручення дипломів випускникам, Свято першого вересня та Міжнародний день студента проведено у змішаному форматі з прямою трансляцією у мережі You Tube.

Відповідно до графіку профорієнтаційної роботи розпочато проведення:

- активної профорієнтаційної роботи у закладах середньої освіти регіону, які закріплені за кожною кафедрою (зустрічі з випускниками 10-11 класів м. Мелітополя та Мелітопольського району на класних годинах, батьківських зборах);
- кафедральних пізнавально-наукових та профорієнтаційних заходів;
- серії онлайн-зустрічей «День відкритих дверей 2020» у прямому ефірі на каналі You Tube. Учасниками цих зустрічей стали учні 10-11 класів, їх батьки та інші зацікавлені особи з Запорізької області (м. Мелітополя, Мелітопольського, Приазовського, Веселівського та Якимівського районів), Херсонської області (м. Херсону, Херсонського, Генічеського та Новотроїцького районів), Дніпропетровської, Миколаївської та Донецької областей;
- днів відкритих дверей в інституті, на факультетах; інформаційно-профорієнтаційних зустрічей, організованих кафедрами;
- активної таргетованої реклами оновленої інформаційно-профорієнтаційної продукції інституту/факультетів та освітніх програм спеціальностей у соціальних мережах Instagram, You Tube та Facebook;
- розробки і впровадження нового проекту – Онлайн-школа «ЗНО на 200 з МДПУ», метою якого є популяризація бренду Університету, рекламної компанія спеціальностей і освітніх програм та встановлення нових корисних контактів з майбутніми абітурієнтами.

Підготовче відділення

Контингент слухачів підготовчого відділення складають учні випускних класів закладів загальної середньої освіти. Загальна кількість слухачів, які навчалися на підготовчому відділенні у 2019-2020 навчальному році склала 96 осіб.

У 2019-2020 н.р. проведено щорічний традиційний захід – університетську учнівську олімпіаду «Інтелектуал», яка проводилася для всіх охочих випускників закладів загальної середньої освіти м. Мелітополя та багатьох районів Запорізької області, Херсонської області.

В олімпіаді взяли участь 353 учня, які написали 558 робіт, а саме:

Запорізька область – 269 учасників;

Херсонська область – 71 учасник;

Донецька область – 13 учасників.

Необхідно зазначити, що за останні роки кількість учасників та переможців олімпіади значно збільшилася, що свідчить про привабливість Університету в очах потенційних абітурієнтів.

6. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ВИХОВНА РОБОТА УНІВЕРСИТЕТУ

Поєднання навчання та виховання в Університеті дає можливість забезпечити підготовку висококваліфікованих педагогічних кадрів, які стають свідомими, морально зрілими, соціально небайдужими спеціалістами, адже ідеалом виховання є гармонійно розвинена, високоосвічена, соціально активна та національно свідома людина, яка наділена глибокою громадянською відповідальністю, високими духовними якостями, родинними й патріотичними почуттями, є носієм найкращих надбань національної та світової культури, здатна до саморозвитку та самовдосконалення.

Виховну роботу здійснюють куратор з організаційно-виховної роботи зі студентською молоддю Університету, куратор з національно-патріотичного виховання у тісній співпраці з органами студентського самоврядування.

В Університеті у звітному році проведено низку заходів, які можна розподілити на декілька основних напрямів:

Заходи національно-патріотичного спрямування

В Університеті протягом року відбувалися заходи, направлені на відзначення дат національного значення:

- 22.01.2020 р. – День Соборності України;
- 20.02.2020 р. – захід щодо вшанування героїв Небесної сотні, день вшанування загиблих на Майдані у 2014 р.;
- 08-09.05.2020 р. – День пам'яті та примирення;
- 07.05.2020 р. – онлайн-концерт «Шляхами перемоги», присвячений святкуванню Дню Перемоги над нацизмом у Другій Світовій війні;
- 10.05.2020 р. – фотофлешмоб «За все, що маю, дякую тобі!» до Міжнародного дня Матері;
- 16.05.2020 р. – привітання всіх із Днем Європи мовами країн, що входять до ЄС;
- 21.05.2020 р. – флешмоб до Дня вишиванки (студентська молодь Університету підготувала відео про різноманіття вишиванок на теренах України);

- 21.05.2020 р. – творчий вечір «Вишиванка – символ нескорених» до Дня Вишиванки на платформі Zoom;
- 22.06.2020 р. – День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни;
- 28.06.2020 р. – онлайн вікторина «Конституція – основний закон моєї держави»;
- 21.08.2020 р. – День Прапора та День Незалежності;
- 19.09.2020 р. – участь у міському заході «Всесвітній день прибирання» (здобувачі філологічного факультету);
- 21.09.2020 р. – акція «Прагнемо неба, де літають голуби» до Міжнародного дня миру;
- 13.10.2020 р. – День українського козацтва та захисника України;
- 13.10. 2020 р. – онлайн захід до Дня захисника України «Козацькому роду – нема перевідому» (Авраменко К.В., Гурова Т.В. Єпіфанцева Л.А. , 119-ф і 419-ф академічні групи;)
- 14.10. 2020 р. – благодійна акція для воїнів АТО;
- 14.10.2020 р. – круглий стіл День українського козацтва; День захисника України;
- 21.10.20 р. – виховна година «Єдність народу України та цілісність її території» до Дня захисника України та Дня українського козацтва;
- 22.10.2020 – мітинг, присвячений 75 річниці визволення м. Мелітополя від німецько-фашистських загарбників;
- Вшанування пам'яті жертв голодоморів;
- 9.11.2020 р. – участь ХХ Всеукраїнському диктанті національної єдності «Виклики книжкової ери» до Дня української писемності та мови;
- 9.11.2020 р. – перше засідання наукового гуртка [Версифікація], яке мало на меті проведення первого туру ХXI Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика серед здобувачів вищої освіти (переможці: перше місце – Мамчур Е. (І курс), Забаренко А. (ІІ курс), Касаджи С., Скобліков Р. (ІІІ курс), Тарасенко В. (ІV курс), Дуднік К. (І М курс) (філологічний факультет);
- 18.11.2020 р. – виховний захід «Формування громадянської

особистості в умовах соціокультурного середовища» (філологічний факультет: відповідальні Куликова Л.А., Мальцева А.В. та Рябуха Т.В.);

Заходи естетичного, мистецького, культурно-просвітницького спрямування

В Університеті створені сприятливі умови для духовно-естетичного розвитку особистості, формування її творчих здібностей, здатності до творчої самореалізації. Зокрема, студенти навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти протягом року прийняли участь у:

- XV Всеукраїнському фестивалі-конкурсі «Лавина талантів» (Київ) у дистанційному форматі (переможці: Величко Є. (1 курс магістратури ЗФН, керівник доц. Стотика І.Г); Пірго А. (1 курс) – Лауреат І премії, Трушкіна М. (3 курс) – Лауреат ІІ премії, Микуліна К. (3 курс) – Лауреат ІІІ премії, керівник ст. викл. Власенко Е.А.).

- Міжнародному полікультурному фестивалі-конкурсі «Переяславський дивограй 2020» (VII International Multicultural Festival-Contest «Pereiaslav Divogray»), (переможці: – вокальний квартет «Sound-версія» (Бас Ю., Авакімова А., Новікова О., Турко Н. (керівник доц. Стотика О.В.); Войтенко Р. (4 курс, керівник доц Антоненко О.М.); Невинна Г. (2 курс магістратури, керівник доц. Білецька М.В.); Пірго А. (1 курс, керівник ст. викл. Власенко Е.А; Легостаєва К . (4 курс ЗФН, керівник ст. викл. Власенко Е.А); Величко Є. (1 курс магістратури ЗФН, керівник доц. Стотика І.Г.); Захарченко Т. (4 курс ЗФН, керівник доц. Стотика І.Г.);

- Всеукраїнському онлайн-фестивалі «Зірка року онлайн 2020» (м. Київ) (переможці: Малахова А. (2 курс), Фонар К. (2 курс магістратури), керівник доц. Мітлицька В.А);

- Всеукраїнському багатожанровому дистанційному конкурсі «Лавина Талантів» (переможці: Легостаєва К, керівник ста викл. Власенко Е.А);

- Міжнародному очно-дистанційному конкурсі-фестивалі мистецтв «TALENTS OF THE WORLD» (Болгарія) (переможці: Пірго А. (1 курс), Трушкіна М. (3 курс), Легостаєва К (4 курс ЗФН), керівник ст. викл. Власенко Е. А.);

- участь у XII Міжнародному конкурсі мистецтв «CASPI ART» (Турція) XII Міжнародному конкурсі мистецтв (переможці: Трушкіна М. (3 курс), Легостаєва К. (1 курс), керівник ст. викл. Власенко);
- Канадсько-українському фестивалі дитячої та юнацької творчості «ТОРОНТО 2020» (Канада) (переможці: Трушкіна М. (3 курс, керівник ст. викл. Власенко Е.А.);
- Міжнародному дистанційному конкурсі «JISKRA 2020 CZECH REPUBLIC» (Прага) (переможці: Величко Є. (2 курс магістри ЗФН, керівник доц. Стотика І. Г.); Трушкіну М. (4 курс, 517с, керівник ст. викл. Власенко Е.А.); вокальний квартет «Саунд-версію» (4 курс, керівник доц. Стотика О.В.);
- Міжнародному конкурсі «EUROPEAN TALENTS 2020 - HUNGARY,BUDAPEST» (Будапешт) (переможці: Середня Я. (1 курс магістратури ЗФН, керівник доц. Стотика І.Г); Грицаєнко Н. (3 курс, керівник доц. Стотика О.В); Рябчиков М. (1 курс, доц. Білецька М.В.); Болотіна С. (2 курс, керівник доц. Стотика І.Г).

Студентка 4 курсу 517-с групи навчально-наукового інституту Трушкіна Марина перемогла у конкурсі «Студент року 2020» у номінації «Студент-артист року» серед закладів вищої освіти Запорізької області.

Традиційними в Університеті залишаються такі святкові заходи, студентські конкурси та фестивалі, як Свято першого дзвоника, квест-конкурс «Марафон першокурсників», молодіжний фестиваль «Real Fun-Fest», святковий концерт до Дня працівника освіти, низка профорієнтаційних квест-марафонів «Шлях до мети в МДПУ », онлайн концерт до Міжнародного Дня студента, фестиваль-конкурс аматорського мистецтва МДПУ «Star-fest, святкові заходи до Дня Святого Миколая та Нового Року, свято вручення дипломів в онлайн режимі, святковий концерт до Міжнародного дня прав жінок і миру, фестиваль національних меншин «Віночок дружби», святковий концерт до Дня Перемоги, виступи творчих мистецьких колективів та сольних виконавців Університету на інститутських, факультетських, університетських та міських урочистостях та інші святкові заходи.

Заходи екологічного спрямування

Щороку студентський та викладацький колектив традиційно беруть участь в арт-фестивалі з благоустрою м. Мелітополя «Том Сойєр FEST-Онлайн». Невід'ємною частиною життя Університету стали екологічні загальноміські заходи:

- 20.03.2020 р. – участь у всесвітній екологічній акції #TRASHTAG;
- 17.04.2020 р. – участь у загальноміській акції «Зробимо своє місто кращим!» в рамках проведення місячника з благоустрою міста (студенти прибрали територію лісопарку).

Заходи з фізичного виховання та формування здорового способу життя

Серед заходів із формування здорового способу життя студентів, проведених протягом року, можна виокремити наступні:

- 24.08.2020 р. – Відкритий чемпіонат міста з баскетболу до Дня Незалежності;
- вересень, 2020 р. – святкування Дня фізичної культури та спорту;
- вересень, 2020 р. – проведення університетської спартакіади з легкої атлетики;
- жовтень, 2020 р. – чемпіонат м. Мелітополя з легкої атлетики;
- 15-17.09.2020 р. – турнір з міні-футболу серед студентів закладів вищої освіти, присвячений Міжнародному дню студентського спорту;
- 17.09.2020 р. – легкоатлетичний пробіг «Стартуємо разом» з нагоди Міжнародного дня студентського спорту в Україні (кафедра теорії та методики фізичного виховання і спортивних дисциплін за підтримки адміністрації і профспілкового комітету Університету);
- 24.09.2020 р. – чемпіонат міста з легкої атлетики серед закладів освіти, присвячений 236 річниці заснування м. Мелітополя (13 видів легкої атлетики I місце зайняли студенти Університету);
- 06.10.2020 р. – університетські змагання з волейболу;
- 10.10.2020 р. – чемпіонат з вільної боротьби серед студентів Запорізької області (студенти Університету стали призерами та переможцями

за різними ваговими категоріями);

- 17.10.2020 р. – відкриті міські змагання з легкої атлетики «Екіден-2020» на дистанції полумарафон – 21 0975 км в рамках проекту «Турнір поколінь». Переможцями стали студенти природничо-географічного факультету Сотник О. і Міщенко О., Венгелайтес І., Соколовський В., Курилов А., Щербаков М., Кабацький Р., Старostenko В.; у категорії «Спорт для всіх» перше місце посіла команда Університету.

В Університеті створено умови для формування фізичної культури студентів. Матеріальна база для занять спортом включає 4 спортивні зали, тренажерний зал, стенд-тренажер «Скаля». Студенти займаються в спортивних секціях із волейболу, легкої атлетики, настільного тенісу, баскетболу, футболу, вільної боротьби, аеробіки.

Власні спортивні здобутки студентів Університету:

1. Тарасенко О. – фіналіст чемпіонату України з баскетболу 3х3 (серпень, 2012р.) м. Дніпро, Бронзовий призер чемпіонату України з баскетболу 3х3, м. Одеса (липень 2020 року);
2. Третьякова Г., Москальова Г. – фіналіст чемпіонату України з баскетболу 3х3 (серпень, 2012р.) м. Дніпро, Бронзовий призер чемпіонату України з баскетболу 3х3, м. Одеса (липень 2020 року);
3. Атамасов В. – чемпіон області з вільної боротьби у першому Всеукраїнському турнірі м. Мелітополь (жовтень, 2020 р.);
4. Костючок М. – чемпіонка області з вільної боротьби (жовтень, 2020);
5. Сотнік О. – призер чемпіонату області з вільної боротьби, який посів III місце на Всеукраїнському турнірі м. Харків (жовтень, 2020 р.);
6. Старostenko В. – призер чемпіонату області з вільної боротьби (жовтень, 2020 р.);
7. Чернишенко О. – срібний призер чемпіонату м. Мелітополь з футболу серед аматорських команд (листопад, 2020 р.);
8. Венгелайтес І. – переможець чемпіонату м. Мелітополь серед аматорських команд (листопад, 2020 р.).

7. СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УНІВЕРСИТЕТІ

Студентське самоврядування в Університеті здійснюється на рівні Університету в цілому, інституту/факультетів, гуртожитків. Адміністрація Університету, директорат інституту, деканати факультетів, куратори академічних груп плідно співпрацюють зі Студентською радою Університету, студентськими радами інституту/факультетів, гуртожитку, які стали досить впливовими органами студентською самоврядування.

Члени органів студентського самоврядування активно залучаються до процесів внутрішнього забезпечення якості вищої освіти:

- розробки та оновлення освітніх програм спеціальностей;
- обговорення якості викладання та оцінювання, процесу набуття практичних вмінь та навичок, роботи структур Університету;
- погодження та контролю правил, які регламентують процеси прозорості вступної компанії, визнання кваліфікацій вищої освіти, попередніх результатів навчання, проведення контрольних заходів, оцінювання, розподілу стипендіальних коштів, місць у гуртожитку, поновлення, відрахування, переведення здобувачів вищої освіти;
- формування академічного етосу, несумісного з явищами корупції, академічного шахрайства.

Представники студентських рад Університету:

- входять до складу Вченої ради Університету, вчених рад інституту/факультетів, комісії Вченої ради Університету із експертизи якості освітніх програм спеціальностей, комісії Вченої ради Університету з розвитку іншомовної освіти, Центру експертизи та моніторингу якості освітнього процесу, Комісії з питань академічної доброчесності; стипендіальні комісії Університету (стипендіальні комісії інституту/факультетів), приймальною комісією Університету;

- беруть участь у конференціях трудового колективу Університету та зборах трудових колективів інституту/факультетів; засіданнях первинної

профспілкової організації Університету, профспілки інституту/факультетів; засіданнях ректорату, роботі апеляційних комісій з розгляду заяв здобувачів вищої освіти;

- беруть участь у заходах (опитування/фокус-групи), які проводяться Університетом з метою отримання зворотного зв'язку щодо якості освітнього процесу, якості викладання та оцінювання тощо та які ініційовані органами студентського самоврядування у разі виникнення проблемних моментів у процесах забезпечення якості з метою покращення цих процесів та інформування адміністрації Університету про результати опитувань.

Студентською радою Університету в 2020 році протягом звітного періоду організовано і проведено понад 50 різноманітних заходів: спортивних, національно-патріотичних, соціальних, культурних, наукових тощо, зокрема:

- 20.01.2020 р. – зустріч з представниками студентської ради Луганської державної академії культури і мистецтв;
- 22.01.2020 р. – загальнокураторська година, присвячена до Дня Соборності України;
- 28.01.2020 р. – зустрічі з представниками студентської ради Мелітопольського училища культури;
- 04.02.2020 р. – зустрічі з представниками Управління молоді та спорту;
- 06.02.2020 р. – квартирник «Гріємось разом!» за підтримки Управління молоді та спорту м. Мелітополя;
- 08-26.02.2020 р. – ігри з міні-футболу серед дівчат та хлопців;
- 19.02.2020 р. – турнір з дартсу;
- 20.02.2020 р. – творчий вечір до Міжнародного дня рідної мови «Мова єднає»;
- 26.02.2020 р. – Зимовий Бал «Король та Королева. Перезавантаження»;
- 01-03.04.2020 р. – участь членів студентської ради у QUIZ TIM'ах від

громадської організації «Українська Асоціація Студентів»;

- 10.03.2020 р. – змагання з шашок;
- 08-20.04.2020 р. – прямі ефіри «Тренування з фітнесу» разом з Вікторією Начосною;
- 11-18.04.2020 р. – фотоконкурс «Крутєцький Великодній кошик»;
- 30.04.2020 р. – творчий вечір «Мистецтво проти пандемії»;
- 30.04.2020 р. – флешмоб #Підтримую Лікарів #Залишайтесь Вдома;
- 01.05.2020 р. – челендж «Теніс вдома»;
- 07.05.2020 р. – онлайн-концерт «Шляхами перемоги», присвячений святкуванню Дню Перемоги над нацизмом у Другій Світовій війні;
- 08.05.2020 р. – святковий челендж «Нашадки переможців», присвячений 75-річчю перемоги у Другій світовій війні;
- 09.05.2020 р. – літературна акція «Поезія Перемоги» до 75-тої річниці святкування перемоги у Другій Світовій Війні;
- 10.05.2020 р. – фотофлешмоб «За все, що маю, дякую тобі!» до Міжнародного дня Матері;
- 15.05.2020 р. – акція до Міжнародного дня родини «Здорова родина – міцна держава»;
- 16.05.2020 р. – відеофлешмоб «Європейський дім» до Дня Європи;
- 21.05.2020 р. – творчий вечір «Вишиванка – символ нескорених» до Дня Вишиванки на платформі Zoom;
- 21.05.2020 р. – відеофлешмоб «Бережи українське – носи вишиванку» про різноманіття вишиванок на теренах України;
- 01.06.2020 р. – челендж #потяг у дитинство до Дня захисту дітей;
- 28.06.2020 р. – створення акаунту у tiktok; організація флешмобу до Дня молоді #студрада_мдпу та #день_молоді;
- 28.06.2020 р. – онлайн вікторина «Конституція – основний закон моєї держави»;
- 29.06-10.07.2020 р. – онлайн підготовки «А ти серйозНО готуєшся?»;
- серпень 2020 р. – член студентської ради Сухомлінова А. стала

учасницею 4-го літнього табору «YOU Camp – Youth, Opportunities, Unity» серед українських студентів 1-6 курсів стипендіальної програма Фонду Віктора Пінчука «Завтра.UA» за підтримки Фундації Coca-Cola, де разом з іншими аплікатами працювала над проектом, спрямованим на сталий економічний та соціальний розвиток України – «Мені15, aGOv!»;

- регулярні зустрічі Студентської ради з ректором Університету;
- 11.09.2020 року – участь у XV Міжнародній конференції «Болгари Північного Причорномор'я», у рамках IX Собору болгар України;
- 12.09.2020 р. – інтерактив «Наскільки ти кіноман»;
- 17.09.2020 р. – посвята в Першокурсники серед мешканців гуртожитків;
- 21.09.2020 р. – «Мирний» флешмоб до Міжнародного дня миру;
- 23.09.2020 – допомога у проведенні ІІ відкритого освітнього форуму з міжнародною участю «Дошкільна освіта, нова українська школа, педагогічний університет: наступність – взаємодія – інноватика»;
- 27.09.2020 р. – допомога у проведенні виставки до Дня Міста «EXPO – Простір 2020»;
- 02.10.2020 р. – допомога у проведенні святкового концерту до Дня працівника освіти;
- 05-09.10.2020 р. – допомога у проведенні інтерактивної посвяти в першокурсники «Битва факультетів»;
- 28.10.2020 р. – челендж «ScaryMakeUp» у Tik Tok;
- 09.11.2020 р. – відеофлешмоб та інтерактив «А ти знаєш?» до Дня українського правопису;
- 10.11.2020 р. – День відкритих дверей онлайн;
- 17.11.2020 р. – онлайн свято «День студента. Перезавантаження»;
- 17.11.2020 р. – інтелектуальний батл «Student routine VS School weekdays» спільно з Хортицькою національною навчально-реабілітаційною академією.

До Міжнародного дня студента студенти Університету були відзначені

такими нагородами на рівні міста та області:

- Почесна грамота голови Запорізької обласної ради – Дуднік К. (філологічний факультет);
- Почесна грамота від Голови Запорізької обласної державної адміністрації – Трушкіна М.;
- Грамота Запорізького обласного комітету Профспілки працівників освіти і науки України – Розумейко Н., Моложон К., Сухомлінова А., Трушкіна М., Жук Да., Субботіна Ю;
- Грамота Управління молоді та спорту Мелітопольської міської ради – Тараканенко В., Розумейко Н., Жук Д., Сухомлінова А., Власенко О., Кузнецова А., Варфоломеєва Є.

Згідно з планом роботи Запорізької обласної державної адміністрації відбуваються регулярні зустрічі Голови зі студентською молоддю області. Студентський актив Університету бере активну участь у цих зустрічах, має можливість поставити запитання й отримати обґрунтовані відповіді від очільника регіону.

Стипендії Мелітопольського міського голови, стипендії за активну наукову, громадську та спортивну діяльність Університету отримали: Субботіна Ю.; Тутова Г., Гавриш І., Моложон К., Сухомлінова А., Новікова О. Академічну стипендію імені Героїв Небесної сотні імені Ігора Костенка призначено Непші Я.

В Університеті продовжує активно працювати студентське телебачення «STM», яке висвітлює заходи, що проводяться в Університеті та за його межами, в інформаційному просторі. За 2020 рік студентським телебаченням випущено близько 45 сюжетів (випусків новин та відеороликів профорієнтаційної спрямованості та молодіжних студентських проектів).

8. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА Й ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ

Підтримання якості освіти на найвищому рівні вимагає відповідного фінансування, що є актуальним і проблематичним для нашої держави в умовах обмеженості фінансових ресурсів в економіці.

Отже, переймаючи світові тенденції, Україна рухається в напрямі забезпечення ЗВО автономії, зокрема, й фінансової, відповідно до Лімської декларації «Про академічну свободу і автономію вищих навчальних закладів». Адже, як зазначається в цьому документі, автономія, тобто незалежність закладів вищої освіти від держави та інших суспільних сил у прийнятті рішень стосовно внутрішнього управління, фінансів, адміністрації, встановленні власної лінії поведінки сфері освіти, науково-дослідної роботи, викладання та інших, пов'язаних із цими видами діяльності, є необхідною передумовою для того, щоб заклади вищої освіти виконували належні їм функції. Отже, автономія є не самоціллю, а необхідною передумовою діяльності університету.

1. Витрати Університету

Таблиця 8.1.

**Порівняльний аналіз кошторисних призначень із Законами України
«Про Державний бюджет України на 2019 рік» та
«Про Державний бюджет України на 2020 рік», у розрізі КПКВК**

Найменування показників згідно з класифікацією видатків та кредитування державного бюджету	Обсяг фінансування, тис. грн.	
	2019 рік (факт виконання)	2020 рік (факт виконання)
Загальний фонд державного бюджету, всього	78500,7	80444,9
у тому числі:		
2201160 «Підготовка кадрів закладами вищої освіти та забезпечення діяльності їх баз практики»	67550,1	67274,7
2201040 «Наукова і науково-технічна діяльність закладів вищої освіти та наукових установ»	1464,9	2041,1

2201190 «Виплата академічних стипендій студентам(курсантам), аспірантам, докторантам закладів фахової передвищої та вищої освіти»	9320,0	11129,1
3401070 «Здійснення заходів державної політики з питань молоді та державна підтримка молодіжних та дитячих громадських організацій»	165,7	-
Спеціальний фонд державного бюджету, всього	21986,5	24038,6
у тому числі:		
1. Кошти, отримані як плата за послуги	20490,6	23025,9
2201160 «Підготовка кадрів закладами вищої освіти та забезпечення діяльності їх баз практики»	20407,3	21404,9
2201040«Наукова і науково-технічна діяльність закладів вищої освіти та наукових установ»	83,3	1621,0
2. Кошти, отримані за іншими джерелами власних надходжень	1495,9	988,9
2201160 «Підготовка кадрів закладами вищої освіти та забезпечення діяльності їх баз практики», а саме:		
- благодійна фінансова допомога від Міністерства Закордонних Справ Республіки Болгарія	-	119,6
- інша благодійна допомога у натуральній формі	650,4	276,1
- відсотки від розміщення на депозитах тимчасово вільних бюджетних коштів	845,5	593,2
3. Кошти отримані на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів (субвенція з обласного бюджету)	-	23,8
РАЗОМ	100487,2	104483,5

Обсяг фінансування Університету за 2020 рік склав **104483,5тис. грн.**

По відношенню до 2019 року спостерігається підвищення кошторисних призначень по загальному та спеціальному фондах (на 4,0%).

Коштів загального фонду Університету за 2020 рік витрачено на суму 80444,9 тис. грн. та спрямовано на :

- Виплату заробітної плати з нарахуваннями – **63488,2 тис. грн.;**

- Оплату комунальних послуг – **1508,6 тис.грн.;**
 - Виплату стипендій – **11129,1 тис.грн.;**
 - Матеріальну допомогу студентам – **60,2 тис.грн.;**
 - Забезпечення дітей – сиріт – **2958,7 тис.грн.;**
 - Виплату одноразової адресної грошової допомоги випускникам – **84,1 тис.грн.;**
 - Придбання товарів, робіт, послуг для виконання науково-дослідних робіт – **528,5 тис.грн.;**
 - Придбання обладнання для уdosконалення проведення навчання з використанням дистанційних технологій (роутери, акумулятори, джерела безперебійного живлення, мікрофони, колонки, вебкамери зі штативами, телевізори, світильники світлодіодні, тощо) на суму **348,4 тис.грн.;**
 - Придбання вогнегасників для навчальних корпусів на суму **39,1 тис.грн..**
- За рахунок капітальних видатків загального фонду витрачено 300,0 тис.грн. на:**
- виготовлення проектно-кошторисної документації на встановлення пожарної сигналізації у п'яти навчальних корпусах (**158,1 тис.грн.);**
 - встановлення пожарної сигналізації спального корпусу оздоровчого навчально-туристичного комплексу в с.Богатир (**141,9 тис.грн.)**
- Коштів спеціального фонду витрачено на суму 21696,7 тис.грн. та спрямовано на :**
- Виплату заробітної плати з нарахуваннями – **14522,8 тис.грн.;**
 - Оплату комунальних послуг – **3680,8 тис.грн.;**
 - Службові відрядження – **28,9 тис.грн.;**
 - Відрахування Профспілковій організації згідно Колективного договору – **32,8 тис.грн.;**
 - Придбання підручників та періодичних видань навчальної літератури для поповнення бібліотечного фонду – **46,7 тис.грн.;**

- Поточний ремонт та технічне обслуговування транспортних засобів, пально-мастильні матеріали, автозапчастини- **178,5 тис.грн.;**
- Рекламну продукцію та рекламні послуги – **20,9 тис.грн.;**
- Витрати на обслуговування тварин на АБК (сіно, ячмінь, ветеринарно-санітарне обслуговування тварин, обладнання для бджіл, тощо) – **36,7 тис.грн.;**
- Придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю – **518,9 тис.грн.,**

з них:

- обладнання, інвентар, інструмент та витратні матеріали для господарської діяльності – **220,7 тис.грн.;**
- склопакети та вікно пластикове – **34,2 тис.грн.;**
- придбання предметів, обладнання та меблів для навчального процесу(стільці, вішалки, стійки для одягу, шафи офісні, столи, стіл комп’ютерний, запчастини до комп’ютерної техніки, предмети для логопедії, жалюзі) – **138,2 тис.грн.**
- інші предмети, матеріали, обладнання та інвентар (екран моторизований, брошуратор, ламінатор, бездротова мікрофонна система, джерела безперебійного живлення, модель молекули, папір, журнали реєстрації, посібники, особові справи, бланки, сертифікати для слухачів наукових тренінгів, семінарів, тощо та інші канцтовари) – **125,8 тис.грн.**

- Придбання медикаментів та медичне обслуговування – **66,9 тис.грн.;**
- Придбання протипожежного обладнання (вогнегасники та їх пререзарядка, запчастини для їх кріплення, металеві протипожежні двері – **50,1 тис.грн.;**

- Оплата послуг (крім комунальних) – **810,1 тис.грн.,**

з них:

- послуги зв’язку та інтернет – **101,6 тис.грн.;**
- участь у виставках, семінарах– **15,8 тис.грн.;**

- інформаційно-консультативні послуги (підтримка доступу до ЄДЕБО, послуги з доступу в режимі он-лайн до інформаційних ресурсів, придбання та обслуговування програмного забезпечення «Розумники», обслуговування програмного забезпечення інтерактивного обладнання, хостинг, та інші) – **155,6тис.грн.;**

- послуги з технічного обслуговування котелень, мереж водопостачання та водовідведення, теплопостачання, електропостачання, газопостачання, техніки та обладнання – **420,0 тис.грн.;**

- інші послуги (охорони, обслуговування ліфтів, профдезінфекція, страхування водіїв, пожежної дружини та власників транспортних засобів, банківські та поштові послуги, проведення експертиз, виготовлення технічної документації із землеустрою, сплата податків, судових зборів, навчання на курсах цільового призначення та ін.) – **117,1 тис.грн.;**

- послуги зі створення науково-технічної продукції – **49,6 тис.грн.;**
- плату за отримання ліцензій, оплата послуг з проведення акредитації – **323,7тис.грн.**

За рахунок коштів спеціального фонду:

1. Проведено поточних та капітальних ремонтів на суму 523,1тис.грн., а саме:

- у навчальному корпусі № 1 - проведення експертизи проєкту будівництва та виготовлення проектно-кошторисної документації на капітальний ремонт покрівлі – **149,8 тис.грн.;**

- у навчальному корпусі № 2 - поточні ремонти аудиторії № 99, лабораторії та прилеглого коридору (**36,5тис.грн**) та аудиторії № 107 (**16,0тис.грн.**), актової зали(**17,1тис.грн.**);

- у навчальному корпусі № 4 - проведення експертизи проєкту будівництва та виготовлення проектно-кошторисної документації на капітальний ремонт частки фасаду – **71,2 тис.грн.;**

- встановлення системи протипожежного захисту спального корпусу оздоровчо-навчального туристичного комплексу у с.Богатир - **232,5 тис.грн.**

2. Придбано обладнання довгострокового користування на суму 806,2 тис. грн.:

- інтерактивна панель(1шт) – **70,0 тис. грн.;**
- мультимедійний комплекс – **98,1 тис. грн.;**
- сервер та мережеве сховище – **45,3 тис. грн.;**
- радіогідсистема(2шт) – **25,8 тис. грн.;**
- акустична система стаціонарна(1шт) – **14,1 тис. грн.;**
- ноутбуки(15шт), системні блоки(22шт) з клавіатурами і мишами, вінчестер – **367,1 тис. грн.;**
 - мікшерний пульт – **16,0 тис. грн.;**
 - конструктор «Будівельник – 4» (1шт) – **8,6 тис. грн.;**
 - кондиціонери (5шт) з встановленням – **50,0 тис. грн.;**
 - телевізор Самсунг – **71,3 тис. грн.;**
 - ротаційний випарювач – **39,9 тис. грн.**

За рахунок коштів благодійної фінансової допомоги, отриманої від Міністерства Закордонних Справ Республіки Болгарія в розмірі 119,6 тис. грн., придбано обладнання для багатофункціонального центру інтерактивної віртуальної академічної мобільності для підвищення можливостей інтеркультурної комунікації та застосування сучасних технологій у навчальному процесі, а саме: інтерактивна дошка, проєктор зі стійкою, вебкамера, акустична та радіосистеми, ноутбук, магнітна дошка під крейду та маркер.

За рахунок коштів субвенції, наданої з обласного бюджету в розмірі 23,8 тис. грн. в рамках програми сприяння виконанню депутатських повноважень депутатами Запорізької області, для кафедри права придбано персональний комп’ютер, проєктор та проекційний екран.

За рахунок відсотків від депозитів, накопичених у попередні 2017-2019 роки та отриманих у 2020році, проведено:

- капітальний ремонт навчальної лабораторії дошкільної освіти на суму **1401,3 тис. грн.;**

- проектні роботи по реконструкції мультифункціонального майданчика для занять ігровими видами спорту по вул. Університетська, 41 біля гуртожитку №1 (це виготовлення проектно-кошторисної документації та експертиза проєкту) на суму **67,7 тис. грн.**

Структуру надходжень до спеціального фонду за 2020 рік наведено у табл. 8.2.

Таблиця 8.2.

Структура надходжень до спеціального фонду за 2020 рік

Джерела надходжень	Сума, тис. грн.
Надання освітніх послуг	18045,4
Проживання в гуртожитках	3088,7
Оренда приміщень	196,1
Відшкодування орендарями вартості спожитих комунальних послуг у минулому 2019р.	19,8
Інші надходження(металобрухт, макулатура, дрова, шифер, субсидії та пільги студентам, кандидатські іспити, прогулянки верхи на конях)	54,9
Виконання науково-дослідних робіт, наукових послуг	1621,0
Благодійні внески,гранти,дарунки	395,7
Відсотки від розміщення на депозитах тимчасово вільних бюджетних коштів	593,2
Субвенція з обласного бюджету	23,8
ВСЬОГО	24038,6

Основним джерелом надходжень до спеціального фонду в Університеті є платні освітні послуги, які складають 75,1 % від загальної суми надходжень. Структура надходжень за надані освітні послуги з підготовки студентів наведена в табл. 8.3.

Таблиця 8.3.

**Структура
надходжень від надання освітніх послуг за 2020 рік
в розрізі факультетів/інституту**

Факультет/інститут	Надходження від надання платних послуг, тис.грн
Філологічний факультет	1662,5
Природничо-географічний факультет	2342,1
Хіміко – біологічний факультет	839,4
Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької освіти	2715,0
Факультет інформатики, математики та економіки	2261,8
Відділ заочно - дистанційної освіти	7638,4
Аспірантура	223,6
Сертифікатні програми	17,0
Курси підвищення кваліфікації	74,4
Підготовче відділення	186,5
Інші надходження	84,7
Всього	18045,4

**2. Заробітна плата працівників Університету за загальним і
спеціальним фондом.**

Підвищення посадових окладів працівників здійснювалось з 01.01.2020 р. та з 01.09.2020 р. Так, якщо на 01.01.2019 р. в Університеті посадовий оклад працівника 1-го тарифного розряду становив – 1921,00 грн., а мінімальна заробітна плата - 4173,00 грн., то з 01.01.2020 року відповідно 2102,00 грн. та 4723,00 грн., а з 01.09.2020 р. відповідно 2197,00 та 5000,00 грн.

Станом з 01.01.2021 року розмір заробітної плати в Університеті становив: професор (з відповідними доплатами і надбавками за стаж, вчений ступінь та наукове звання) – 16002,00 грн., доцент (з відповідними доплатами і надбавками за стаж, вчений ступінь та наукове звання) – 13515,36 грн., старший викладач, який не має наукового ступеню (зі стажем), – 8891,1 грн., викладач, асистент, який не має наукового ступеню та стажу, – 6890,88 грн., для інших категорій співробітників (без доплат) від 5000,00 до 6372,51 грн.

На виконання абзацу 7 частини першої статті 57 Закону України «Про освіту» у 2020 році надавалася допомога для оздоровлення у розмірі місячного посадового окладу усім педагогічним і науково-педагогічним працівникам університету.

Таблиця 8.4.

Найменування	Всього 2020р.		Загальний фонд		Спеціальний фонд	
	тис.грн.	%	тис.грн.	%	тис.грн.	%
Заробітна плата з нарахуваннями	78011,00	100,0	63488,2	81,4	14522,8	18,6

3. Стипендіальне забезпечення

На 01.01.2021 року стипендію отримує 724 особа, у тому числі 686 студентів (з них 158 осіб отримує соціальну стипендію), 37 аспірантів та 1 докторант.

Таблиця 8.5.

Категорії стипендіатів	Кількість стипендіатів на 01.01.2021 р.
Студенти-сироти та позбавлені батьківського піклування	81
Студенти з малозабезпечених сімей	1
Студенти, які є інвалідами	21
Студенти, які мають сім'ї з дітьми	-
Студенти за напрямами підготовка педагогічної освіти	122
Студенти, які навчаються на відмінно	36
Студенти, які мають середній бал 4-4,99	370
Студенти, батьки яких є шахтарями, що мають стаж підземної роботи не менш ніж 15 років	1
Студенти, які зареєстровані як внутрішньо переміщені особи	11
Студенти, визнані учасниками бойових дій (або студенти, батьки яких визнані учасниками бойових дій)	42
Студенти, один із батьків яких загинув у районі проведення АТО	1
Всього	686

4. Фінансування органів студентського самоврядування.

Кошти, визначені Вченою радою Університету, органами студентського самоврядування, було спрямовано на:

- витрати на придбання канцелярських товарів, рекламних банерів, карт пам'яті, багатофункціонального пристрою, бездротової мікрофонної системи, мікшерного пульту, вінчестера та інші для студентської ради у сумі **33,1тис. грн.**

9. СТАН РОБОТИ УНІВЕРСИТЕТУ З ВИКОНАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

На виконання антикорупційного законодавства України в Університеті затверджено План заходів щодо усунення оцінених корупційних ризиків, попередження та профілактики корупційних правопорушень на 2020 рік (далі – План). За звітний період у межах компетенції проводили заходи, спрямовані на безумовне та чітке виконання норм Закону України «Про запобігання корупції».

Упродовж 2020 року в Університеті оголошено та проведено 5 конкурсних комісій на заміщення посад науково-педагогічних працівників, у яких взяли участь 107 осіб. Конкурсні відбори проведено на засадах законності, об'єктивності та неупередженості. Усі конкурсні справи та наведена в них інформація про кандидата були ретельно перевірені конкурсною комісією із урахуванням вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, трудового та антикорупційного законодавства.

З метою дотримання антикорупційного та трудового законодавства до складу конкурсної комісії включено юристконсульта та фахівця ректорату.

Система відбору кандидатів на посади науково-педагогічних працівників Університету є відкритою, кожен претендент має можливість вільно ознайомитися з умовами та порядком проведення конкурсного відбору, критеріями відбору. Порядок проведення конкурсу на заміщення посад науково-педагогічних працівників в Університеті розміщено на офіційному веб-сайті закладу.

Конкурсною комісією та відділом кадрів здійснюється диференціація кандидатів на заміщення вакантних посад за ступенем їх відповідності майбутній діяльності.

Ухваленню рішення про придатність або відвід кандидатів передує вивчення кандидатур претендентів на посади як наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників, так й інших категорій працівників,

при цьому обов'язково враховуються наступні фактори: наявність прямого підпорядкування; можливість наявності конфлікту інтересів; індивідуальні та професійні якості претендента на посаду.

Усі кандидати на заміщення вакантних посад працівників під час співбесіди попереджаються про відповідальність за надання недостовірної інформації щодо працевлаштованих в Університеті близьких та рідних. Із метою формування належного рівня антикорупційної культури, ознайомлення з вимогами антикорупційного законодавства фахівцем ректорату для працівників Університету, які вперше приймаються на роботу, проводиться обов'язкове ознайомлення з антикорупційною програмою Університету. Факт ознайомлення з програмою фіксується в журналі із резолюцією у заявлі про зарахування на роботу працівника.

У зв'язку з періодичним оновленням нормативно-правових актів у галузі запобігання та протидії корупції пріоритетним напрямком діяльності фахівця ректорату є роз'яснення його положень працівникам та здобувачам Університету. На виконання пункту Плану здійснюється постійний моніторинг норм і практики застосування законодавчих та інших нормативно-правових актів в галузі протидії корупції. Крім того, роз'яснення антикорупційного та іншого законодавства надаються працівникам і здобувачам Університету під час індивідуальних консультацій.

На особливу увагу в діяльності посадових осіб Університету заслуговує питання запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. В Університеті здійснюється постійний моніторинг дотримання посадовими особами антикорупційного законодавства, насамперед, щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, обмеження спільної роботи близьких осіб. В ході проведення моніторингу порушень антикорупційного законодавства протягом 2020 року не виявлено.

Із метою дотримання вимог Закону України «Про запобігання корупції» та Плану упродовж лютого-березня 2020 року до суб'єктів подання щорічних е-декларацій було доведено інформацію про необхідність своєчасного

подання електронної декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру. Кожен із суб'єктів попереджений про адміністративну відповідальність за неподання або несвоєчасне подання е-декларації, а також про подання недостовірної інформації в е-деклараціях. До 01 квітня 2020 року усіма суб'єктами декларування були подані е-декларації.

До Національного агентства з питань запобігання корупції повідомлення про факти порушення антикорупційного законодавства не направлялися.

У 2020 році фактів порушення посадовими особами Університету антикорупційного законодавства з питань врегулювання конфлікту інтересів та ознак наявності корупційних ризиків у діяльності зазначених працівників не виявлено. У діяльності керівників структурних підрозділів Університету фактів конфлікту інтересів та наявних корупційних ризиків не виявлено.

У зв'язку з тим, що в звітному періоді посадові особи Університету до відповідальності за скосення корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень не притягувались та у їх діяльності фактів конфлікту інтересів або наявних корупційних ризиків виявлено не було, інформація до спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції не надавалася.

У звітному періоді через «скрині довіри», персональні або колективні звернення суб'єктів освітнього процесу інформація стосовно порушення антикорупційного законодавства співробітниками та здобувачами Університету не надходила.

Усі закупівлі товарів і послуг здійснюються в Університеті відповідно до річного плану. Під час здійснення публічних закупівель враховуються наступні принципи: добросовісна конкуренція серед учасників; максимальна економія та ефективність використання державних коштів; відкритість та прозорість на всіх стадіях закупівель; недискримінація учасників; об'єктивна та неупереджена оцінка отриманих пропозицій у тому числі й тендерних; запобігання корупційним діям і зловживанням.

Із метою мінімізації корупційних ризиків у фінансово-господарській

сфері, підвищення ефективності публічних закупівель товарів та послуг, а також підтримання ділових відносин із контрагентами у правовому полі, в Університеті запроваджена антикорупційна перевірка контрагентів. Перевірка здійснюється з використанням Інтернет-ресурсів, проводиться аналіз попередньої діяльності контрагентів. Усі проекти договорів в Університеті обов'язково візууються провідним юристом Університету.

Проведення публічних закупівель товарів і послуг здійснюється в Університеті через систему «Prozorro». Університет докладає всіх можливих зусиль щодо мінімізації ризиків ділових відносин із контрагентами, які можуть бути залучені до корупційної діяльності. За результатами проведеного моніторингу раніше укладених договорів проводиться робота щодо виключення посередницьких структур із процесу проведення закупівлі товарів та послуг. Університетом проводиться певна робота щодо укладання прямих договорів з виробниками товарів та послуг. Усі документи, отримані під час проведення процедур закупівлі товарів та послуг, систематизуються та зберігаються відповідно до вимог чинних нормативно-правових актів та Інструкції з діловодства Університету.

Протягом 2020 року юристом Університету спільно з головним бухгалтером із залученням керівників структурних підрозділів, враховуючи вимоги чинного законодавства, в тому числі й антикорупційного, було розроблено типові договори або внесені зміни до чинних договорів: про надання освітніх послуг, про надання додаткових освітніх послуг, купівлі-продажу товарів, про проведення практик здобувачів вищої освіти, про співробітництво або співпрацю та ін.

Із метою посилення контролю за здійсненням допорогових закупівель товарів і послуг в Університеті запроваджено обов'язкове візуування документів щодо закупівлі товарів та послуг головним бухгалтером Університету, фахівцем з публічних закупівель, уповноваженою особою та провідним юристом.

Задля посилення контролю за прийняттям рішення про списання

матеріальних цінностей в Університеті наказом ректора Університету від 27.12.2019 року № 180/01-06 створено постійну комісію. За звітний період комісією здійснювалась перевірка товарно-матеріальних цінностей, що частково або повністю втратили свою первісну якість або застаріли, які пропонувалися на списання. За цими напрямами діяльності порушень вимог чинного законодавства не виявлено.

Питання запобігання та протидії корупції неодноразово розглядалися та обговорювалися на ректоратах, під час засідань Вченої ради та на конференції трудового колективу, а також під час проведення засідань кафедр, вчених рад інституту/факультетів, під час кураторських годин зі здобувачами вищої освіти. Упродовж 2020 року фактів порушення учасниками освітнього процесу антикорупційного законодавства виявлено не було, у зв'язку з чим службові розслідування та перевірки не проводилися.

Крім того, за звітний період постійно проводилась експертиза розпорядчих документів, що видаються в Університеті на предмет виявлення положень, що можуть призвести до порушення вимог антикорупційного законодавства та щодо вчинення працівниками Університету корупційних або пов'язаних із корупцією правопорушень. Усі порушення, які могли б привести до порушення антикорупційного законодавства, усувалися під час підготовки документа, а саме на стадії його розробки.

10. СПІВПРАЦЯ УНІВЕРСИТЕТУ З ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ГРОМАДОЮ

Стратегія розвитку Університету визначає місію закладу, що полягає у спрямуванні діяльності суб'єктів освітнього процесу на розвиток освіти, науки й культури на підставі фундаментальних наукових досліджень за широким спектром природничих, гуманітарних та інших напрямів науки і техніки. У стратегії визначено, що Університет повинен стати науковим, освітнім, культурно-просвітницьким центром міста, регіону та країни.

Університет – один з провідних педагогічних вузів України, що славиться своєю активною позицією в реалізації соціальних та культурних регіональних проектів сталого розвитку й становлення громадянського суспільства, значними напрацюваннями і ґрунтовною експертно-науковою галузевою базою.

На рівні області науковці Університету є членами координаційної групи Департаменту соціального захисту населення Запорізької обласної державної адміністрації щодо взаємодії суб'єктів із надання соціально-психологічної допомоги особам, демобілізованим з лав ЗСУ, Національної Гвардії України, Прикордонної служби України, учасникам АТО та їхнім сім'ям (Наказ Департаменту соціального захисту населення Запорізької обласної державної адміністрації №50 від 25.03.2015р. «Про створення координаційної групи щодо взаємодії суб'єктів із надання соціально-психологічної допомоги особам, демобілізованим з лав Збройних Сил України, Національної Гвардії України, Прикордонної служби України, учасникам антитерористичної операції та їхнім сім'ям»).

Науково-педагогічні працівники Університету є членами робочої групи експерименту Всеукраїнського рівня за темою «Система підготовки фахівців соціальної сфери до національно-патріотичного виховання дітей та молоді на засадах соціального партнерства» на базі навчальних закладів Запорізької області у 2017 – 2022 роках» (наказ МОН України № 313 від 03.04.2018);

членами робочої групи з розробки стратегії розвитку туризму Запорізької області (розпорядження голови обласної державної адміністрації № 382 від 01.09.2020).

На рівні міста та новоутвореної громади науковці Університету, керуючись концептом інтеркультурної стратегії, розробленою Програмою Ради Європи «Інтеркультурні міста», у 2014 році виступили ініціаторами розробки Інтеркультурної стратегії міста, що на сьогодні є єдиним подібним документом в Україні, прийнятим до виконання міською радою (затверджено рішенням сесії VI скликання Мелітопольської міської ради Запорізької області №13 від 30.07.2015 «Про затвердження Плану міжкультурної інтеграції міста Мелітополя до 2020 року»). Завдяки належному комплексному науковому супроводу і системному моніторингу соціальних проблем міста, міська громада отримала можливість своєчасної оцінки ефективності взаємодії органів самоврядування та національно-культурних товариств, визначати пріоритети в розробці інтеркультурної міської політики в реалізації «Стратегії розвитку міста Мелітополя», тим самим координуючи зусилля мерії, міських відділів освіти та культури, міської громади та Асоціації національних громад. Аналіз отриманих показників дозволив науково обґрунтувати пріоритетні напрямки «Плану міжкультурної інтеграції м. Мелітополя», основною метою якого є робота заради подального розвитку інтеркультурного Мелітополя, разом створюючи умови та нові можливості для динамічного, інклузивного та дійсно інтеркультурного суспільства за участі всіх мешканців міста, незалежно від їхнього етнічного походження, віросповідання, віку, статі, чи освіти (розпорядження міського голови № 697-р від 24.10.2016 зі змінами згідно розпорядження міського голови № 65-р від 07.02.2017.; № 95-р від 28.02.2020 Про затвердження заходів на 2020 рік «Плану міжкультурної інтеграції м. Мелітополя до 2020 року»).

Дослідницькі проекти інтеркультурної інтеграції м. Мелітополя

Одним із пріоритетних напрямків реалізації «Плану інтеркультурної інтеграції міста Мелітополя» на 2020 рік є збільшення кількості заходів,

спрямованих на зміцнення культурного розмаїття та сприяння міжкультурній взаємодії та діалогу. Слід зазначити, що ефективна співпраця заслуговує особливої уваги, адже це є одним із основних принципів інтеркультурності. Прикладом такої кооперації стала плідна проектна співпраця з партнерами: Мелітопольською Централізованою бібліотечною системою; Мелітопольською єврейською общиною; Мелітопольським міським краєзнавчим музеєм; Центром Мексиканської культури «Естрея».

Підготовлені та спільно реалізовані проекти: Британської Ради «Активні громадяни» щодо налагодження інтеркультурної співпраці, питання інклузії та створення простору для розвитку та відпочинку молоді, проблеми екології міста, ставлення до безпритульних тварин. Проведені на базі коворкінг – центру бібліотеки ім. М. Горького «Школи модераторів» проекту «Муніципальний менеджмент міста Мелітополя» за підтримки німецького товариства міжнародного співробітництва GIZ.

Науковці університету:

- виступили ініціаторами розробок проектів «Мапи проблем мікрорайонів», «Робота закладів культурного дозвілля і культурне мапування очима мелітопольців» із пропозиціями для органів місцевого самоврядування на підставі думки громади;
- є членами робочої групи з реалізації маркетингової стратегії міста Мелітополя (розпорядження № 502-р від 20.11.2018 р про затвердження складу робочої групи з реалізації маркетингової стратегії міста Мелітополя.), експертами та проектними менеджерами з питань туризму в Агенції розвитку м. Мелітополь;
- є учасниками проекту «Містки громадської активності» (освітнє спрямування проведеного картування у рамках реалізації цього проекту обумовлювалось приєднанням міста Мелітополя Запорізької області до всесвітньої спільноти прогресивних міст, що підтримали Пекінську декларацію та задекларували пріоритетом свого розвитку підтримку освіти упродовж життя. Дієво долучившись до впровадження концепту Пекінської

декларації, Мелітополь став першим містом, яке увійшло до Глобальної мережі ЮНЕСКО «Міст, що навчаються» зі статусом постійного членства у мережі – як в Україні, так і на всьому пострадянському просторі. Після вступу у глобальну мережу ЮНЕСКО у міста з'явилися зобов'язання щодо впровадження політики «навчання протягом життя для всіх» на місцевому рівні);

- є членами проектної групи з питань туризму Агенції розвитку м. Мелітополь та координаторами діяльності відділу маркетингу та туризму виконавчого комітету ММРЗО (доцент Афанас'єва Л. В. є радником мера м. Мелітополь з питань інтеркультурності; професор Воровка В. П. є головою «Спілки краєзнавців Мелітопольщини»; кандидат географічних наук, доцент Арабаджи О. С. є директором науково-методичного центру з вивчення нематеріальної культурної спадщини народів Приазов'я).

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Проведений аналіз основних видів діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького свідчить, що незважаючи на складну епідемічну ситуацію в країни, завдяки плідній роботі всього колективу Університету протягом року досягнуто вагомих здобутків.

В умовах карантинних обмежень налагоджена ефективна організація освітнього процесу в дистанційному режимі; успішно пройшли первинні акредитації всі освітні програми; ефективно діє інституційна структура системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та чинні наукові школи; обговорюються зі стейкхолдерами, здобувачами, освітньою спільнотою та оновлюються освітні програми; функціонують сертифікаційні освітні програми, програми з підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників; проводяться програмні заходи професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників Університету, закладів освіти (наукові та методичні семінари, практикуми, тренінги тощо); налагоджена систематична робота Методичної майстерні педагога Нової української школи; розширено бази практик здобувачів вищої освіти; запроваджено нові форми профорієнтаційної діяльності, організаційно-виховної роботи зі студентською молоддю. Налагоджена плідна співпраця з органами студентського самоврядування, які активно беруть участь у забезпеченні якості вищої освіти. Студентська спільнота активно представляє Університет на всеукраїнському та міжнародному рівнях, організовує власні заходи. Ведеться ефективна робота щодо оптимізації кадрового потенціалу що забезпечує освітні програми, розширення міжнародних зв'язків з іншими науковими та науково-технічними установами, удосконалення матеріально-технічної бази Університету та ін.

Перспективними напрямами роботи Університету необхідно визначити:

1. Активний моніторинг зайнятості випускників для розробки ефективних заходів покращення якості діючих в Університеті освітніх програм.
2. Підтримка інноваційних освітніх і наукових практик науково-педагогічних працівників.
3. Вивчення і впровадження в освітню діяльність найкращих практик учасників міжнародної сертифікації з метою формування внутрішніх трендів якості освіти.
4. Моніторинг і удосконалення освітніх програм з урахуванням позицій всіх груп стейкхолдерів.
5. Збільшення контингенту здобувачів вищої освіти.
6. Розширення спектру освітніх платних послуг Університету.
7. Забезпечення взаємодії з крупними підприємствами, установами і організаціями з метою проходження здобувачами вищої освіти та науково-педагогічними працівниками на їх базі практичної підготовки, стажування тощо; напрацювання моделі взаємовигідних відносин Університету з роботодавцями при впровадженні елементів дуальної освіти.
8. Поглиблення співпраці з управліннями освіти та закладами освіти різного рівня, розробка основних принципів спільної роботи для забезпечення наступності і безперервності дошкільної, загальної середньої та вищої освіти, посилення практичної складової фахової підготовки здобувачів вищої освіти відповідної галузі.
9. Створення спеціальних умов для проведення наукової роботи за пріоритетними напрямами, організація атестації структурних підрозділів Університету у частині провадження ними наукової діяльності за попередні п'ять років; активізація діяльності редакційних колегій наукових журналів щодо їх включення до міжнародних наукометричних баз даних Web of

Science, Scopus, Index Copernicus; підготовка та подання проектів до конкурсів наукових робіт.

10. Підвищення кількісних і якісних показників наукової діяльності, зокрема, із комерціалізації наукової продукції, започаткування нових напрямів досліджень.

11. Підготовка здобувачів вищої освіти до захисту дисертаційних досліджень (PhD) за новими рекомендаціями, прийняття участі у міжнародних, всеукраїнських студентських олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, інших освітньо-наукових, мистецьких конкурсах міжнародного та всеукраїнського рівнів.

12. Активна участь у регіональних, національних і міжнародних наукових конкурсах і проектах. Збільшення кількості об'єктів права інтелектуальної власності; сприяння збільшенню кількості наукової продукції вчених, висвітлення досягнень науковців у ЗМІ, на виставках міжнародного та всеукраїнського рівнів.

13. Подальше укріплення матеріально-технічної бази Університету.